

Проект:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието и храните

№.....

..... 2016 г.

ДО
МИНИСТЪРА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

ДОКЛАД

от Васил Грудев – заместник-министър на земеделието и храните

ОТНОСНО: *Проект на Наредба за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

На основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) и чл. 15, ал. 1 от Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните, внасям за одобряване проект на Наредба за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

Основни предложения в наредбата се състоят в следното:

В параграф 4, ал. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове е регламентирано, че безвъзмездната финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони за периода

2014 – 2020 г. (ПРСР) се предоставя при условията и по реда на този закон, доколкото друго не е предвидено в Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.) и Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ, L 347/549 от 20 декември 2013 г.), в Закона за подпомагане на земеделските производители или в акт по неговото прилагане.

В ПРСР и чл. 9а от ЗПЗП е предвидено правоотношенията свързани с прилагането на мерките от ПРСР да се регламентират с наредби. В тази връзка тематична работна група подготви настоящият нормативен акт.

В проекта на наредба се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. В проектът на наредба са регламентирани: допустимите за подпомагане кандидати, допустимите за подпомагане дейности, размерът на финансовата помощ, условията за допустимост към проектите и критерии за подбор, редът за одобрение на заявленията за подпомагане и редът за изплащане на помощта.

Цели на подмярката и допустими дейности:

Подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от ПРСР има за цел икономическо развитие и укрепване на малките земеделски стопанства в устойчиви и жизнеспособни единици. По подмярката ще се подпомагат проекти, които допринасят за постигане на целта и.

По подмярката се предоставя финансова помощ, която може да се изразходва за инвестиции и текущи разходи, необходими за постигане на целите, определени в бизнес плана.

Допустими за подпомагане кандидати и териториален обхват:

Подпомагат се проекти, представени от физически лица, еднолични търговци (ЕТ), ЕООД или ООД, регистрирани по Търговския закон, кооперации регистрирани по Закона за кооперациите.

По подмярката се подпомагат проекти, които се осъществяват на територията на на Република България.

Финансови условия:

Помощта, която се предоставя по тази подмярка е в размер на 15 000 евро и представлява плащане на два транша.

Първо плащане в размер на 10 000 евро след одобрението на заявлението за подпомагане.

Второ плащане в размер на 5 000 евро след проверка на изпълнението на бизнес плана.

Приоритет по мярката се предоставя за:

Приоритет ще бъде даден на проекти на земеделски стопани, които:

1. към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат регистрирани животновъдни обекти и отглеждат животни;

2. отглеждат култури в сектор "Плодове и зеленчуци", и/или сектор „Етерично-маслени култури“ ;

3. притежават стопанства, преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91 (ОВ L 189/1 от 20 юли 2007 г.) (Регламент (ЕО) № 834/2007);

4. притежават земеделско стопанство, разположено изцяло в планински район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват (приета с ПМС №30 ОТ 15.02.2008 г.; ДВ, бр. 20 от 2008 г.).

Критериите за подбор и тяхната тежест ще бъдат определени от Комитета за наблюдение на ПРСР на заседание, което ще се проведе през месец февруари 2016 г.

Разпоредбите на проекта на наредба се основават на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от ПРСР и на разпоредбите на правото на ЕС. В проекта на наредба са включени и разпоредби, гарантиращи предоставяне на финансова помощ за обосновани разходи, и минимизиращи риска от създаване на изкуствени условия за заобикаляне на правилата.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на наредбата:

Проектът не предвижда разходването на допълнителни средства от бюджета на Министерство на земеделието и храните. Финансовите средства ще бъдат предвидени в сметката за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Във връзка с чл. 28, ал. 2, т. 5 от Закона за нормативните актове, с предложени проект не се транспонира норми на правото на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Съюза.

Проектът на наредба беше публикуван на електронната страница на Програмата за развитие на селските райони за съгласуване със заинтересованите лица, като бяха проведени и срещи с неправителствените организации в сектора. В резултат на проведените срещи и направените обсъждания част от разпоредбите бяха променени.

Проектът на наредба е съгласуван в съответствие с разпоредбите на Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на нормативни актове в системата на Министерството на земеделието и храните и чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители предлагам да издадете предложени проект на Наредба за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

С уважение,

ВАСИЛ ГРУДЕВ

Заместник-министър на земеделието и храните

**НАРЕДБА №..... ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПОДМЯРКА 6.3
"СТАРТОВА ПОМОЩ ЗА РАЗВИТИЕТО НА МАЛКИ
СТОПАНСТВА" ОТ МЯРКА 6 „РАЗВИТИЕ НА СТОПАНСТВА И
ПРЕДПРИЯТИЯ“ ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ
РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.**

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (ПРСР 2014-2020 г.), съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Чл. 2. (1) Подпомагат се проекти, които допринасят за постигане на целите, към които е насочена подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“. Целите на подмярката са:

1. икономическо развитие и укрепване на малките земеделски стопанства в устойчиви и жизнеспособни единици;

2. подобряване на опазването на околната среда и борбата с климатичните промени;

3. ускоряване на модернизацията и технологичното обновление на малките стопанства.

(2) Финансовата помощ по наредбата се предоставя в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

Чл. 3. Финансовата помощ по наредбата се предоставя при спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.).

**Глава втора
УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ**

**Раздел I
Обхват на дейностите**

Чл. 4. (1) Финансовата помощ по тази наредба е безвъзмездна и се предоставя за устойчиво развитие и растеж на малките земеделски стопанства.

(2) Не се предоставя финансова помощ за дейности, свързани с производството на тютюн.

(3) Не се предоставя финансова помощ за стопанства, които продължават да отглеждат тютюн след края на стопанската година, в която е сключен договорът за предоставяне на финансовата помощ.

Раздел II Изисквания към кандидатите

Чл. 5. (1) Допустими за подпомагане са кандидати, които са:

1. физически лица, навършили 18 години;
2. еднолични търговци (ЕТ), еднолични дружества с ограничена отговорност (ЕООД) или дружества с ограничена отговорност (ООД), регистрирани по Търговския закон;

3. кооперации, регистрирани по Закона за кооперациите.

(2) Към датата на подаване на заявлението за подпомагане лицата по ал. 1 трябва да:

1. са регистрирани като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (обн., ДВ, бр. 10 от 1999 г.);

2. са получили от земеделски дейности най-малко 33 на сто от общите си приходи/доходи за предходната финансова година;

3. имат икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем (СПО) в границите между 2 000 евро и 7 999 евро включително;

4. са собственици, наематели и/или арендатори на цялата налична в земеделското стопанство земя;

5. са собственици и/или наематели на животновъдните обекти, сгради и помещения, използвани за животновъдната дейност, в случай че развиват такава;

6. са микропредприятия или малки предприятия по смисъла на чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за малките и средните предприятия.

7. не са одобрени за подпомагане по реда на тази наредба;

8. не са одобрени за подпомагане по реда на Наредба № 9 от 21 март 2015 г. за прилагане на подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" от мярка 4 "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (Обн. ДВ. бр.22 от 2015 г.)

9. не са одобрени за подпомагане по реда на Наредба № 20 от 27 октомври 2015 г. за прилагане на подмярка 4.2. "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти" от мярка 4. "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (Обн., ДВ, бр. 84 от 2015 г.);

10. не са сключвали договор за отпускане на финансова помощ по реда на Наредба № 9 от 3.04.2008г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Създаване на стопанства на млади фермери" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013г. (Обн. ДВ. бр. 42 от 2008 г.);

11. не им е издавана заповед за одобрение за подпомагане по реда на Наредба № 28 от 5 август 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ДВ., бр.74 от 2008г.) (Наредба № 28 от 2008 г.) за последните пет години. Когато кандидатите имат издадени заповеди за одобрение по Наредба № 28 от 2008 г. са допустими за подпомагане по реда на тази наредба, ако:

а. са успешно приключили петгодишния си ангажимент по проекта по Наредба № 28 от 2008 г., и

б. са получили всичките плащания по реда на Наредба № 28 от 2008 г., и

в. е изтекла стопанската година, през която са подали заявка за петото си

плащане по реда на Наредба № 28 от 2008 г..

12. не са одобрени за подпомагане по реда на Наредба № 14 от 28 май 2015 г. за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (Обн. ДВ. бр. 40 от 2015 г.);

(3) За едноличните търговци по ал. 1, т. 2, които са регистрирани през годината на кандидатстване в Търговския регистър и като земеделски стопани по реда на Наредба №3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани, се признават обстоятелствата по ал. 2, т. 2 и 3 като физически лица.

(4) Договорите за наем и/или аренда на земята, върху която са разположени културите включени при определяне на изискуемия минимален икономически размер на стопанството от 2000 евро СПО, трябва да са:

1. влезли в сила към датата на подаване на заявлението за подпомагане;

2. с минимален срок на действие пет години от дата на подаване на заявлението за подпомагане..

(5) Цялата налична в земеделското стопанство земя по ал. 2, т. 4 трябва да се стопанисва от кандидата:

1. с правно основание за ползване съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители през целия период, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на пет години от датата на подписване на договор за предоставяне на финансова помощ;

2. в съответствие с чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители;

3. в съответствие с режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие, за площите/дейностите от стопанството, които попадат в тях.

(6) Изискванията по ал. 2, т. 7, 8, 9, 10, 11 и 12 се прилагат и за съпруга/съпругата на кандидата физическо лице, на собственика на предприятието на кандидата ЕТ, както и на собственика/собствениците на капитала на юридическото лице.

(7) Лицата по ал. 1, т. 2 се подпомагат и при условие, че собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или собственикът на предприятието на ЕТ е физическо лице/ физически лица, което/които отговаря/т на изискванията по ал. 2, т. 7, 8, 9, 10,11 и 12.

(8) Икономическият размер на стопанството, измерен в СПО се изчислява по таблица съгласно Приложение № 1.

(9) Когато икономическият размер на стопанството по ал. 2, т. 3 се доказва с намерения за засаждане/засяване на земеделски култури през текущата спрямо кандидатстването стопанска година в заявлението задължително се посочват сроковете, в които ще се извърши засаждането/засяването на земеделските култури. При изчисляване на икономическия размер на стопанството по ал. 2, т. 3 не се допуска включване на животни с намерения за придобиване през текущата стопанска година.

(10) Не се счита за изпълнено условието по ал. 2, т. 3, когато:

1. съпругът/съпругата на кандидата физическо лице, на собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или на собственика на предприятието на ЕТ, на председателя и/или член на кооперацията има отделно земеделско стопанство, включително като собственик/чка на ЕТ или ЕООД/ООД и/или като притежател/ка на мажоритарен дял в юридическо лице и общият сбор на икономически размер на земеделските стопанства надвишава 7 999 евро СПО. Общия

сбор се изчислява на база равна правопрпорционално на процентите собственост от юридическото лице;

2. кандидатът физическо лице или кандидатът ЕООД/ООД, или собственикът на капитала на кандидата ЕООД или собственикът на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД, или собственикът на предприятието на кандидата ЕТ, или председателя и/или член на кооперацията, притежава мажоритарен дял в юридическо лице, което има отделно земеделско стопанство и общият сбор на икономически размер на земеделските стопанства надвишава 7 999 евро СПО. Общия сбор се изчислява на база равна правопрпорционално на процентите собственост от юридическото лице.

3. кандидатът е ЕООД и едноличният собственик на капитала има отделно земеделско стопанство като физическо лице или ЕТ или когато кандидатът е ООД и собственика на 50 на сто или повече от капитала има отделно земеделско стопанство като физическо лице или ЕТ или когато кандидатът е кооперация и председателя и/или член на кооперацията има отделно земеделско стопанство като физическо лице или ЕТ, и общият сбор на икономически размер на земеделските стопанства надвишава 7 999 евро СПО. Общия сбор се изчислява на база равна правопрпорционално на процентите собственост от юридическото лице.

(11) При изчисляване на общия начален икономически размер на стопанството по ал. 2, т. 3 се взема предвид цялата налична в земеделското стопанство земя.

(12) Условието по ал. 2, т. 2 се доказват с представянето на следните документи:

1. Декларация за приходи от земеделски дейности по образец съгласно Приложение № 2.

2. Заверено копие от ТД на НАП годишна данъчна декларация за предходната финансова година. Трябва да бъде окомплектована в едно със съставните части на финансовия отчет съгласно изискванията на Закон за счетоводството (ЗСч), Закон за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) и Закон за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО);

3. Документи доказващи правно основание за ползване на имотите, на които е произведена селскостопанската продукция, чрез чиято реализация са сформирани приходите/доходите в ГДД (годишна данъчна декларация) за предходната календарна година от годината на кандидатстване, съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители и чл. 37б от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи;

4. За приходи сформирани от продажба на земеделски продукти от животновъдство се изисква удостоверение за регистрация на животновъден обект валидно за предходната календарна година от годината на кандидатстване;

5. Приходни/разходни документи в случай, че са издадени съгласно ЗСч, ЗДДФЛ и ЗКПО, свързани със земеделската дейност от която са сформирани приходите/доходите за предходната календарна година от годината на кандидатстване.

Чл. 6. (1) Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта:

1. при наличие на някое от обстоятелствата за отстраняване по чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.) наричан по-нататък „Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012“;

2. които имат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“;

3. включени в Системата за ранно откриване и отстраняване по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

(2) Не се предоставя финансова помощ в случай, че представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец или търговско дружество или кооперация и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:

1. попада в някоя от категориите, определени в чл. 106, параграф 1, чл. 107, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

2. е обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

3. е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководител на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (ДФЗ - РА), Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 (УО) или със служители на ръководна длъжност в Разплащателна агенция (РА) или УО;

4. е лице, което е на трудово или служебно правоотношение в РА или УО, както и до изтичане на една година от прекратяване на правоотношението.

(3) Изпълнението на изискванията по ал. 1 и ал. 2 се доказва:

1. със справка - декларация към момента на подаване на заявлението за подпомагане, съгласно приложение № 3;

2. официални документи, издадени от съответните компетентни органи, за обстоятелствата, за които такива документи се издават, и с декларация (приложение №3) за всички останали обстоятелства, включително и за обстоятелствата по чл. 23 от Закона за търговския регистър.

(4) Кандидати/ползватели, за които е налице обстоятелство по ал. 1 и ал. 2 имат право да представят доказателства при подаване на декларация, съгласно приложение № 3 или в срока до 10 работни дни от получаване на уведомление от РА за констатираните обстоятелства по ал. 1 и ал. 2, че са предприели действия, които гарантират тяхната надеждност, въпреки наличието на съответното основание за отстраняване.

(5) Разплащателна агенция одобрява получаването на финансовата помощ, когато представените доказателства по ал. 4 са достатъчни, за да се гарантират, че кандидатите/ползвателите не попадат в обстоятелството по ал. 1 и ал. 2.

(6) Изпълнителният директор на РА, а в случаите на делегиране - директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ отказва предоставянето на финансовата помощ, когато са налице обстоятелствата по ал. 1 и 2 или представените доказателства по ал. 4 не са достатъчни, за да се гарантират, че кандидатите/ползвателите не попадат в обстоятелството по ал. 1 и ал. 2.

(7) Основанията за отстраняване се прилагат до изтичане на срокове, определени в чл. 106, параграф 14 и 15 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

Чл. 7. (1) Не се предоставя финансова помощ на кандидати/ползватели на помощта, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за малките и средните предприятия и за които се установи, че са учредени или преобразувани след 01.01.2014 г. с цел получаване на предимство и подпомагане в противоречие с целите на подмярката по ПРСР 2014 - 2020 г.

(2) Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема в случаите, когато бъде установено, че кандидат за подпомагане е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и действащото законодателство в областта на селското стопанство.

Раздел III

Финансови условия

Чл. 8. Финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства по ПРСР 2014-2020 г.

Чл. 9. (1) Общият размер на финансовата помощ за един кандидат е не повече от левовата равностойност на 15 000 евро.

(2) Финансовата помощ се предоставя за максимален срок пет години при условие, че представеният към заявлението за подпомагане бизнес план е изпълнен коректно.

Чл. 10. Изплащането на помощта се извършва на два етапа:

1. първо плащане в размер на левовата равностойност на 10 000 евро - след сключване на договора за предоставяне на финансова помощ съгласно чл. 29 от тази наредба;

2. второ плащане в размер на левовата равностойност на 5 000 евро – когато след извършена проверка съгласно чл. 36 от тази наредба и РА установи коректното изпълнение на бизнес плана.

Чл. 11. Срокът за изпълнение на бизнес плана се определя в договора за предоставяне на финансовата помощ в съответствие със заложената в бизнес плана крайна дата на периода за проверка.

Раздел IV.

Изисквания към проектите

Чл. 12. Дейностите по проектите трябва да се осъществят на територията на Република България.

Чл. 13. (1) Кандидатите представят бизнес план по образец съгласно Приложение № 4 за развитие на стопанството за максимален период от пет години.

(2) Стартиране на изпълнението на бизнес плана по ал. 1 може да започне след подаване на заявлението за подпомагане, но не по-късно от девет месеца, считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

Чл. 14. (1) Бизнес планът трябва да доказва:

1. жизнеспособността на земеделското стопанство за периода по чл. 13, ал. 1;

2. най-късно до изтичане на посочената в бизнес плана крайна дата на период за проверка на неговото изпълнение увеличаване на икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер с най-малко левовата равностойност на 2 000 евро, измерен в СПО и/или увеличаване на обработваемата площ в стопанството с най-малко 20 на сто в т.ч. на площта със засетите / засадени култури спрямо датата на кандидатстване (само за изцяло растениевъдни стопанства) и/или увеличаване броя на отглежданите животни (всеки един вид от тях) с най-малко 20 на сто спрямо животните към датата на кандидатстване (само за изцяло животновъдни стопанства) и/или увеличаване на обработваемата площ в стопанството с най-малко 20 на сто в т.ч. площта на засетите/засадените култури спрямо датата на кандидатстване и увеличаване броя на отглежданите животни (всеки един вид от тях) с най-малко 20 на сто спрямо животните към датата на кандидатстване (за смесени стопанства);

3. най-късно до изтичане на посочената в бизнес плана крайна дата на период за проверка на неговото изпълнение достигане на съответствие със приложимите Стандарти на Европейския съюз по отношение на съответните ветеринарни и фитосанитарни изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд;

4. поемане на ангажимент не по-късно от подаване на заявка за второ плащане да

бъде преминало обучение, включващо минимум 18 учебни часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието. Изпълнението се установява с удостоверение за преминало обучение, издадено от обучаваща институция, съгласно Закона за висшето образование или Закона за професионалното образование и обучение или удостоверение от проведено обучение обучаваща организация, одобрена по реда на Наредба № 23 от 14.07.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. или проведено обучение по мярка 1 „Трансфер на знания и действия по осведомяване“ от ПРСР 2014-2020 г.

5. постигане на поне един специфичен за стопанството резултат, съгласно Приложение № 5.

(2) Условието по ал. 1, т. 4 не се прилага за кандидати със завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда или които са получили консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ от Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“ от ПРСР 2014-2020г. Условието се доказва с диплома за завършено средно или висше образование в областта на опазване на околната среда или с писмен доклад за изпълнени консултантски пакет/ти по подмярка 2.1.2. във формат, съгласно изискванията на наредбата за прилагане на подмярка 2.1.2.

(3) Бизнес планът трябва да показва, че кандидатът ще поддържа размер на стопанството не по-малък от размера, с който е кандидатствал и е бил одобрен, и е подписал договор за предоставяне на финансова помощ, измерен в СПО, за периода от датата на подаване на заявлението за подпомагане до осъществяване на планираното увеличение по ал. 1, т. 2.

(4) Бизнес планът трябва да съдържа описание на периодите от съответната стопанска година, в която кандидатът планира да извърши засаждане/засяване на земеделските култури за целия период на изпълнението му, както и информация за минималния брой на растенията на единица площ съгласно Приложение №6 за овощни видове, лозя, многогодишни етерично-маслени култури (в т.ч. маслодайна роза, лавандула и мента), маточници и разсадници за трайни насаждения и декоративни култури. Когато се налага промяна на посочените срокове за засаждане/засяване или на минималния брой на растенията на единица площ, кандидатът е длъжен да уведоми РА като попълни уведомление за промяна по образец, публикувано на електронната страница на РА, като изложи мотивите, наложили промяната не по-късно от 15 календарни дни от датата на възникване на обстоятелствата, налагащи промяната.

(5) Разплащателна агенция има право в случаите по ал. 4 да изиска от кандидата допълнително да представи становище от дипломиран агроном, удостоверяващо съответствието на посочената в бизнес плана информация с обичайните агротехнически практики, съобразени с вида на културите, спецификите на съответната климатична или почвена област, както и с избраната схема на засаждане/засяване. Кандидатът трябва да представи и копие на дипломата за завършено висше образование на агронома.

(6) Видовете дейности и/или инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи, включени в бизнес плана трябва да съответстват на конкретната дейност на стопанството.

(7) Бизнес планът задължително включва поне една инвестиция в дълготрайни материални и/или нематериални активи.

(8) Условието по ал. 1, т. 3 не се прилага за стопанства, които не попадат в обхвата на прилагане на Стандарти на Европейския съюз по отношение на съответните

ветеринарни и фитосанитарни изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд, като за доказване на обстоятелствата кандидатът предоставя становище от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ).

(9) За спазване на изискването по чл. 14, ал.7 не се признават дълготрайни материални и нематериални активи:

1. които кандидатът физическо лице, собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или собственикът на предприятието на кандидата ЕТ е придобил от своя съпруг/съпруга и/или от роднини по права линия - без ограничения, и/или от роднини по сватовство от първа степен, както и/или от юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава от кандидата юридическо лице или ЕТ, кандидата физическо лице, собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или собственика на предприятието на кандидата ЕТ;

2. финансирани по ПРСР 2014-2020, ПРСР 2007-2013 и/или други програми за подпомагане с национални средства и/или средства на ЕС.

Чл. 15. При кандидатстване за подпомагане данните за засетите/засажените и/или предстоящите за засяване/засаждане земеделски култури, попълнени в анкетната карта на земеделския стопанин, издадена по реда на Наредба № 3 от 1999 г., трябва да се отнасят за текущата стопанска година спрямо датата на подаване на заявлението за подпомагане.

Чл. 16. (1) Когато кандидатът е подавал заявление за подпомагане по схемите и мерките за директни плащания, се извършва сравнение между последно заявената за подпомагане по тези схеми и мерки площ и земеделската земя, която е декларирал, че участва в изчислението на икономическия размер на стопанството по чл. 5, ал. 2, т. 3.

(2) Не се предоставя финансова помощ, когато при сравнението по ал. 1 се установи разлика между размера на площите в размер, надвишаващ 3 на сто и кандидатът не е представил в указания срок мотивирана писмена обосновка, придружена с подкрепящи я доказателства, относно причините за тази разлика.

Чл. 17. (1) След сключване на договора за предоставяне на финансова помощ не се допуска промяна в бизнес плана, свързана със замяна на заложените за отглеждане животни (с изключение на подмяна/замяна на един вид дребен рогат добитък с друг вид такъв) и/или основни земеделски култури, с изключение на преминаване от един вид едногодишни култури в друг вид едногодишни/многогодишни култури и/или от един вид трайни насаждения в друг вид трайни насаждения със същия размер СПО на единица площ. Включването в стопанството на допълнителни и непосочени в бизнес плана видове култури и/или животни е допустимо само след изричното писмено одобрение на РА.

(2) Промяната на вида на отглежданите земеделски култури/животни по ал. 1 е допустима само в случаите, когато заложените в бизнес плана инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи могат да се използват за отглеждането и на новите земеделски култури/животни, освен ако не се извърши съответна промяна и във вида на инвестициите.

(3) Промяната на вида на отглежданите земеделски култури/животни по ал. 1 е допустима само в случаите, когато това не води до несъответствие с изисквания по чл. 20, ал. 5.

Чл. 18. Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно действащото законодателство, се подпомагат само в случай, че кандидатът/ползвателят е представил съответните лицензи, разрешения и/или регистрация.

Чл. 19. (1) Приоритет ще бъде даден на проекти на земеделски стопани, които:

1. към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат регистрирани животновъдни обекти и отглеждат животни съгласно Приложение № 7;

2. отглеждат култури в сектор "Плодове и зеленчуци", и/или сектор „Етерично-маслени култури“ съгласно Приложение № 8;

3. притежават стопанства, преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) 2092/91 (ОВ L 189/1 от 20 юли 2007 г.) (Регламент (ЕО) № 834/2007);

4. притежават земеделско стопанство, разположено изцяло в планински район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, (ДВ, бр. 20 от 2008 г.).

(2) Условието по ал. 1, т. 1 и 2 се считат за изпълнени, в случай, че при изчисление на СПО на земеделското стопанство към момента на кандидатстване са включени животни от Приложение №7 и/или култури от Приложение №8 и планираното увеличение на СПО на стопанството съгласно чл. 14, ал. 1, т. 2 е изцяло с отглеждане на животни от Приложение №7 и/или култури от Приложение №8.

(3) Условието по ал. 1, т. 3 се счита за изпълнено, когато част или всички площи/животни в стопанството на кандидата са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007.

(4) Тежестта на критериите за подбор и методиката за нейното изчисление са определени в Приложение № 9 и се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи и заявени данни.

(5) Когато проектът е получил приоритет по критериите, посочени в ал. 1, кандидатът е длъжен да поддържа съответствие с всеки един от критериите, на които е отговарял проектът му през целия период, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на пет години от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

Чл. 20. Допустими за подпомагане са проекти, които при оценяването са получили най-малко 10 точки, съгласно критериите за подбор и тяхната тежест, посочени в Приложение № 9.

Глава трета. РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Раздел I.

Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване

Чл. 21. (1) Документите, приложени към заявлението за подпомагане и към заявката за плащане, както и представените от кандидатите/ползвателите при допълнително искане от РА, трябва да бъдат:

1. представени в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от кандидата/ползвателя; в случай на представяне на заверени от кандидата/ползвателя копия на документи, оригиналите се предоставят за преглед от служител на РА;

2. представени на български език; когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс, да бъде легализиран или с апостил; когато документът е издаден в държава – страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на

чуждестранни публични актове, съставена в Хага на 5 октомври 1961 г. (ратифицирана със закон, обн., ДВ, бр. 47 от 2000 г., доп., бр. 30 от 2013 г.) (обн., ДВ, бр. 45 от 2001, попр., бр. 17 от 2014 г.) и между нея и Република България има договор за правна помощ, документът трябва да е представен съгласно разпоредбите на двустранния договор.

(2) Документите по ал. 1 могат да бъдат подадени от лице, упълномощено с нотариално заверено изрично пълномощно.

Чл. 22. (1) Започването и приключването на приема на заявления за подпомагане се определят със заповед на министъра на земеделието и храните. Заповедта съдържа началния и крайния срок за приемане на заявления за подпомагане и бюджета на подмярката за съответния период на прием.

(2) При вземане на решение за започване приема на заявления за подпомагане се публикува съобщение най-малко 10 работни дни преди започването на приема на електронните страници на Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“ и в областните дирекции „Земеделие“.

(3) При вземане на решение за прекратяване на приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 10 работни дни преди прекратяване на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“ и областните дирекции „Земеделие“.

(4) При вземане на решение за изменение на заповедта по ал. 1 съобщението се публикува най-малко 10 календарни дни преди влизане в сила на изменението и не по-късно от 10 календарни дни от определената крайна дата на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“ и областните дирекции „Земеделие“.

Раздел II.

Процедура за разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 23. (1) Кандидатите за финансово подпомагане подават своите заявления за подпомагане в съответната областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ по местонахождение на стопанството заявление за подпомагане по образец съгласно Приложение № 10 и прилагат документите, указани в същото приложение. Когато стопанството на кандидата се намира на територията на различни областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, заявлението за подпомагане се подава в една от тях по избор на кандидата.

(2) Длъжностно лице от областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ извършва преглед на документите в присъствието на кандидата или упълномощеното лице по чл. 21 ал. 2.

(3) При липса или нередовност на документите по ал. 1 длъжностното лице от областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ връща документите на кандидата или пълномощника заедно с писмено посочване на липсите и нередовностите. В тези случаи кандидатът има право в рамките на определения със заповедта по чл. 22, ал. 1 краен срок да подаде заявление за подпомагане, придружено с документите, посочени в Приложение № 10.

(4) В случаите по ал. 3 заявлението за подпомагане може да бъде прието и при липса и/или нередовност на документ, но само когато те се отнасят за документи, издавани от други държавни и/или общински органи и институции, за които кандидатът представи писмени доказателства, че е направил искане за издаване от съответния орган. В тези случаи кандидатът подписва декларация, че е запознат с липсите и

нередовностите и поема задължение да представи издадените въз основа на искането документи най-късно в срока по чл. 24, ал. 2, като писмено посочва мотивите и забележките си.

(5) Приетите заявления за подпомагане получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута.

(6) Възможността за подаване на заявления за подпомагане по електронен път се предвижда изрично в заповедта по чл. 22, ал. 1, като в нея задължително се съдържат указания към кандидатите за финансово подпомагане относно реда и начина на подаването на заявленията за подпомагане по електронен път.

Чл. 24. (1) В срок до три месеца от крайната дата за прием на заявления за подпомагане РА:

1. извършва административна проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за подпомагане;

2. извършва проверка (включително посещение и/или проверка на място) за допустимост за подпомагане с цел установяване на фактическото съответствие с представените документи, като:

а) посещението на място и/или проверката на място се извършва в присъствието на кандидата или на изрично упълномощен писмено негов представител;

б) след приключване на посещението/проверката на място служителят на РА представя протокола/контролния лист с резултатите от посещението/проверката на място за подпис на кандидата или на изрично упълномощен писмено негов представител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) екземпляр от протокола/контролния лист по буква „б“ се предоставя на кандидата или на изрично упълномощен писмено негов представител веднага след приключване на посещението /проверката на място;

3. класира допустимите заявления за подпомагане, съгласно получените точки по критериите за подбор, определени в Приложение № 9;

4. одобрява или мотивирано отхвърля заявлението за подпомагане след извършен анализ за установяване на фактическо съответствие с представени документи и заявени данни.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти по ал. 1, т. 1 РА уведомява с мотивирано писмо кандидата, който в срок до 10 работни дни от уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнително изисканите документи, включително документи извън посочените в Приложение № 10. Представените след този срок данни и/или документи, както и такива, които не са изрично изискани от РА, не се вземат предвид при последващата обработка на заявлението за подпомагане.

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен, когато:

1. Разплащателната агенция е упражнила правомощието си по ал. 2 – със срока за представяне на изисканите данни и/или документи от страна на кандидата;

2. при обработката на заявлението за подпомагане РА установи необходимост от предоставяне на становище от други органи или институции – до датата на получаването му;

3. се провежда контролна проверка въз основа на Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията от 6 август 2014 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметките, правилата за проверките, обезпеченията и прозрачността

(ОВ, L 255/59 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014”, с един месец;

4. в резултат от действията по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност – до установяване от РА на всички факти и обстоятелства, необходими за изясняване на случая, а при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства – до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган.

(4) Когато заявлението за подпомагане е обект на допълнителни проверки от страна на специализирани структури в Министерството на земеделието и храните и/или Държавен фонд „Земеделие“ и/или външни институции, се издава заповед за спиране на процедурата по обработка на заявлението. Срокът за обработка се удължава с времето, необходимо за приключване на проверката, но не повече от един месец.

(5) В случаите по ал. 3, т. 2, 3 и 4 и ал. 4 производството по обработка на заявлението за подпомагане се спира със заповед на изпълнителния директор на РА, а в случаите на делегиране - директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие”, като заповедта се изпраща на кандидата.

(6) Заявлението за подпомагане и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от кандидата по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя кандидата в положението, в което се е намирал преди подаването на оттеглените документи или на част от тях.

(7) Когато кандидатът е уведомен от РА за несъответствия и/или нередности в документите по ал. 6 или когато кандидатът е уведомен за намерението на РА да извърши проверка/посещение на място, или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на документите, засегнати от нередността. В тези случаи РА писмено уведомява кандидата за решението си по направеното искане за оттегляне.

(8) При оттегляне на заявлението за подпомагане, което не попада в обхвата на ал. 7, изпълнителният директор на РА а в случаите на делегиране - директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие”, прекратява със заповед образуваното пред нея административно производство, като заповедта се изпраща на кандидата. Кандидатът има право да подаде ново заявление за подпомагане преди крайния срок на съответния прием.

(9) Не се допуска коригиране или поправяне на заявленията за подпомагане и приложените към тях документи извън случаите, посочени в чл. 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на Комисията от 17 юли 2014 година за определяне на правилата за прилагането на Регламент (ЕС) №1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 227 от 31 юли 2014) (Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 г.).

Чл. 25. (1) Постъпилите заявления за подпомагане и приложеното към него документи се оценяват към датата на подаването им за съответствие им с критериите за подбор и тяхната тежест, съгласно приложение № 9.

(2) Заявленията за подпомагане се класират според получените при оценката точки и се одобряват в низходящ ред до размера на определения за съответния прием бюджет.

(3) Класираните заявления за подпомагане с еднакъв брой точки, за които е наличен частичен разполагаем бюджет при класирането по ал. 2 се одобряват след изменение на бюджета, определен в заповедта на министъра на земеделието и храните по чл.22, ал.1 за съответния период на прием.

Чл. 26. (1) Заявлението за подпомагане може да получи отказ за финансиране в случай на:

1. нередовност на документите и/или непълнота и/или неяснота и/или несъответствие на заявените данни и посочените факти, установени при извършване на проверките по чл. 24, ал. 1, т. 1;

2. несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;

3. неотстраняване на непълнотите, неяснотите или пропуските, включително непредставяне на изисканите документи в срока по чл. 24, ал. 2;

4. недостатъчен бюджет по подмярката за финансиране на подаденото заявление за подпомагане, определен в заповедта за прием на заявления;

5. несъответствие на проекта с минималния брой точки, посочен в чл. 20;

6. установяване на някое от обстоятелствата, посочени в чл. 6, както и при непредставяне на някой от документите в срока по чл. 27, ал. 1;

(2) В случаите на отказ за финансиране на подаденото заявление за подпомагане на някое от основанията посочени в ал. 1, кандидатът има право да кандидатства отново по реда на тази наредба.

Чл. 27. (1) Преди издаване на заповед за одобрение РА изисква от кандидата, който в срок от 10 работни дни от уведомяването му за това трябва да представи:

1. свидетелство за съдимост от кандидата - физическо лице, или представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му;

2. удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му, само за кандидати, при които това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър;

3. удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът юридическо лице не е в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му, само за кандидати, при които това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър;

4. удостоверение от органите по приходите и удостоверение от общината по седалището на кандидата, че няма задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община;

5. декларацията съгласно Приложение №3.

(2) След получаване на документите в срока по ал. 1 изпълнителният директор на РА, а в случаите на делегиране - директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие”, се произнася със заповед за одобрение на заявлението за подпомагане или постановява отказ.

(3) Заповедта за одобрение съдържа и данни за изчисления от РА икономически размер на стопанството, измерен в СПО. В тези случаи задължителното нарастване на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 трябва да се реализира и ще бъде проверявано спрямо началния икономически размер на стопанството, посочен в заповедта за одобрение или спрямо резултата от проверките от страна на РА, в случаите когато периодът на засяване /засаждане е след датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(4) Отказът по ал. 2 се съобщава и може да бъде обжалван по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) В срок до 15 работни дни от получаване на писмено уведомление за

одобрение на заявлението за подпомагане и заповедта за одобрение, кандидатът лично трябва да подпише договор за предоставяне на финансовата помощ.

(6) Договорът по ал. 5 урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително условията за извършване на допълнителни проверки при съмнения за създадени изкуствени условия за получаване на предимство и основанията за изискуемост на финансовата помощ.

(7) При неявяване на кандидата за подписване на предложения му проект на договор за предоставяне на финансова помощ в срока по ал. 5 той губи правото на подпомагане по подаденото заявление за подпомагане и може да кандидатства отново по реда на тази наредба.

Глава четвърта. **ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ И КОНТРОЛ ВЪРХУ** **ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ**

Раздел I.

Изплащане на финансовата помощ

Чл. 28. В срок до два месеца от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ с ползвателя РА извършва първото плащане по чл. 10, т. 1, с изключение на случаите по чл. 30.

Чл. 29. (1) Когато ползвател на финансовата помощ е юридическо лице или кооперация, първото плащане по чл. 10, т. 1 не се извършва преди сключването на договор за поръчителство между РА и собственика/собствениците на капитала на ползвателя или членовете на кооперацията, с който поръчителят се задължава пред кредитора (РА) да отговаря за точното изпълнение на всички нормативни и/или договорни задължения на ползвателя, като обезпечава вземането на РА, което може да възникне при неизпълнение на тези задължения, до размера на сумата по договора за предоставяне на финансова помощ. Поръчителят/поръчителите трябва да се явят пред съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 10 календарни дни от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, за да подпишат предложения му проект на договор за поръчителство. Първото плащане по договора за предоставяне на финансова помощ се изплаща в срока по чл. 28, а в случаите на забавяне по основателни причини на представянето на договора за поръчителство – в срока по чл. 28, удължен с времето на забавяне.

(2) Срокът на задължението по договора за поръчителство по ал. 1 трябва да покрива периода от пет години, считано от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, удължен с шест месеца.

Чл. 30. Когато при изчисление на икономическия размер на стопанството по чл. 5, ал. 2 т. 3 са включени намерения за засаждане/засяване на земеделски култури и заложените в бизнес плана срокове за засяването/засаждането изтичат след датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, РА изплаща първото плащане в срок до един месец от приключване на проверката/посещение на място и в случай, че е установено спазване на заложените в бизнес плана срокове за засяване/засаждане на земеделските култури и в съответствие с изискването по чл. 5, ал. 2 т. 3.

Чл. 31. (1) Проверката/посещението на място цели да установи изпълнение в цялост на намеренията на кандидата за засаждане/засяване на земеделските култури, като се взимат предвид и постъпилите писмени уведомления за промяна на крайните срокове за засяване/засаждане и основателността на изложените от одобрения кандидат причини, които са наложили тази промяна. Проверката/посещението на място цели да

установи изпълнение и на всички други договорени и нормативни задължения съгласно условията на тази наредба и договора за подпомагане.

(2) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че ползвателят не е засял/засадил културите след изтичане на посочените в бизнес плана срокове и/или площта и/или видът на засетите/засадените култури водят до несъответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3, РА прекратява едностранно и без предизвестие сключения договор за предоставяне на финансова помощ.

(3) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че ползвателят не е засял/засадил културите след изтичане на посочените в бизнес плана срокове и/или площта и/или видът на засетите/засадените култури водят до намаляване на точките по критериите за подбор и заявлението за подпомагане попада извън класираните допустими проекти, РА прекратява едностранно и без предизвестие сключения договор за предоставяне на финансова помощ.

(4) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че одобреният кандидат е спазил посочените в бизнес плана срокове за засаждане/засяване на културите и е налице съответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3, РА писмено го уведомява за установения въз основа на проверката икономически размер на стопанството, измерен в СПО. В тези случаи задължителното нарастване на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 трябва да се реализира и ще бъде проверявано спрямо началния икономически размер на стопанството, установен по реда на този член.

(5) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че одобреният кандидат е спазил посочените в бизнес плана срокове за засаждане/засяване на културите и е налице увеличение на размера на стопанството сравнено с заявения от кандидата размер измерен в СПО, РА писмено го уведомява за установения въз основа на проверката икономически размер на стопанството, измерен в СПО. В тези случаи задължителното нарастване на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 трябва да се реализира и ще бъде проверявано спрямо началния икономически размер на стопанството, установен по реда на този член и кандидата подава коригиран бизнес плана с отразени коректни стойности.

Чл. 32. (1) През целия период от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на срока за подаване на заявка за второ плащане, РА има право да извършва проверки, включително и проверка/посещение на място, с цел да установи фактическо съответствие на представения от ползвателя бизнес план и заложените в него данни и показатели с действителните такива. Резултатите от извършените проверки се вземат предвид при обработката на подадената заявка за второ плащане и при преценката за съответствието между одобрения бизнес план и заложените в него данни и показатели и тяхното реално изпълнение.

(2) Разплащателната агенция изисква връщане на полученото от ползвателя първо плащане по чл. 10, т. 1 и не му дължи второто плащане по чл. 10, т. 2, когато при проверките по ал. 1 бъде установено неспазване на едно или повече от изискванията на тази наредба и/или едно или повече задължения на ползвателя, поето/и с договора за предоставяне на финансова помощ.

(3) При извършване на посещение и/или проверка на място по ал. 1 ползвателят трябва да присъства лично или изрично упълномощен негов представител.

Чл. 33. (1) При кандидатстване за второто плащане по чл. 10, т. 2 ползвателят на помощта подава заявка за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА и публикуван на електронната страница на РА, в съответната Регионална Разплащателна агенция и прилага всички изискуеми документи съгласно Приложение № 11

(2) Срокът за подаване на заявката за второ плащане се посочва от кандидата в

заявлението за подпомагане и трябва да бъде не по-рано от 18 месеца и не по-късно от 4 години и 6 месеца от датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(3) Когато в стопанството се отглеждат едногодишни култури срокът по ал. 2 трябва да бъде след извършване на засяването/засаждането на културите и най-малко един месец преди очакваното прибиране на реколтата от тях. Когато в земеделското стопанство се отглеждат различни видове едногодишни култури и техните срокове за засаждане и прибиране на реколтата са различни, срокът за подаване на заявката за второ плащане се определя в съответствие с най-късния от тези срокове.

(4) Ползвателите на помощта подават заявка за второ плащане не по-късно от посочения в заявлението за подпомагане и договора за предоставяне на финансова помощ срок.

(5) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от ползвателя на помощта по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя ползвателя в положението, в което се е намирал преди подаването на въпросните документи или на част от тях.

(6) Когато ползвателят на помощта е уведомен от РА за евентуални случаи на нередности в документите по ал. 5 и/или е уведомен за намерението на РА да извърши проверка/посещение на място и/или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на документите, засегнати от нередността.

(7) При оттегляне на заявката за плащане, което не попада в хипотезата на ал. 6, ползвателят има право да подаде нова заявка за плащане в посочения в заявлението за подпомагане и залегнал в договора за предоставяне на финансова помощ срок.

(8) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат поправяни и коригирани по всяко време след подаването им в случай на очевидни грешки, признати от РА въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие, че ползвателят е действал добросъвестно.

(9) В случаите по ал. 5 РА може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в съответните документи.

(10) Не се допуска коригиране или поправяне на заявките за плащане и приложените към тях документи извън случаите по ал. 8.

Чл. 34. (1) Регионалната разплащателна агенция извършва преглед на документите по чл. 33, ал. 1 в присъствието на ползвателя на помощта.

(2) В случай на липса или нередовност на документите по чл.4, ал. 1, Регионалната разплащателна агенция не приема заявката за плащане и връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение по отношение на липсите и констатирани нередовност в документите.

(3) След отстраняване на пропуските по ал. 2 ползвателят на помощта има право в рамките на съответния срок по чл. 4, ал. 2 отново да подаде заявка за плащане.

(4) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

Чл. 35. (1) В срок до три месеца от подаване на заявката за второ плащане по чл. 32, ал. 1 РА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;

2. извършва проверка/посещение на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи и заявени данни, като резултатите от извършените проверки се вземат предвид при обработката на заявката за второ плащане;

3. одобрява или мотивирано отказва изплащането на финансовата помощ след извършен анализ за установяване на съответствието между фактическото състояние и одобрения бизнес план;

4. изплаща одобрената финансова помощ в случай на одобрение.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти РА уведомява с мотивирано писмо ползвателя, който в срок до 10 работни дни от уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти, чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в Приложение № 11, които са свързани с извършване на подпомаганата дейност.

(3) Срокът по ал. 1 се удължава, когато:

1. е изпратено писмо за отстраняване на нередовност на документите или по дадена заявка за плащане е необходимо становище на други органи или институции със срока до получаване на отговор;

2. се провежда контролна проверка въз основа на Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014, както и когато заявката за второ плащане е обект на допълнителни проверки от страна на специализирани структури в Министерството на земеделието и храните и/или Държавен фонд „Земеделие“ и/или външни институции - с един месец;

3. в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност — до установяване от РА на всички факти и обстоятелства, необходими за изясняване на случая, а при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства – до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган.

4. В случаите по т.3 обработката на заявката за плащане се спира със заповед на изпълнителния директор на РА, а в случаите на делегиране - директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие“

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 и 3 РА уведомява ползвателя за причините, наложили удължаването на срока за обработката на заявката за второ плащане.

Чл. 36. Плащанията се извършват след осъществяване на проверките и при спазване на разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 г.

Чл. 37. (1) Ползвателят на помощта няма право да получи второто плащане по чл. 10, т. 2 и дължи връщане на полученото по чл. 10, т. 1 първо плащане по договора за предоставяне на финансова помощ, заедно със законната лихва към него, изчислена за период, посочен в договора, когато:

1. не е подал заявка за второ плащане, окомплектована с всички изискуеми съгласно Приложение № 11 документи в срока, посочен в договора за предоставяне на финансова помощ или не е представил изисканите от РА документи и информация в срока по чл. 35, ал. 2;

2. бизнес планът не е изпълнен точно, включително и когато не е изпълнен в срока, посочен в договора за предоставяне на финансова помощ;

3. не е постигнал увеличаване на икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер с най-малко левовата равностойност на 2 000 евро, измерен в СПО, най-късно до изтичане на посочената в бизнес плана крайна дата на период за проверка на неговото изпълнение и/или увеличаване на обработваемата площ **в т.ч. на засетите / засадените култури** в стопанството с най-малко 20 на сто от площта спрямо датата на кандидатстване и/или увеличаване броя на отглежданите животни (всеки вид) с най-малко 20 на сто спрямо животните към момента на кандидатстване;

4. не е преминало обучение, включващо минимум 18 учебни часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието. Изпълнението се установява с удостоверение за преминало обучение, издадено от обучаваща институция, съгласно

Закона за висшето образование или Закона за професионалното образование и обучение или удостоверение от обучаваща организация, одобрена по мярка 1 „Трансфер на знания и действия по осведомяване“ от ПРСР 2014-2020 г.. Изискването не се отнася за лица, които са получили консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ от Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“ от ПРСР 2014-2020г..

5. отглежда тютюн след края на текущата стопанска година спрямо датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ;

6. е създал изкуствени условия с оглед получаване на предимство за получаване на помощта в противоречие на целите на европейското и национално законодателство в областта на селското стопанство и с целите на подмярката;

7. проектът му е бил оценен съгласно критерия за подбор по чл. 19, ал. 1, т. 3 и не е представил на РА копие от договор за контрол по чл. 18, от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с контролиращо лице или копие от сертификат от контролиращото лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/биологични по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007;

8. проектът му е оценен по някой от критериите за подбор, посочени в чл. 19, ал. 1, т. 1-4 и ползвателят не е поддържал съответствие с всеки от критериите, по които проектът му е бил оценен;

9. не е започнал изпълнението на бизнес плана, съгласно заложените в него предвиждания, в срок от девет месеца от подписване на договора за предоставяне на финансова помощ;

10. не е спазил заложените в бизнес плана срокове, в които е предвидил да извърши засаждане/засяване на земеделските култури през всички години от изпълнението на бизнес плана, а в случаите на промяна в тези срокове - не е уведомил предварително РА за настъпилата промяна и/или не е изложил писмено мотивите, които са наложили промяната;

11. Разплащателната агенция установи нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти, във връзка с разпоредбите на чл. 35, ал. 1, т. 1 и 2, включително когато ползвателят на помощта не отстрани непълнотите и пропуските в срока по чл. 35, ал. 2;

12. е представил декларация и/или документи с невярно съдържание, неистински и/или подправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане по подмярката;

13. той или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверка/посещение на място, извършвана от РА;

14. при извършване на проверките по букви „iii“ и „v“ от Раздел 2 „Контролни дейности“, т. А „Процедури по одобряване на заявленията“ от Приложение № I към Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 на Комисията от 11 март 2014 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметки, обезпеченията и използването на еврото(ОВ, L 255/18 от 28 август 2014 г.). във връзка с чл. 48, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 РА установи, че ползвателят на помощта, подаденият от него проект или предложените за финансиране разходи не отговарят на изискванията за допустимост за подпомагане, посочени в настоящата наредба;

15. се установи наличие на някоя от хипотезите, уредени в чл. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014 на Комисията от 11 март 2014 година за допълнение на

Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол и условията за отказ или оттегляне на плащанията и административните санкции, приложими към директните плащания, подпомагането на развитието на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 181/48 от 20 юни 2014 г.);

16. той или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки от лицата и органите, посочени в чл. 42 или не оказва необходимото съдействие при извършването на тези проверки;

17. инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана, са придобити при някое от условията, посочени в чл. 19;

18. в периода от датата на подаване на заявлението за подпомагане до подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ ползвателят е нарушил изискването по чл. 5, ал. 5, включително и по отношение на земеделската земя, която участва в изчислението на нарастването по чл. 14, ал. 1, т. 2;

19. са налице условията на чл. 31, ал. 2.

(2) В случаите по ал. 1, т. 16 и 17 РА извършва проверка за съответствието с изискванията за допустимост за подпомагане преди предоставяне на помощта въз основа на представените към заявлението за подпомагане и изискани допълнително документи. При нередовност или липса на документи, както и при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на посочените в заявлението за подпомагане и документите към него данни, РА писмено уведомява ползвателя на помощта за необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи, включително такива, които не са посочени в Приложение № 11. В тези случаи ползвателят е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомяването да представи изискваните му данни и/или документи.

(3) В случаите по ал. 1 ползвателят на помощта не може да подаде друга заявка за плащане по същия договор за предоставяне на финансова помощ.

(4) При неизпълнение на задължения в случай на непреодолима сила или извънредни обстоятелства ползвателят не възстановява полученото първо плащане по договора за предоставяне на финансова помощ, но няма право да получи второто плащане по чл. 10, т. 2.

(5) Ползвателят или упълномощено от него лице е длъжен писмено да уведоми РА за възникването на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и да приложи достатъчно доказателства за това в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да го направи.

(6) При възникване на непреодолима сила и извънредни обстоятелства след получаване на второто плащане по договора за предоставяне на финансова помощ, водещи до трайна обективна невъзможност на ползвателя да изпълнява поетите договорни и/или нормативни задължения, ползвателят не възстановява получената по договора финансова помощ.

(7) При изчисляване на увеличението на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 не се включват животните и/или земята, които не са били включени при изчисляване на първоначалния икономически размер на стопанството и към датата на подаване на заявлението за подпомагане:

1. са били собственост на ползвателя и/или собственика на ЕТ, когато ползвател е ЕТ и/или на едноличния собственик на капитала, когато ползвател е ЕООД и/или на собствениците на капитала и/или управителя/прокуриста на ООД, когато ползвател е ООД и/или председателя и/или член на кооперацията, когато ползвател е кооперация с изключение на земята, предоставена под наем или аренда в периода, предхождащ 18 месеца, считано от датата на кандидатстване;

2. ползвателят, собственикът на предприятието на ползвателя ЕТ или едноличният собственик на капитала на ползвателя ЕООД или собствениците на капитала и/или управителя/прокуриста на ползвателя ООД или председателя и/или член на кооперацията са имали сключени договори за наем и/или аренда независимо дали ползването на животните и/или земята е било предоставено на други лица.

(8) Когато към датата на подаване на заявката за второ плащане ползвателят на помощта, собственикът на предприятието на ползвателя ЕТ или едноличният собственик на капитала, на ползвателя ЕООД или собствениците на капитала и/или управителя/прокуриста на ползвателя ООД или председателя и/или член на кооперацията, е бил в брак и съпругът/ата му е бил/а съпруг/а и към датата на подаването на заявлението за подпомагане, при изчисляване на увеличението на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 и т. 3 не се включват:

1. животните, чието ползване е отстъпено или чиято собственост е прехвърлена от съпруга/съпругата, включително когато страна по сделката е бил съпругът/съпругата в качеството му/й на едноличен търговец или юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава или се е притежавал от съпруга

и/или

2. земята, която към датата на подаване на заявлението за подпомагане е била собственост или е ползвана на друго правно основание от съпруга, включително в качеството му на едноличен търговец, както и от юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава или се е притежавал от съпруга/съпругата.

Раздел II.

Условия за изпълнение на дейностите по проекта и контрол

Чл. 38. Периодът за изпълнение на бизнес плана е до пет години, считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

Чл. 39. (1) Ползвателят на помощта може да подаде искане за промяна на договора за предоставяне на финансова помощ в съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие” по образец, публикуван на електронната страница на РА.

(2) Когато искането за промяна на договора е свързано с изменение на бизнес плана и на крайната дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана и подаване на заявката за второ плащане, искането трябва да бъде подадено не по-късно от четири месеца преди изтичане на срока по чл. 11.

(3) Не се допуска промяна на договора, която води до:

1. несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени в тази наредба;

2. увеличение на стойността на договорената финансова помощ.

(4) В случай на нередовност или липса на документи, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти в искането за изменение на договора, включително и с цел да се удостовери верността на заявените данни, РА изисква от ползвателя да представи допълнителни данни и/или документи. Ползвателят има право да представи изисканите му данни и/или документи в срок до 10 работни дни от уведомяването.

(5) В срок до един месец от подаването на искането за промяна, а когато са изискани данни и/или документи по ал. 4 – в срок до 14 дни от изтичане на срока за представянето им, РА одобрява или отказва исканата промяна. Ползвателят на помощта се уведомява за мотивите за отхвърляне на искането, а в случай на одобрение в срок до 10 календарни дни от получаването на уведомлението за одобрение на искането трябва да се яви в съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие”, за

сключване на допълнително споразумение към договора. Когато ползвателят не се яви лично в посочения срок, правото на ползвателя за подписване на допълнителното споразумение към договора, с който се удовлетворява искането на ползвателя за промяната му, се погасява.

(6) Когато ползвателят е физическо лице, той има право да се регистрира като ЕТ или ЕООД по Търговския закон, който да стане правоприменик на стопанството му, като е длъжен в срок от пет работни дни от регистрацията в Търговския регистър писмено да уведоми за това РА.

(7) Искане за промяна на договора, свързано с изменение на избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана, е допустимо два пъти през целия период на изпълнение на договора.

(8) Промяната на посочените в бизнес плана срокове за засаждане/засяване на земеделските култури за всяка година, както и информацията за минималния брой на растенията на единица площ за овощни видове, лозя, многогодишни етерично-маслени култури (в т.ч. маслодайна роза, лавандула и мента), маточници и разсадници за трайни насаждения и декоративни култури, се извършва при спазване на изискванията по чл. 14, ал. 3 и 4 и чл. 15.

Чл. 40. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да съхранява всички документи, свързани с изпълнението на бизнес плана и всички останали нормативно и договорно установени задължения за срок от пет години и шест месеца, считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(2) Кореспонденцията между кандидата/ползвателя и РА се осъществява на посочения от кандидата/ползвателя адрес, телефонен номер и електронна поща, и адреса на Държавен фонд „Земеделие“ или съответната областна дирекция към Държавен фонд „Земеделие“.

Чл. 41. В срок до изтичане на пет години от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ ползвателят на помощта е длъжен да:

1. води всички финансови операции, свързани с извършваната от него земеделска дейност, отделно в счетоводната си система или като използва счетоводни сметки с подходящи номера, съгласно изискванията на Закона за счетоводството.

2. регистрира ежегодно земеделската земя, която е участвала при изчисляване на икономическия размер на стопанството му, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по договора за предоставяне на финансовата помощ (с изключение на оранжерии, гъбарници и разсадници), в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) по реда на Наредба № 105 от 22.08.2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол;

3. уведомява РА при промяна на декларираните пред РА данни за осъществяване на кореспонденция с него (адрес, телефонен номер и електронна поща), както и за всички обстоятелства от значение за изпълнение на нормативните и договорните му задължения;

4. не отчуждава и да не преотстъпва ползването на посочените в бизнес плана дълготрайни материални и нематериални активи, както и да ги използва съобразно предназначението им, посочено в бизнес плана;

5. не преустановява осъществяваната от него земеделска дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство;

6. поддържа актуална регистрация като земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани и да се осигурява като земеделски стопанин (в случаите, когато ползвателят е физическо лице или ЕТ);

7. съхранява документи (фактури, бележки, протоколи и др.), удостоверяващи реализацията на цялата произведената продукция и да отразява получените приходи в счетоводните си документи и подаваната от него годишна данъчна декларация;

8. поддържа съответствие с всеки от критериите за подбор по чл. 19, ал. 1, т. 1-4, по които проектът му е бил оценен, за целия период, посочен в чл. 19, ал.5;

9. поддържа икономическия размер на стопанството си, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по договора, за периода от подаване на заявката за второ плащане до изтичане на пет години от датата на сключване договора, като отглежда видовете култури и/или животни и спазва сроковете за засяване/засаждане на културите, посочени в заявлението за подпомагане и договора за предоставяне на финансова помощ, като промяната във видовете култури и/или животни се допуска при спазване на изискванията на чл. 17 и след изрично писмено съгласие от страна на РА въз основана писмено уведомление от ползвателя. Ползвателят е длъжен да уведомява писмено РА и за промяната в заложените срокове за засяване/засаждане на земеделските култури при спазване на изискването по чл. 17

10. стопанисва с регистрирано правно основание за ползване съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители цялата налична в стопанството земя;

11. поддържа земеделската земя, включена при изчислението на икономическия размер на стопанството, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по договора, в съответствие с чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители и с режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие, за площите от стопанството, които попадат в тях;

12. отговаря на изискванията на чл. 5, ал. 2, т. 1

13. кандидатите физически лица и еднолични търговци да се осигуряват като земеделски стопани съгласно Кодекс за социално осигуряване.

Чл. 42. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя на РА всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) Контрол за изпълнение условията по договора, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на РА, МЗХ, Сметната палата, Европейската комисия и Европейската сметна палата и Европейската служба за борба с измамите.

(3) На контрол по ал. 2 подлежат ползватели на помощ, както и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

(4) Проверките по ал. 2 могат да се извършват не по-късно от шест месеца от изтичане на петгодишен срок от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(5) В случаите, когато МЗХ или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР, ползвателят на помощта поема задължението да осигури на упълномощените от тях лица всякакви документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

(6) Длъжностните лица по ал. 2 и 5 са длъжни да се легитимират пред ползвателите на помощта и да извършват проверки в съответствие с предоставените им правомощия.

(7) В случаите на извършван контрол за изпълнение условията по договора, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност от служители на РА, ползвателят на помощта осигурява достъп до стопанството и всички документи и информация, които ще подпомогнат проверката.

Чл. 43. (1) В случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 40, ал. 1 и чл. 41,

т. 1, 3, предложение второ, и/или 12, както по чл. 46, РА писмено уведомява ползвателя на помощта за констатираното неизпълнение като указва едномесечен срок за неговото отстраняване.

(2) Ползвателят на помощта е длъжен да отстрани неизпълнението в едномесечен срок от получаване на предупреждението по ал. 1, като в тези случаи не се санкционира.

(3) Когато не отстрани нередовностите в срока по ал. 2, ползвателят на помощта дължи връщане на цялата получена по договора финансова помощ, заедно със законната лихва към нея, считано от датата на неизпълнението, а в случай че същата не може да бъде установена – от датата на неговото констатиране.

Чл. 44. Разплащателната агенция има право да изиска от ползвателя връщане на всички, получени по договора за предоставяне на финансова помощ суми, заедно със законната лихва върху тях, дължима за период, посочен в договора, когато:

1. установи създаване на изкуствени условия с оглед получаване на предимство за предоставяне на финансовата помощ в противоречие с европейското и националното законодателство в областта на селското стопанство;

2. установи, че ползвателят е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински и/или подправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане по подмярката и/или при подаване на заявката за второ плащане;

3. установи, че ползвателят и/или някое от останалите задължени лица не са отговаряли на изискванията по чл. 6, ал. 1 и/или 2 към датата на подаване на заявлението за подпомагане, към датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ и/или към датата на подаване на заявката за второ плащане по договора;

4. ползвателят на помощта или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки от лицата и органите, посочени в чл. 42 или не оказва необходимото съдействие при извършването на тези проверки;

5. ползвателят на помощта е получил или е одобрен за получаване на друга публична финансова помощ за инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана;

6. ползвателят не изпълнява което и да е свое задължение, посочено в настоящата наредба и/или уговорено в договора за предоставяне на финансова помощ за срок до изтичане на пет години от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

Глава пета. ПУБЛИЧНОСТ

Чл. 45. (1) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на 6 месеца РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки одобрен проект :

1. лично и фамилно име на ползвателите - физически лица и еднолични търговци;
2. наименование на ползвателите - юридически лица;
3. вид на подпомаганите дейности;
4. общ размер на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) С цел осигуряване на публичност и прозрачност до 30 април всяка година РА публикува на електронната си страница следната информация за предходната финансова година за ползвателите на помощта, на които е извършено плащане по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“:

1. лично и фамилно име на ползвателите - физически лица и еднолични

търговци;

2. наименование на ползвателите - юридически лица;
3. общината, в която ползвателят на помощта живее или е регистриран;
4. общата сума на публично финансиране, получена от ползвателя на помощта за съответната финансова година, която включва както съфинансиране от ЕС, така и национално съфинансиране;
5. вид на подпомаганите дейности;
6. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и ЕЗФРСР за всеки ползвател на финансова помощ.

(3) Данните на ползвателя на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕС) №1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.) (Регламент (ЕС) № 1306/ 2013 г.) и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на ЕС и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на ЕС.

Чл. 46. (1) Ползвателят на помощта се задължава в срок 15 дни след получаване на първото плащане по договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на срока от пет години от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ да постави и поддържа на видно за обществеността място плакат/табела с размер не по-малък от формат А3, съдържащ информация за дейността подпомагана от ЕЗФРСР.

(2) Ползвателят на помощта се задължава да публикува на професионалната си електронна страница, ако има такава, кратко описание на подпомаганата дейност. Описанието трябва да включва целите и резултатите от дейността, като подчертава финансовото подпомагане от ЕС.

(3) Електронната страница и плакатът/табелата по ал. 1 и 2 съдържат описание на проекта/дейността, която се подпомага, емблемата на ЕС с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: „Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: „Европа инвестира в селските райони.“

(4) Информацията по ал. 3 заема не по-малко от 25 на сто от плаката, табелата, билборда или електронната страница.

(5) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № III към чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на Комисията от 17 юли 2014 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 227/18, 31 юли 2014 г.)

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Административни проверки" са проверки съгласно чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 г.

2. „Доход от земеделска дейност за преходната календарна година” е доход придобит от кандидата през предходната календарна година (спрямо датата на кандидатстване) от дейността му за производство на непреработени земеделски

продукти и на преработени продукти в резултат на преработка на собствени земеделски продукти в т.ч. получена финансова помощ по мерките от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013г. и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020г., схемите за директни плащания, националната програма за пчеларство, националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор и други националните схеми за подпомагане, директно свързани със земеделските дейности на кандидата.

3. „Дълготрайни материални активи“ са сумите, които отговарят на изискванията за амортизируеми дълготрайни материални активи съгласно Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, чиято стойност е равна или превишава по-ниската стойност от:

а) стойностния праг на същественост за дълготрайния материален актив, определен в счетоводната политика на данъчно задълженото лице;

б) седемстотин лева.

4. „Дълготрайни нематериални активи“ са придобити нефинансови ресурси, които:

а) нямат физическа субстанция;

б) се ползват през период, по-дълъг от 12 месеца;

в) имат ограничен полезен живот;

г) са със стойност, равна или превишаваща по-ниската стойност от:

аа) стойностния праг на същественост за дълготрайния нематериален актив, определен в счетоводната политика на данъчно задълженото лице;

бб) седемстотин лева.

5. "Жизнеспособност на земеделското стопанство" е изпълнение на изискванията по специфичните резултати, производствената програма и обученията и консултациите, в срок най-късно до избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.

6. „Завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда” означава завършено средно образование по специалност 6211401 „Агроекология” от професионално направление 621 „Растениевъдство и животновъдство” или завършено висше образование по образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър в професионални направления „Растениевъдство“, „Растителна защита“, „Животновъдство“, „Ветеринарна медицина“, „Биологически науки”, „Биотехнологии”, „Науки за земята”, „Администрация и управление“ или „Икономика“, по специалност включваща дисциплини свързани директно с опазване на околната среда с общ хорариум от минимум 200 учебни часа. Професионалните направления за средно професионално образование са съгласно Списък на професиите за професионално образование и обучение по чл.6, ал.1 от Закона за професионалното образование и обучение, утвърден със Заповед № РД 09-413/12.05.2003 г., последно изменение със Заповед № РД09-74/20.01.2014 г. Професионалните направления за висше образование са съгласно Класификатор на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС №125 от 24 юни 2002 г. (обн. ДВ. бр.64 от 2 юли 2002 г., посл. изм. ДВ. бр.94 от 25 ноември 2005 г.)

7. "Земеделска дейност" е селскостопанска дейност по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "в" от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ L 347/608, 22 декември 2013 г.)(Регламент (ЕС) № 1307/2013).

8. "Земеделски култури" са растения от даден ботанически вид и род, които

се отглеждат от човека, за да задоволяват определени негови потребности.

9. "Земеделски площи" са обработваемата земя, включително оставена като угар, постоянно затревените площи, трайните насаждения и семейните градини независимо дали се използват за производство на земеделска продукция.

10. "Земеделски сектор" е секторът, включващ дейностите за производството на земеделски продукти.

11. "Земеделски стопанин" е стопанин по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "а" от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

12. "Земеделско стопанство" е стопанство по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

13. "Изкуствено създаване на условията, необходими за получаване на предимство" е всяко установено условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.

14. "Икономически размер на стопанство" е размерът на земеделското стопанство, изразен в стандартен производствен обем.

15. „Коректно изпълнение на бизнес плана” е изпълнение (в количествено, качествено и времево отношение) на всяка една от следните дейности:

а) изпълнение най-късно до крайната дата на периода за проверка на изпълнението на бизнес плана на всички заложи специфични цели и резултати (съгласно таблица 7 на бизнес плана);

б) изпълнение най-късно до крайната дата на периода на проверка изпълнението на бизнес плана на всички дейности и инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи (посочени в таблица № 8 (колони А, Б и В) на бизнес плана);

в) придобиване на знания по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор (съгласно точка 2А. на раздел III. „Програма за развитие на стопанството” на бизнес плана);

г) изпълнение на производствената програма на стопанството към крайната дата на периода на проверка изпълнението на бизнес плана по отношение на заложените култури и животни (съгласно таблици № 9 и № 10 на бизнес плана).

16. "Мярка" означава пакет от операции, които допринасят за изпълнението на един или повече приоритети на Съюза за развитие на селските райони.

17. „Непреодолима сила и извънредни обстоятелства“ са обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.

18. "Нередност" е всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

19. „Общият приход/доход за преходната календарна година” е:

а) за физическо лице и едноличен търговец- всеки придобит през предходната календарна година (спрямо датата на кандидатстване) облагаем доход по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, както и доходи получени от задължително осигуряване и пенсиите от допълнително доброволно осигуряване през предходната календарна година;

б) за юридическо лице – общ приход са всички парични постъпления получени от стопанския субект от редовни или случайни, постоянни или временни източници през предходната календарна година (спрямо датата на кандидатстване).

20. „Период за проверка изпълнението на бизнес плана“ е периода от стартиране изпълнението на бизнес плана до датата на подаване на заявката за второ

плащане, посочена в заявлението за подпомагане и договора за предоставяне на финансова помощ.

21. "Подмярка" е съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане на приоритетите на ПРСР 2014-2020 г.

22. „Ползвател" е лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по ПРСР 2014 -2020 г.

23. "Постоянно затревени площи" са естествени ливади, пасища и ниско продуктивни затревени площи, които не са включени в схемата за сеитбооборот и са на разположение през цялата календарна година за косене и/или паша на селскостопански животни.

24. "Проверка на място" е проверка по смисъла на Регламент (ЕС) № 809/2014.

25. "Проект" е заявление за подпомагане ведно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР.

26. "Публична финансова помощ" е всеки публичен принос за финансирането на операции, източникът на които произхожда от бюджета на национален, регионален или местен публичен орган, от свързания с европейските структурни и инвестиционни фондове бюджет на Съюза, от бюджета на публичноправни организации или от бюджета на сдружения на публични органи или публичноправни организации, и за целите на определянето на ставката на съфинансиране за програмите или приоритети по ЕСФ може да включва финансови средства, набрани съвместно от работодатели и работници.

27. "Семейните градини" са земеделски площи, заети с различни култури, и произведената от тях продукция се използва предимно за собствена консумация в домакинството на земеделския производител.

28. „Срок за изпълнение на бизнес плана" е крайната дата, посочен в заявлението за подпомагане и договора за предоставяне на финансова помощ, до която трябва да бъде изпълнен одобрения бизнес план и подадена окомплектована с всички изискуеми съгласно Приложение №11 документи заявка за второ плащане.

29. „Стандартен производствен обем" е стойността на продукцията, която отговаря на средната стойност за даден район за всеки един земеделски продукт, изчислена в евро по таблица съгласно Приложение № 1.

30. „Стартиране на изпълнението на бизнес плана" е започване на дейност и/или инвестиция след подаване на заявлението за подпомагане за предоставяне на финансова помощ, посочена в Таблица № 8 „Описание на планираните инвестиции и дейности, които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана".

31. „Стопанство" са всички използвани за селскостопански дейности и управлявани от земеделски стопани единици, които се намират на територията на Република България.

32. "Създаване на едно работно място" е увеличение на средния списъчен брой на персонала, деклариран към датата на кандидатстването, с един брой, изчислен съгласно Методиката за изчисляване на средния списъчен брой на персонала, утвърдена от Националния статистически институт за отчетен период от една година спрямо месеца, предхождащ подаването на заявката за второ плащане.

33. „Трайни насаждения, засадени с вкоренен по картонажен метод материал" са трайни насаждения, засадени с посадъчен материал, който предварително е вкоренен в контейнери от картон или други изкуствени материали.

34. "Уникален идентификационен номер" е регистрационен номер, който се

издава на кандидата от служител в РА след извършване на преглед на документите към заявлението за подпомагане и приемане на заявлението.

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

Министър на земеделието и храните

Приложение № 1 към чл. 5, ал.8

Таблица за изчисляване на икономическия размер на земеделските стопанства					
Данни за стопанството					
ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В СТАНДАРТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ОБЕМ/СТАНДАРТНА ПРОДУКЦИЯ (СПО) В ЛЕВА					
ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В ЕВРО					
Код по наредба №3	Видове култури и категории животни	м.е д.	Данни на стопанството (основни култури)	Показател за СПО (лв./дка; лв./глава)	Индивидуални СПО (лв.)
1	2	3	4	5	6 = (4*5)
3001	Обикновена (мека) пшеница и лимец	дка		114	
3002	Твърда пшеница	дка		112	
3003	Ечемик	дка		101	
3004	Ръж	дка		55	
3005	Тритикале	дка		88	
3006	Овес	дка		54	
3007	Царевица за зърно	дка		145	
3008	Сорго	дка		72	
3009	Просо	дка		43	
3010	Ориз	дка		269	
3109	Други зърнени култури -	дка		51	
	Други зърнени култури -	дка		51	
	Други зърнени култури -	дка		51	

	.....				
	Други зърнени култури -	дка		51	
	Други зърнени култури -	дка		51	
3011	Тютюн	дка		668	
3012	Хмел	дка		1 019	
3013	Захарно цвекло	дка		22	
3015	Памук	дка		79	
3016	Лен	дка		68	
3017	Коноп	дка		68	
3018	Слънчоглед	дка		110	
3019	Рапица	дка		157	
3020	Соя	дка		97	
3021	Фъстъци	дка		139	
3119	Други технически култури -	дка		139	
	Други технически култури -	дка		139	
	Други технически култури -	дка		139	
	Други технически култури -	дка		139	
	Други технически култури -	дка		139	
	Други технически култури -	дка		139	
3023	Маслодайна роза	дка		462	
3024	Кориандър	дка		68	
3025	Анасон	дка		68	
3026	Резене	дка		68	
3027	Лавандула	дка		164	
3028	Салвия	дка		68	
3029	Мента	дка		68	
3030	Валериана	дка		68	
3129	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	

	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	
3032	Фасул	дка		219	
3033	Грах	дка		99	
3035	Леща	дка		94	
3036	Нахут	дка		103	
3139	Други протеинодајни култури -	дка		96	
	Други протеинодајни култури -	дка		96	
	Други протеинодајни култури -	дка		96	
3037	Царевица за силаж	дка		108	
3096	Фий	дка		187	
3040	Люцерна	дка		88	
3041	Естествени ливади	дка		35	
3159+3149	Други фуражни култури -	дка		94	
	Други фуражни култури -	дка		94	
	Други фуражни култури -	дка		94	
	Други фуражни култури -	дка		94	
3042	Картофи	дка		660	
3048+30481	Домати - открито производство	дка		1 614	
30482	Домати - оранжерийни	дка		9 753	
3050+30501	Краставици - открито производство	дка		1 223	
30502	Краставици - оранжерийни	дка		9 753	
3052+30521	Пипер - открито производство	дка		948	
30522	Пипер - оранжерийни	дка		9 753	
3053	Зелен фасул	дка		393	
3054	Зелен грах	дка		350	
3058	Тикви	дка		721	
3059	Дини	дка		721	
3060	Пъпеши	дка		899	
3169	Други зеленчуци -	дка		1 087	

	..... Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
	Други зеленчуци -	дка		1 087	
3074+3075	Семкови овощни видове (ябълка, круша, дюля)	дка		989	
3068+3069+3070+3071+3072	Костилкови овощни видове (череша, вишна, праскова, кайсия, сливи)	дка		1 417	
3078+3079+3080+3081	Черупкови овощни видове (орех, лешник, бадем, кестени)	дка		426	
3179	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	

	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	
	Други овощни видове -	дка		944	
3082+3083+3077	Ягодоплодни овощни видове (ягода, малина, арония)	дка		971	
3189	Други ягодоплодни -	дка		971	
	Други ягодоплодни -	дка		971	
	Други ягодоплодни -	дка		971	
	Други ягодоплодни -	дка		971	
	Други ягодоплодни -	дка		971	
	Други ягодоплодни -	дка		971	
3089	Лозя — десертни	дка		273	
3090	Лозя — винени	дка		220	
3091	Цветя-за рязан цвят	дка		8 003	
3092	Цветя –луковични растения	дка		8 003	
3093	Цветя - саксийни	дка		8 003	
3200	Цветя - оранжерийни	дка		12 031	
3199	Производство на семена / посадъчен материал	дка		310	
3201	Разсадници за трайни насаждения	дка		2 483	
3095	Други (угари/други)	дка		0	
30941	Култивирани гъби- култивирани печурки	м ²		51	
30942	Култивирани гъби -	м ²		23	

	кладница				
4100	Говеда и биволи - общо	бр.		0	
4101	Телета и малачета до 1 г.	бр.		473	
4102	Телета и малачета над 1 г. и под 2 г. за угодяване	бр.		203	
4103+4006	Телета и малачета над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини	бр.		648	
4104 + 4005	Млечни крави и биволици	бр.		2 076	
4105	Крави от месодайни породи	бр.		386	
4007	Овце—общо	бр.		///	
4008 и 4106	Овце—млечни и Овце-месодайни	бр.		143	
4112	Други овце (Разликата между общия брой на овцете по код 4007 и броя на месодайните и млечните овце по кодове 4008 и 4106)	бр.		6	
4010	Кози—общо	бр.		///	
4011	Кози—майки	бр.		182	
4107	Други кози	бр.		106	
4013	Свине—общо	бр.		///	
4014	Свине—майки	бр.		1 708	
4108	Прасенца под 45 дни	бр.		535	
4109	Други свине	бр.		389	
4016	Птици—общо	бр.		///	
4017	Кокошки—носачки	бр.		29	
4110	Бройлери	бр.		20	
4019	Пуйки	бр.		140	
4020	Гъски	бр.		80	
4021	Патици	бр.		80	
4023	Щрауси	бр.		857	
4022+4111	Пъдпъдъци и други птици	бр.		35	
4024	Зайци—общо	бр.		0	
4031	Зайкини—майки	бр.		293	
4025	Коне и други еднокопитни	бр.		490	
4027	Пчелни семейства	бр.		125	
4029	Буби—кутийки бубено семе	бр.		265	
4309	Калифорнийски червеи	м ²		41	

4030	Охлюви	м ²	12	
ПРОВЕРКА НА ФУРАЖНИЯ БАЛАНС		СПО-фуражни култури	СПО-преживни и животни, коне и други еднокопитни животни	Фуражен излишък
		(1)	(2)	(3)=(1)-(2)
		0	0	0
Фуражни култури - царевица за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури				
Преживни животни - Телета и малачета до 1г.; Говеда и биволи над 1 г. за угояване; Говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; Млечни крави и биволици; Крави от месодайни породи; Овце—млечни и овце-месодайни; Други овце; Кози—майки; други кози;				
В повечето случаи, стопанствата са във фуражен баланс , т.е. има съответствие между отглежданите от тях преживни животни, коне и други еднокопитни животни (4025) и фуражните култури и СПО на фуражните култури не надвишава тази на тези животни. В този случай СПО на фуражите не се включва в общия икономически размер на стопанството.				
Фуражен излишък има тогава, когато СПО на фуражните култури надвишава този на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни. В този случай разликата между сумата от СПО на фуражните култури и на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни се включва в общия икономически размер на стопанството, а не цялата сума от СПО на фуражните култури.				

Начин на изчисляване на икономическия размер на земеделското стопанство:

1. Изчисляване на СПО на стопанството

Изчисляването се извършва с помощта на таблица, посочена по-горе, където в колона 4 „Данни на стопанството (основни култури)” се посочват площта на отглежданите култури и броят отглеждани животни.

При попълването на данните в колона 4 се спазват следните условия:

а) Всяка култура и животно е с определен код по *Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (колона 1)*.

б) Данните на стопанството (колона 4) за отглежданите основни земеделски култури се вземат от анкетните формуляри на актуалната към датата на подаване на заявлението за подпомагане или заявката за плащане анкетна карта по *Наредба № 3 от 1999 г.* Отчитат се данните от анкетните формуляри, записани за текущата стопанска година, *включително намерения за засети/засадени площи.* За текуща стопанска година се приема стопанската година, която е такава към датата на подаване на заявлението за подпомагане или заявката за плащане.

в) Когато стопанството отглежда животни, трябва да посочи броя на животните в съответните категории в колона 4 съгласно:

аа) опис по видове и брой на животните, декларирани от кандидата, придружен от извлечение от интегрираната информационна система (ИИС) по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните и използването им (ДВ, бр. 90 от 2013.) (Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.) за наличните в обекта животни по ушни марки/чип, подписано от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане/ заявката за плащане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.)

и/или

бб) в случай, че кандидатът отглежда животни, които не подлежат на идентификация, животновъдният обект се регистрира от Българската агенция по безопасност на храните и се представя актуален опис на отглежданите животни, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане/ заявката за плащане.

г) Данните за втори и междинни култури също се включват в т.ч. междинни/втори култури отглеждани в оранжерии.

В *колона 6* се изчислява съответния СПО за даден вид култура или животно (произведението от данните на стопанството (*колона 4*), умножени по показателя за СПО лв./дка; лв./глава (*колона 5*). Сборът от индивидуалните СПО представлява общия СПО на стопанството при спазване на следните условия:

д) Фуражен баланс или излишък в случай, че стопанството отглежда преживни животни, коне и други еднокопитни животни.

В повечето случаи *стопанствата са във фуражен баланс*, когато разликата между сумата от СПО на фуражните култури и сумата от СПО на:

- преживните животни,
- конете и другите еднокопитни животни,

е „0” или отрицателно число. В този случай СПО на фуражните култури *не се включва* в общия СПО на стопанството, както и получената отрицателна разлика (ако разликата не е „0”) *не се изважда* от общия СПО.

Наличие на фуражен излишък има в случаите, когато разликата между сумата от СПО на фуражните култури и сумата от СПО на:

- преживните животни,
- конете и другите еднокопитни животни,

е положително число. В този случай само стойността на тази разлика се включва в общия СПО, а не цялата сума от СПО на фуражните култури.

В случай на фуражен излишък и при положение, че в земеделско стопанство се отглеждат два или повече вида фуражни култури, делът на отделната фуражна култура в общия икономически размер на стопанството се определя по следната формула:

$$\text{ДФР (\%)} = \frac{\text{СПОфк} - \text{ОСПОпжкес} \times (\text{СПОфк} / \text{ОСПОфк})}{\text{ОСПОзс}} \times 100$$

където:

ДФР (%) е делът на фуражната култура в общия икономически размер на стопанството;

СПОфк – СПО на фуражната култура (произведението от размера на

отглежданите декари от тази фуражна култура, умножено по показателя ѝ за СПО лв./дка);

ОСПОпжкес – сумата от СПО на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни.;

ОСПОфк - сумата от СПО на фуражните култури;

ОСПОзс – общия СПО на стопанството.

2. Изчисляване на икономическия размер в евро

Икономическият размер на стопанството в евро се получават, като изчисления за съответното земеделско стопанство общ СПО в лева се раздели на 1,95583 (*използва се официалният курс на БНБ -1 евро = 1,95583 лв.*) и се закръгли до втория знак след десетичната запетая.

Приложение № 2 към чл. 5, ал. 12, т. 1

СПРАВКА - ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА ДЕЛА НА ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКА
ДЕЙНОСТ, ПРОИЗВОДСТВО НА ПРЕРАБОТЕНА ЗЕМЕДЕЛСКА
ПРОДУКЦИЯ ДИРЕКТНО СВЪРЗАНИ СЪС ЗЕМЕДЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ
СПРЯМО ОБЩИТЕ ПРИХОДИ ПРЕЗ ПРЕДХОДНАТА ГОДИНА
(Попълва се от всички кандидати)

Долуподписаният (та) .....
(име, презиме, фамилия)

с л. к. № ..... издадена от ..... на .....
ЕГН .....

адрес:.....

в качеството си на.....
(представяващ, управител)

на фирма.....
(наименование на фирмата)

ЕИК.....

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. За предходната година, обхващаща периода от ...../..... г. до ...../..... г. представляваната от мен фирма/управляваното от мен земеделско стопанство има следните видове приходи:

1.1. Приходи от растениевъдство и животновъдство от предходна ..... година спрямо годината на кандидатстване 20.....г.:

Таблица 1

	Вид на растителния / животинския продукт	Мярка	К-во произведена продукция	Средна цена за единица продукция	Приходи от продажби на продукция	Кратко описание на мероприятията и етапите по производство на продукцията
	А	Б	В	Г	Д	Е

в т.ч. неописани приходи от:	
/подробно описание на вида на финансирането и неговия източник/	
Общо 1.4	.....

1.5 Общо приходи за предходната година: ..... ЛВ.

1.6 Процент на приходите от земеделски дейности: .....%
(Формула за изчисления: Пзд = Общо 1.1+Общо 1.2 +Общо 1.3/ Общо 1.5= .....%)

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни данни.

дата.....

гр.....

Декларатор.....

подпис
(печат)

Приложение № 3 към чл. 6, ал. 3, т. 1

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно обстоятелства по чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/ата

.....,

(собствено, бащино и фамилно име)

ЕГН .....

притежаващ/а лична карта № ....., издадена на .....

от МВР - гр. ....,

адрес: .....

(постоянен адрес)

в качеството си на .....

(посочват се качеството, в което лицето има право да представлява, управлява или контролира)

на .....

(наименование на кандидат/ползвател)

с ЕИК .....

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

Представяването,   управляването,   контролираното   от   мен

.....

1. не е обявено в несъстоятелност, не е в производство по несъстоятелност, или в процедура по ликвидация. Не е сключило извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или не е преустановило дейността си, а в случай че кандидатът или ползвателят е чуждестранно лице - се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която е установен;
2. няма задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;
3. не е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност с влязъл в сила акт на компетентен орган съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
4. чрез измама или по небрежност не е предоставена невярна информация, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор;
5. не е сключено споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията;
6. не са нарушени правата на интелектуалната собственост;
7. не е правен опит:
  - а) да се повлияе на лица с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ - РА и/или УО, свързани с одобрението за получаване на финансова помощ;
  - б) да се получи информация от лица с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ - РА и/или УО, която може да даде неоснователно предимство свързано с одобрението за получаване на финансова помощ;
8. не е установена виновно неизпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;
9. не са констатирани при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджет, Европейската служба за борба с измамите или Европейската сметна палата значителни недостатъци при спазването на основните задължения по изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, на договор за концесия за строителство или за услуга, което е довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, включително финансови корекции;
10. не е извършена нередност;
11. няма изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“;
12. не е включено в системата за ранно откриване отстраняванията по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;
13. като представляващ кандидата/ползвателя на помощта, негов законен или упълномощен представител, член на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, както и лицата упълномощени да вземат решения или да упражняват контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:
  - а) не съм обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;
  - б) не съм свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководител на ДФЗ - РА, УО или със служители на ръководна длъжност в РА или УО;

в) не съм лице, което е на трудово или служебно правоотношение в РА или УО до една година от прекратяване на правоотношението;

г) не съм осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за:

- участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;

- подкуп по чл. 301 - 307 от Наказателния кодекс;

- престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпирание на пари, по чл. 253 - 260 от Наказателния кодекс;

- престъпление против стопанството по чл. 219 - 252 от Наказателния кодекс;

- престъпление против собствеността по чл. 194 - 217 от Наказателния кодекс;

- престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;

- престъпление по чл. 159а - 159г от Наказателния кодекс;

- престъпление по чл. 172 от Наказателния кодекс;

- престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс.

д) не съм осъден в влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за престъпление, аналогично на тези по буква „г“, в друга държава членка на ЕС или трета страна;

д) не съм лице, за което е налично някое от обстоятелствата по т. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12.

Представям следните доказателства съгласно чл. 6, ал. 4:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Декларирам, че в случай, че настъпят промени в декларираните обстоятелства, в рамките на 10 работни дни, РА ще бъде уведомена за настъпилите промени чрез подадена актуална декларация.

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 и чл. 248а, ал. 2 от Наказателния кодекс за предоставени от мен неверни данни и документи.

..... 20..... г.   Подпис на декларацията: .....

(*) Декларацията се попълва и подписва от всички лица представляващият кандидата/ползвателя на помощта, негови законни или упълномощени представители, член/ове на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта.

Приложение № 4 към чл. 13, ал. 1

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020 Г.

БИЗНЕС ПЛАН

**Подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“
от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“**

.....
(наименование на кандидата)

Декларирам, че съм запознат с обстоятелството, че нося наказателна отговорност по Наказателния кодекс за представени от мен неверни сведения.

Подпис/печат/.....

Забележка:

- 1. Кандидатът номерира и подписва /подпечатва, ако е приложимо/ собственоръчно всяка страница от бизнес плана.**
- 2. В приложените в бизнес плана таблици могат да се добавят допълнителни редове в зависимост от спецификата на дейността, за която се кандидатства.**

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

А	Б
Име на кандидата/Наименование на кандидата	
ЕГН/ЕИК	
Обща обработваема (използвана) земеделска площ на стопанството, дка (ако е приложимо)	
Площта, върху която се отглеждат гъби, м ² (ако е приложимо)	
Отглеждани животни: вид, брой (*)	
Начален икономически размер на стопанството (измерен в Стандартен производствен обем)	
Избрана крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана и крайна дата за подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ	..... <i>(Моля, определете една обща крайна дата и посочете точен ден, месец и година, като се съобразите изискванията на чл. ...., ... от наредбата)</i>
Икономически размер на стопанството към крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана (измерен в Стандартен производствен обем)	
Обработваемите площи в стопанството към крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана, дка (ако е приложимо)	
Отглеждани животни в стопанството към крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана: вид, брой (*) (ако е приложимо)	

(*) Забележка: Отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м².

I. Въведение

1. Информация за кандидата

(Следва да се посочи и допълнително информация за дейността на всички предприятия, в които физическото лице кандидат или собственик на ЕТ или на юридическото лице кандидат има или е имал участия):

.....

.....

2. Информация за образованието на физическото лице кандидат или на собственика на ЕТ или ЕООД кандидат или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД, вкл. информация относно наличието на средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда, както и информация за получен консултантски пакет ТП 2 по мярка 2, операция 2.1.2, относно проблемите за опазване на околната среда) (Информацията е задължителна за попълване):

3. Описание на начално състояние на земеделското стопанството към датата на кандидатстване

3.1. Информация за настоящата дейност на кандидата.

3.2. Земя.

Таблица 1. Налична за стопанството земя(*)

№ по ред	Местонахождение /Област, община, населено място/	Обща площ на имота /дка/	Обработка (използвана) земеделска площ /дка/	№ на имота/имотите (по скица)	Начин на ползване		Основа на ползване /Собствена, наем, аренда, друго/	Срок на договора за наем/ аренда	
					/Основна култура, вкл. естествени ливади и под угар, вид/	Междини / втори култури		Начална дата	Крайна дата
А	Б	В	Г	Д	Е1	Е2	Ж	З	И
ОБЩО ПЛОЩ, ДКА:									

(*) Забележка: Посочва се цялата земя, налична за стопанството, включително и земята, върху която са разположени производствените сгради на земеделското стопанство (животновъдни сгради, оранжерии, гъбарници и т.н.). Земята отдадена под наем, аренда и преаренда на трети лица се посочва в Табл. 1А.

Таблица 1А Данни за земеделските площи, които кандидатът не обработва или е предоставил на други лица за обработка, но има документ за собственост и/ или наем и/ или аренда.

№ по ред	Местонахождение /Област, община, населено място/	Обща площ на имота /дка/	Обработка (използвана) земеделска площ /дка/	№ на имота/имотите (по скица)	Вид и описание на документа (документ за собственост/наем/аренда)	Име/наименование на ФЛ/ЮЛ, на което/които е/са предоставени/и за обработка	Срок на договора за наем/ аренда	
							Начална дата	Крайна дата
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И
ОБЩО ПЛОЩ, ДКА:								

Таблица 1Б Предстоящи за засяване/засаждане култури през текущата към датата на кандидатстване стопанска година (попълва се в случай, че има култури, които са включени в анкетната карта и не са засети/засадени към датата на подаване на заявлението за подпомагане)

Вид култура		Площ за засяване/засаждане (дка)*	№ на имота/имотите (по скица), върху който /които ще се засява/засажда	Период на засяване/засаждане: от дата до дата (максимум 30 дни)	
Основна	Междинни / втори култури			От	До
A1	A2	Б	В	Г	Д

(*). Площта на предвидените в намерение за отглеждани гъби се отбелязва в м².

3.3. Животни.

Таблица 2. Налични животни по видове

(Кандидатът посочва броя на животните в съответните категории съгласно: Разпечатка от интегрираната информационна система (ИИС) по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните и използването им (ДВ, бр. 90 от 2013, в сила от 15.10.2013г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС) или опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират ИИС)

№	Животни (категория)	Порода	Брой(*)
A	Б	В	Г
ОБЩО:			

(*). Забележка: Площта на калифорнийски червеи и охлюви се отбелязва в м².

3.4. Сгради.

Таблица 3. Описание на наличните сгради в стопанството

№	Вид	РЗП, м2	Брой	Състояние	Основание за ползване
A	Б	В	Г	Д	Е

3.5. Машини, съоръжения и оборудване в стопанството.

Таблица 4. Описание на наличните машини, съоръжения и оборудване

№	Вид	Капацитет/ производителност, /където е приложимо/	Брой	Състояние	Основание за ползване
A	Б	В	Г	Д	Е

3.6. Транспортни средства в стопанството.

Таблица 5. Описание на наличните транспортни средства

№	Вид	Брой	Състояние	Основание за ползване
А	Б	В	Г	Д

3.7. Работна сила.

Таблица 6. Работна сила, наета в земеделското стопанство

(Описват се всички наети за изпълнение на дейността на стопанството, без да се включва заетостта на кандидата физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД. Един нает, изпълняващ няколко функции (управленски и/или административни и/или производствени), се записва веднъж в таблицата, като се описват всичките му функции.

Вид на персонала /Управленски, административен, производствен/	Среден списъчен брой на персонала, нает в стопанството, изчислен за период от една година прямо месеца, предхождащ датата на кандидатстване
А	Б
ОБЩ БРОЙ:	

* В колона „А“ се попълва вид на персонала, нает в стопанството на кандидата.

* В колона „Б“ се попълва средния списъчен брой на персонала за цялото стопанство, изчислен в съответствие с Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от НСИ със Заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на Председателя на НСИ

3.8. Информация за кандидата, включваща настоящо ниво на съответствие на стопанството със Стандартите на Общността по отношение на ветеринарните и фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд.....

.....

.....

3.9. Друга информация.

.....

.....

.....

.....

II. Описание на стратегията за развитие на стопанството

(за целия период на изпълнение на бизнес плана).

1. Цели и специфични резултати свързани с развитие на дейностите в стопанството

Таблица 7. Цели и специфични резултати

№ на цел / резултат	Вид	Индикация x / ☐
		към периода на проверка изпълнението на бизнес плана
А	Б	В
	Цели (Моля отбележете поне една от цели №1, 2 или 3, като и цел 5, ако е приложимо)	
1	Увеличаване на икономическия размер на стопанството с минимум 2000 евро измерен в Стандартен производствен обем	☐
2	Увеличаване на обработваемата площ в земеделското стопанство с минимум 20% спрямо датата на кандидатстване в т.ч. на площта със засетите / засадените култури (за смесените растениевъдно-животновъдни стопанства се индикира заедно с позиция 3 съгласно изискванията на чл.14, ал. 1, т.2)	☐
3	Увеличаване на броя на отглежданите животни (всеки един вид от тях) в земеделското стопанство с минимум 20% спрямо датата на кандидатстване (за смесените растениевъдно-животновъдни стопанства се индикира заедно с позиция 2 съгласно изискванията на чл.14, ал. 1, т.2)	☐
4	Достигане на съответствие със Стандартите на Общността по отношение на ветеринарните и фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд	☐
5	Преминаване на обучение, включващо минимум 18 учебни часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието извършено от обучаваща институция, съгласно Закона за висшето образование или Закона за професионалното образование и обучение или от обучаваща организация, одобрена по мярка 1 „Трансфер на знания и действия по осведомяване“ от ПРСР 2014-2020 г. и/или Получаване на консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ от Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“ от ПРСР 2014-2020г.	☐
	Специфични резултати (Моля отбележете поне един специфичен резултат)	☐
1	Създадени нови трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, включително винени - минимум 2 дка	☐

2	Подобрен сграден фонд чрез закупуване на сгради, извършване на строителство, реконструкция и/или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството - минимални разходи с левовата равностойност на 2 000 евро	☐
3	Подобрена механизация на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство - минимални разходи с левовата равностойност на 2 000 евро	☐
4	Отглеждане на застрашени сортове земеделски култури и/или изчезващи породи животни в стопанството - 1 сорт култура и/или 1 порода съгласно изискванията на Приложение № 8 към чл. 25 и Приложение № 9 към чл. 41 от НАРЕДБА № 7 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 10 „Агроекология и климат“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., сформиращи минимум 1 000 евро СПО	☐
5	Преминаване към биологично производство	☐
6	Създадена допълнителна заетост и нови работни места за реализацията на дейностите по проекта - увеличаване с минимум 1 бр. на средния списъчен брой на персонала, нает в стопанството на кандидата за отчетен период от една година спрямо месеца, предхождащ подаването на заявката за второ плащане	☐
7	Завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или завършено обучение от 150 часа по част от професия от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство" или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина"	☐
8	Участие в призната група и/или организация на производители	☐

2. Дейности, необходими за развитие на земеделското стопанство.

.....
.....

3. Очаквани резултати за развитието на дейностите на земеделското стопанство

.....
.....
.....
.....

3.1. Достигане на съответствие със съществуващи и нововъведени стандарти на ЕС - описват се стандартите, които ще бъдат достигнати от стопанството на кандидата към периода за проверка изпълнението на бизнес плана

.....
.....
.....

3.2. Допълнителна заетост и нови работни места

Таблица 7а. Допълнителна заетост и нови работни места в стопанството, свързана с изпълнението на проекта (попълва се в случай, че кандидатът е избрал специфичен резултат - създаването на допълнителна заетост и нови работни места за реализацията на дейностите по проекта)

Забележка. В заглавието на колона „Площ I година стопанска ...../..... „, се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години, съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

Площта на отглежданите гъби се отбелязва в м².

1.1.Описание на схемата на засаждане на земеделските култури, посочени в Таблица № 9, включително информация за минималния брой на растенията на единица площ за овощни видове, лозя, многогодишни етерично-маслени култури (в т.ч. маслодайна роза, лавандула и мента), маточници и разсадници за трайни насаждения и декоративни култури.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

2. Животновъдство

Таблица 10. Животновъдство

№	Животни	Настояща година стопанска...../...	I година стопанска ...../...	II година стопанска ...../...	III година стопанска...../...	IV година стопанска ...../...	V година стопанска ...../...
	категория	бр./м2	бр./м2	бр./м2	бр./м2	бр./м2	бр./м2
A	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З

Забележка. В заглавието на колона „I година стопанска ...../..... „, се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години, съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.

В колона В за настоящата година се попълват данните от заверения опис на животните и следва да съответстват на данните в Таблица 2. Отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м².

V. Финансов план на земеделското стопанство

1. Приходи от земеделската дейност

Таблица 11. Описание на основните приходи по дейности, които се предвижда да бъдат реализирани в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

Вид култура / животно	Продукция			Единична стойност, лв.	Обща стойност, лв.	
	Вид	К-во	Мярка			
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>B</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>	<i>Е</i>
<i>Настояща година стопанска ..../....</i>						
<i>I година стопанска ..../...</i>						
<i>II година стопанска ..../...</i>						
<i>III година стопанска ..../...</i>						
<i>IV година стопанска ..../...</i>						
<i>V година стопанска ..../...</i>						

Забележка. В заглавието на колона "Площ I година стопанска ...../....." се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.

Стойността на приходите се отбелязва с ДДС, ако кандидатът не е регистриран по ДДС

2. Разходи от земеделска дейност

Таблица 12. Описание на основните разходи по дейности и инвестиции, които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана (Обработване на земя, отглеждане на земеделски култури, отглеждане на животни, обучение, консултации, наемане на земя или сгради, и др.)

Дейност/Инвестиция			Единична стойност, лв.	Обща стойност, лв.	забележка
Вид	К-во	Мярка			
А	Б	В	Г	Д	Е
<i>Настояща година стопанска ..../....</i>					
<i>I година стопанска ..../....</i>					
<i>II година стопанска ..../....</i>					
<i>III година стопанска ..../....</i>					
<i>IV година стопанска ..../....</i>					
<i>V година стопанска ..../....</i>					

Забележка. В заглавието на колона "Площ I година стопанска ...../....." се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.

Стойността на разходите се отбелязва с ДДС, ако кандидатът не е регистриран по ДДС

3. Сравнение приходи и разходи от земеделска дейност

Таблица 13. Сравнение на основните приходи и разходи по дейности и инвестиции, които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

Стопанска година	Основни приходи (от таблица 11)	Основно разходи (от таблица 12)	Разлика между приходите и разходите $\Gamma = \text{Б} - \text{В}$
А	Б	В	$\Gamma = \text{Б} - \text{В}$
Настояща година стопанска ...../.....			
I година стопанска ...../.....			
II година стопанска ...../.....			
III година стопанска ...../.....			
IV година стопанска ...../.....			
V година стопанска ...../.....			

Забележка. В заглавието на колона "Площ I година стопанска ...../....." се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

V. Икономически размер на земеделското стопанство, измерен в СПО

1. Определяне на икономическия размер на стопанството, измерен в СПО

1.1 Определяне на фуражния баланс

Таблица 14.1. Фуражни култури(*)

№	Фуражни култури	Настояща година стопанска.... /...			I година стопанска .... /...			II година стопанска .... /...			III година стопанска .... /...			IV година стопанска .... /...			V година стопанска .... /...		
		Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н	О	П	Р	С	Т	У
Общ	Общ икономически размер - СПО фуражни култури за настояща стопанска година (лв.):			Общ икономически размер - СПО фуражни култури - I година (лв.)			Общ икономически размер - СПО фуражни култури - II година (лв.)			Общ икономически размер - СПО фуражни култури - III година (лв.)			Общ икономически размер - СПО фуражни култури - IV година (лв.)			Общ икономически размер - СПО фуражни култури - V година (лв.)			

Забележка: В заглавието на колона „I година стопанска ..... /.....“, се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години, съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

(*) Попълва се в случай, че кандидатът отглежда една или повече фуражни култури (царевица за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури).

Таблица 14.2. Преживни животни, коне и други еднокопитни (*)

№	Животни	Настояща година стопанска.... /...			I година стопанска ..../...			II година стопанска ..../...			III година стопанска ..../...			IV година стопанска ..../...			V година стопанска ..../...						
		Брой /м ²	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой /м ²	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой /м ²	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой /м ²	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой /м ²	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой /м ²	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)				
			лв./бр./м ²	лв.		лв./бр./м ²	лв.		лв./бр./м ²	лв.		лв./бр./м ²	лв.		лв./бр./м ²	лв.		лв./бр./м ²	лв.				
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н	О	П	Р	С	Т	У				
Общ	Общ икономически размер - СПО преживни животни за настояща стопанска година (лв.):				Общ икономически размер - СПО преживни животни - I година (лв.)				Общ икономически размер - СПО преживни животни - II година (лв.)				Общ икономически размер - СПО преживни животни - III година (лв.)				Общ икономически размер - СПО преживни животни - IV година (лв.)				Общ икономически размер - СПО преживни животни - V година (лв.)		

Забележка: В заглавието на колона „I година стопанска ...../.....“ се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година.

Данните се попълват за съответните години, съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

(*) Попълва се в случай, че кандидатът отглежда фуражни култури и един или повече вида от следните животни: телета и малачета до 1г.; говеда и биволи над 1 г. за угодяване; говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; млечни крави и биволици; крави от месодайни породи; овце млечни и овце месодайни; други овце; кози майки; други кози; коне и други еднокопитни.

Таблица 14.3. Фуражен баланс(*)

№	Данни за СПО	Настояща година стопанска	I година стопанска	II година стопанска	III година стопанска	IV година стопанска	V година стопанска
		.../... (лв.)	.../... (лв.)	.../... (лв.)	.../... (лв.)	.../... (лв.)	.../... (лв.)
		A	B	B	Г	Д	Е
A	СПО фуражни култури (данните по години от ред "Общо" на Табл.14.1)						
Б	СПО преживни животни (данните по години от ред "Общо" на Табл.14.2)						
В	Фуражен баланс (Ред А-ред Б)						

Данните се попълват за съответните години, съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

(*)Попълва се в случай, че кандидатът отглежда фуражни култури

	(Ред А + Ред Б)		ЕН В СПО I година		ЕН В СПО - II година		ЕН В СПО - III година		ЕН В СПО - IV година		ЕН В СПО - V година

Забележка: В заглавието на колона „I година стопанска ...../..... се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години, съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

Площта на отглежданите гъби, както и отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м².

(*) Ред Б се попълва в случай, че разликата за съответната година в ред В на табл. 14.3 е положително число, т.е. е налице фуражен излишък.

Таблица 16. Увеличаване на обработваемата площ в земеделското стопанство със съответната култура и/или броя на отглежданите животни (всеки един вид от тях) в земеделското стопанство спрямо датата на кандидатстване измерено в процент (%)

Вид	Настояща година стопанска ..../... (дка, бр., кв.м.)	Към избраната крайна дата за проверка Стопанска ..../... (дка, бр., кв.м.)	Увеличение %
А	Б	В	$G = (B - A) / A * 100$
Общо обработваема площ			
Общо обработваема площ със засети/засадени култури			
Култура - .....(дка.)			
Култура - .....(дка.)			
Култура - .....(дка.)			
Животни - .....(бр.)			
Животни - .....(бр.)			
Животни - .....(бр.)			

Приложение № 5 към чл. 14, ал. 1, т. 5

Списък на специфични за стопанството резултати

№ на цел / резултат	Вид	Измерим резултат/Документ за съответствие и изпълнение
		към периода на проверка изпълнението на бизнес плана
А	Б	В
1	Създадени нови трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, включително винени мин 2 дка	Документи, доказващи създаването на 2 дка насаждения

2	Подобрен сграден фонд чрез закупуване на сгради, извършване на строителство, реконструкция и/или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството - минимални разходи с левовата равностойност на 2 000 евро	Документи, доказващи разходи за левовата равностойност на минимум 2 000 евро
3	Подобрена механизация на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство - минимални разходи с левовата равностойност на 2 000 евро	Документи, доказващи разходи за левовата равностойност на минимум 2 000 евро
4	Отглеждане на застрашени сортове земеделски култури и/или изчезващи породи животни в стопанството - 1 сорт култура и/или 1 порода съгласно изискванията на Приложение № 8 към чл. 25 и Приложение № 9 към чл. 41 от НАРЕДБА № 7 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 10 „Агроекология и климат“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., сформиращи минимум 1 000 евро СПО	Документи, доказващи съответствието на сортовете и видовете и документи доказващи направени разходи за левовата равностойност на минимум 1 000 евро.
5	Преминаване към биологично производство	Договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС, заедно с документ удостоверяващ, че е проведена най-малко първа инспекция, или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и

6	Създадена допълнителна заетост в стопанството – увеличаване с минимум 1 бр. на средния списъчен брой на персонала, нает в стопанството на кандидата за отчетен период от една година спрямо месеца, предхождащ подаването на заявката за второ плащане	Документи, доказващи увеличаването с минимум 1 бр. на средния списъчен брой на персонала, нает в стопанството на кандидата за отчетен период от една година спрямо месеца, предхождащ подаването на заявката за второ плащане. Увеличеният брой се изчислява в съответствие с Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от НСИ със Заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на Председателя на НСИ, но без да се включва заетостта на кандидата физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД или прадседателя и/или членовете на кооперацията
7	Завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или завършено обучение от 150 часа по част от професия от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство" или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина"	Документ, доказващ завършването на курс или обучение на ползвателя
8	Участие в призната група и/или организация на производители	Документи, доказващи участието на ползвателя в призната група и/или организация на производители

Приложение № 6 към чл. 14, ал. 4

Минималния брой на растенията на единица площ

БРОЙ РАСТЕНИЯ НА ДЕКАР ПО ТЕХНОЛОГИЯ НА ОТГЛЕЖДАНЕ И МИНИМАЛЕН ПРАГ НА ГЪСТОТА НА РАСТЕНИЯ НА ДЕКАР		
<u>Култури</u>	<u>Брой растения на декар по технология на отглеждане</u>	<u>Минимален праг на гъстота на растенията на декар *</u>
<u>Семкови овощни видове</u>		
ябълки - върху подложка М9	125	87
ябълки - върху подложка М26	89	62
ябълки - върху подложка ММ106	67	47
круши - върху подложка ВА29	125	87
круши - върху семенна подложка	57	40
дюли - върху подложка дюля	67	47
мушмули - върху подложка дюля	50	35
<u>Костилкови овощни видове</u>		
череша - върху слабо растяща вегетативна подложка (Гизела 5)	125	87
череша - върху Махалебка	50	35
череша - върху подложка дива череша	33	23
вишни - върху подложка дива череша	80	56
вишни - върху подложка Махалебка	42	29
праскови/нектарини - подложка праскова	67	47
праскови/нектарини - подложка GF677	52	36

кайсии/зарзали - подложка кайсия; джанка	44	31
сливи/джанки - подложка джанка	50	35
едроплоден дрян - подложка семеначе или издънка от овикновен дрян	62	43
<u>Черупкови овощни видове</u>		
орехи - интензивни насаждения върху слаборастящи подложки от обикновен орех	21	15
орехи - подложка обикновен или черен орех	12	8
лешник - храст, вкоренени издънки (собствен корен)	50	35
лешник - едностъблено, вкоренени издънки облагородени на дървовидна леска	57	40
бадем - подложка бадем	33	23
<u>Ягодоплодни овощни видове</u>		
ягоди - едноредови насаждения - редово, собствен корен	6250	4375
ягоди - ленточно насаждение - двуредово, собствен корен	5714	4000
малини - собствен корен, храст	800	560
къпини - безбодилести сортове, собствен корен	111	78
къпини - бодилести сортове, собствен корен	222	155
арония	100	70
касис	500	350
актинидия (киви)	114	80
боровинки	300	210
<u>Лозя</u>		
лозя - десертни	255	179
лозя - винени	379	265

<u>Маточници</u>		
маточна градина - семенни подложки	57	40
маточна градина - вегетативни подложки	1250	875
маточна градина за калеми	190	133
Етерично-маслени и лекарствени култури		
маслодайна роза	500	350
лавандула	2000	1400
мента	5000	3500

ЗАБЕЛЕЖКА: * Под минималния праг на гъстота на декар не е икономически изгодно реколтирането на насажденията

Приложение №7 към чл. 19, ал. 1, т.1

Списък на приоритетни животни

Видове животни и продукти от тях в обхвата на чувствителните за подпомагане сектори
ЖИВОТНИ
Говеда и биволи
Телета и малачета до 1 г.
Телета и малачета над 1 г. и под 2 г. за угояване
Телета и малачета над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини
Млечни крави и биволици
Крави от месодайни породи
Овце
Овце - млечни, и овце - месодайни
Кози
Кози
Свине
Свине
Прасенца под 45 дни

Други
Пчелни семейства

Приложение №8 към чл. 19, ал. 1, т.2

Списък на приоритетни култури

Типове култури в обхвата на чувствителните за подпомагане сектори	
КУЛТУРИ	ОПИСАНИЕ
ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ	
Картофи, батати	Клубенови зеленчукови култури
Плодови зеленчукови	
домати	Плодови зеленчукови култури
пипер	Плодови зеленчукови култури
сладък пипер	Плодови зеленчукови култури
лют пипер	Плодови зеленчукови култури
патладжан	Плодови зеленчукови култури
краставици	Плодови зеленчукови култури
корнишони	Плодови зеленчукови култури
тиквички	Плодови зеленчукови култури
тикви	Плодови зеленчукови култури
дини	Плодови зеленчукови култури
пъпеши	Плодови зеленчукови култури
бамя	Плодови зеленчукови култури
захарна царевица	Плодови зеленчукови култури
градински фасул (зелен и зърно)	Бобови зеленчукови култури
градински грах (зелен и зърно)	Бобови зеленчукови култури
градинска бакла (зелена и зърно)	Бобови зеленчукови култури
Листностъблени зеленчукови	
главесто зеле, савойско зеле, брюкселско зеле, китайско зеле	Листностъблени зеленчукови култури
карфиол	Листностъблени зеленчукови култури
броколи	Листностъблени зеленчукови култури
салата	Листностъблени зеленчукови култури
ендивия	Листностъблени зеленчукови култури
марули	Листностъблени зеленчукови култури
спанак	Листностъблени зеленчукови култури

магданоз	Листностъблени зеленчукови култури
копър	Листностъблени зеленчукови култури
листно цвекло	Листностъблени зеленчукови култури
киселец	Листностъблени зеленчукови култури
лапад	Листностъблени зеленчукови култури
алабаш	Листностъблени зеленчукови култури
Кореноплодни зеленчукови	
моркови	Кореноплодни зеленчукови култури
магданоз - коренов	Кореноплодни зеленчукови култури
целина	Кореноплодни зеленчукови култури
салатно цвекло	Кореноплодни зеленчукови култури
репички	Кореноплодни зеленчукови култури
ряпа	Кореноплодни зеленчукови култури
пащърнак	Кореноплодни зеленчукови култури
Лукови зеленчукови	
лук (зрял и зелен)	Лукови зеленчукови култури
чесън (зрял и зелен)	Лукови зеленчукови култури
праз	Лукови зеленчукови култури
арпаджик	Лукови зеленчукови култури
Многогодишни зеленчукови	
артишок	Многогодишни зеленчукови култури
аспержи	Многогодишни зеленчукови култури
хрян	Многогодишни зеленчукови култури
Лозя	
Десертни лозя	Трайни насаждения
ОВОЩНИ КУЛТУРИ	
Семкови овощни видове	
ябълки	Семкови овощни видове
круши	Семкови овощни видове
дюли	Семкови овощни видове
мушмули	Семкови овощни видове
Костилкови овощни видове	
сливи/джанки	Костилкови овощни видове
праскови/нектарини	Костилкови овощни видове
кайсии/зарзали	Костилкови овощни видове
череша	Костилкови овощни видове
вишни	Костилкови овощни видове
едроплоден дрян	Костилкови овощни видове

Ядкови (черупкови) видове	
орехи	Ядкови (черупкови) видове
бадеми	Ядкови (черупкови) видове
лешници	Ядкови (черупкови) видове
Ягодоплодни видове	
ягоди	Ягодоплодни видове
малини	Ягодоплодни видове
къпини	Ягодоплодни видове
френско грозде (бели и червени)	Ягодоплодни видове
арония	Ягодоплодни видове
касис	Ягодоплодни видове
актинидия (киви)	Ягодоплодни видове
бодливо грозде	Ягодоплодни видове
боровинки	Ягодоплодни видове
смокини	Ягодоплодни видове
МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ КУЛТУРИ	
Едногодишни	
анасон	Медицински и ароматни култури
резене	Медицински и ароматни култури
кориандър	Медицински и ароматни култури
кимион	Медицински и ароматни култури
чубрица	Медицински и ароматни култури
валериана - двугодишна култура	Медицински и ароматни култури
босилек	Медицински и ароматни култури
бял трън (силибум)	Медицински и ароматни култури
лайка	Медицински и ароматни култури
майорана	Медицински и ароматни култури
татул	Медицински и ароматни култури
черна мерудия	Медицински и ароматни култури
Многогодишни	
маслодайна роза	Медицински и ароматни култури
лавандула	Медицински и ароматни култури
мента	Медицински и ароматни култури
блатно кокиче	Медицински и ароматни култури
блян	Медицински и ароматни култури
риган	Медицински и ароматни култури
ехинацея	Медицински и ароматни култури
жълт мак	Медицински и ароматни култури
зим-зелен	Медицински и ароматни култури
хизоп	Медицински и ароматни култури

левзея	Медицински и ароматни култури
маточина	Медицински и ароматни култури
мащерка	Медицински и ароматни култури
медицинска ружа	Медицински и ароматни култури
монарда	Медицински и ароматни култури
пелин	Медицински и ароматни култури
пиретрум	Медицински и ароматни култури
розмарин	Медицински и ароматни култури
салвия	Медицински и ароматни култури
чувен	Медицински и ароматни култури
шипка	Медицински и ароматни култури

Приложение № 9 към чл. 19, ал. 4

Таблица с критерии за подбор, приложими за проектни предложения по подмярка 6.3.

Критерии за оценка на проекти				
№	Приоритет	Критерии	Минимално изискване	Максимален брой точки за посочения приоритет/критерии
1	Проекти, които се изпълняват в сектор „Животновъдство”, „Плодове и зеленчуци” и "Етерично - маслени култури".			<u>28</u>
1.1	-	Проекти на кандидати, които към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат регистрирани животновъдни обекти за едри и/или дребни преживни животни, свине или пчели и/или отглеждат култури от сектор „Плодове и зеленчуци” и/или "Етерично - маслени култури" .		-

	-		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва животни и/или култури от приоритетните сектори и планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло* с отглеждане на животни и/или култури от приоритетните сектори, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване животни и/или култури от приоритетните сектори се умножава по коефициент <u>0,003</u>, а <u>планираното увеличение на СПО с животни и/или култури от приоритетните сектори се умножава по коефициент 0,002</u>, но не – повече от 4 точки. <i>Пример: =</i> $СПО * 0,003 + \text{Бъдещо } СПО * 0,002$; *Максималният брой точки за планираното увеличение на стопанството е не повече от 4 точки .	28
2	Проекти на кандидати, чиито стопанства са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91			8

2.1	-	Проекти на кандидати, чиито стопанства са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91		
	-		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване култури и/или животни по този начин се умножава по коефициент 0,001 . <i>Пример: = СПО*0,001.</i>	8
3	Проекти на земеделски стопанства в планински райони			<u>10</u>
3.1	-	Проекти на кандидати, чиито земеделски стопанства /животновъдният обект/обекти и използваните земеделски площи/ изцяло са разположени в планински район съгласно Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват - /Приета с ПМС № 30 от 15.02.2008 г., обн., ДВ, бр. 20 от 26.02.2008 г., в сила от 26.02.2008 г./	*	10
			ОБЩО	46

Приложение № 10 към чл. 23, ал. 1

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ:
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ**

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020Г.

**ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ
По подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства”
от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“**

Уникален регистрационен номер на кандидата	
Уникален идентификационен № на заявлението	
Дата на издаване на уникален идентификационен № на заявлението	.....
Заявлението е изготвено от НССЗ	☐ ДА ☐ НЕ

I. ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Наименование на кандидата	
Уникален идентификационен номер при регистрацията на земеделския стопанин по реда на § 4 ЗПЗП	

1. За юридически лица, еднолични търговци:

ЕИК: .....

2. За физически лица и/или управителя на ЮЛ и/или представляващия кандидата:

Име, презиме, фамилия	.....
ЕГН:	.....
Лична карта:	№ ..... валидна до: ....., издадена от: .....

3. За всички кандидати:

Данни за банкова сметка:

Име на обслужваща банка:	.....
IBAN:	.....
BIC:	.....

Адрес:	.....				
Седалище/постоянен адрес на кандидата:					
Населено място:	град/село: ..... ПК				
Улица, №, блок, вх., ап. №:	.....				
Община:	.....				
Област:	.....				
Адрес за кореспонденция:					
Населено място:	град/село: ..... ПК				
Улица, №, блок, вх., ет., ап.:	.....				
Община:	.....				
Област:	.....				
Телефон, факс, e-mail:	Тел: ..... факс: ..... e-mail:.....				
Упълномощено лице (в случай, че има такова)					
ЕГН:					
Лична карта №:		Валидна до:		Издадена от:	
Пълномощно №:					
II. ДАННИ ЗА СЪПРУГА/СЪПРУГАТА НА КАНДИДАТА – ФИЗИЧЕСКО ЛИЦЕ, СОБСТВЕНИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО НА КАНДИДАТА ЕТ ИЛИ СОБСТВЕНИКА/СОБСТВЕНИЦИТЕ НА КАПИТАЛА НА КАНДИДАТА – ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ					
Име на Съпруг/съпруга ..... Презиме..... Фамилия.....			ЕГН...../...../...../...../...../...../...../...../...../...../.....		
III. ОБЩИ ДАННИ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКОТО СТОПАНСТВО					
Местонахождение на стопанството <i>(област, община, населено място)</i> <i>(посочват се всички населени места, общини, съответно области, на чиято територия се намира стопанството на кандидата)</i>					
Избрана крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана и крайна дата за подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ			..... <i>(Моля, определете една обща крайна дата и посочете точен ден, месец и година, като съобразите изискванията на чл. ....., ... от наредбата)</i>		
IV. Предстоящи за засяване / засаждане култури през текущата към датата на кандидатстване стопанска година (попълва се в случай, че има култури, които са включени в анкетната карта и не са засети / засаждани към датата на подаване на заявлението за подпомагане)					

Вид култура		Площ за засяване / засаждаване(дка)*	№ на имота / имотите (по скица), върху който /които ще се засява / засажда	Период на засяване/засаждаване: от дата до дата (максимум 30 дни)	
Основна култура	Междинни / втори култури			От	До

V. ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗЕМЕДЕЛКОТО СТОПАНСТВО СЛЕД ИЗБРАНАТА КРАЙНА ДАТА НА ПЕРИОДА ЗА ПРОВЕРКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БИЗНЕС ПЛАНА

Таблица 5.1. Растениевъдство

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Вид култура (вкл. естествени ливади и под угар)		Площ, II година стопанска..../...		Площ, III година стопанска ..../...		Площ, IV година стопанска ..../...		Площ, V година стопанска ..../...	
	Осн овна кул тур а	Втор и / меж динн и култ ури	Период на засяване/ засаждаване(максимум 30 дни)	дка	Период на засяване/ засаждаване (максиму м 30 дни)	дка	Период на засяване/ засаждаване(максимум 30 дни)	дка	Период на засяване/ засаждаване(ма ксимум 30 дни)	дка
A	B1	B2	V1	V2	Г1	Г2	Д1	Д2	Е1	Е2
1										
2										
3										
n										
	Общо площ, дка									

Таблица 5.2 Животновъдство

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Животни	II година стопанска..../...	III година стопанска..../...	IV година стопанска ..../...	V година стопанска ..../...
	категория	бр./м2	бр./м2	бр./м2	бр./м2
A	B	B	Г	Д	Е

5.3 Определяне на фуражния баланс

Таблица 5.3.1. Фуражни култури(*)

(*)Попълва се в случай, че кандидатът предвижда да отглежда една или повече фуражни култури (царевича за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури)

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Фуражни и култури	II година стопанска .... / ...			III година стопанска .... / ...			IV година стопанска .... / ...			V година стопанска .... / ...		
		Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)
			лв / дка			лв.			лв / дка			лв.	
вид	дка	лв / дка	лв.	дка	лв / дка	лв.	дка	лв / дка	лв.	дка	лв / дка	лв.	
A	B	B	Г	Д	E	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н
ОБЩО		Общ икономически размер фуражни култури, измерен в СПО – III година (лв.)			Общ икономически размер фуражни култури - IV година (лв.)			Общ икономически размер фуражни култури - IV година (лв.)			Общ икономически размер фуражни култури, - V година (лв.)		

Таблица 5.3.2. Преживни животни, коне и други еднокопитни (*)

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Животни	II година стопанска .... / ...			III година стопанска .... / ...			IV година стопанска .... / ...			V година стопанска .... / ...		
		Брой/ m2	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой /m2	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой /m2	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой/ m2	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)
			лв / бр./м2			лв.			бр./ м2			лв / бр./м2	
A	B	B	Г	Д	E	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н
ОБЩО		Общ икономически размер - СПО преживни животни – III година (лв.)			Общ икономически размер - СПО преживни животни – III година (лв.)			Общ икономически размер - СПО преживни животни - IV година (лв.)			Общ икономически размер - СПО преживни животни - V година (лв.)		

(*) Попълва се в случай, че кандидатът предвижда да отглежда фуражни култури и един или повече вида от следните животни: телета и малачета до 1г.; говеда и биволи над 1 г. за уговяване; говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; млечни крави и биволици; крави от месодайни породи; овце млечни и овце месодайни; други овце; кози майки; други кози; коне и други еднокопитни;

Таблица 5.3.3. Фуражен баланс(*)

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Данни за СПО	II година стопанска ....../... (лв.)	III година стопанска ....../... (лв.)	IV година стопанска ....../... (лв.)	V година стопанска ....../... (лв.)
		А	Б	В	Г
А	СПО фуражни култури (данните по години от ред "Общо" на Табл.5.3.1)				
Б	СПО преживни животни (данните по години от ред "Общо" на Табл.5.3.2)				
В	Фуражен баланс (Ред А-ред Б)				

(*)Попълва се в случай, че кандидатът отглежда фуражни култури.

Таблица 5.4. Определяне на икономическия размер на стопанството след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана (*)

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Вид култура / категория / животни		II година стопанска ....../...			III година стопанска ....../...			IV година стопанска ....../...			V година стопанска ....../...				
	Основ на култу ра / живо тни	Втори / межд инни култу ри	Площ/ бр-	Показа тел за СПО (по вид)	Индив идуал но СПО (по вид)	Площ/ бр-	Показа тел за СПО (по вид)	Инд ивид уалн о СПО (по вид)	Площ/ бр-	Показа ател за СПО (по вид)	Инд ивид уалн о СПО (по вид)	Пло щ/бр -	Пока зате л за СПО (по вид)	Ин див иду алн о СП О (по вид)		
															Вид/ Вид/	Вид/ Вид/
А	Б1	Б2	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н		
А			Икономически размер, измерен в СПО – III година (лв.)				Икономически размер, измерен в СПО – III година (лв.)				Икономическ и размер, измерен в СПО - IV година (лв.)				Икономиче ски размер, измерен в СПО - V година (лв.)	
Б			Фуражен баланс III година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):				Фуражен баланс III година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):				Фуражен баланс IV година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):				Фуражен баланс Vгодина (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):	
В			ОБЩ ИКОНОМИЧЕСК И РАЗМЕР НА				ОБЩ ИКОНОМИЧЕСК И РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО,				ОБЩ ИКОНОМИЧЕСК И РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТ				ОБЩ ИКОНОМИЧ ЕСКИ РАЗМЕР НА	

				ИЗМЕРЕН В СПО III година (Ред А + Ред Б)		О, ИЗМЕРЕН В СПО IV година (Ред А + Ред Б)		СТОПАНСТВО, ОТО, ИЗМЕРЕН В СПО V година (Ред А + Ред Б)	

Площта на отглежданите гъби, както и отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м²:

(*) Ред Б се попълва в случай, че разликата за съответната година в ред В на табл. 5.3.3 е положително число, т.е. е налице фуражен излишък.

Таблица 5.5. Поддържане на увеличаване на обработваемата площ в земеделското стопанство и/или броя на отглежданите животни (поне един вид от тях) в земеделското стопанство спрямо датата на кандидатстване измерено в процент (%)

Вид	Минимален размер обработваема площ / животни които трябва да се поддържат	II година стопанска ..../...	III година стопанска ..../...	IV година стопанска ..../...	V година стопанска ..../...
А	Б	В	Г	Д	Е
Обработваема площ (дка)					
Животни - .....(бр.)					
Животни - .....(бр.)					
Животни - .....(бр.)					

VI. ПРИЛОЖЕНИ ОБЩИ ДОКУМЕНТИ (моля отбележете с ✕/✓)

1.	Нотариално заверено изрично пълномощно – в случай че документите не се подават лично от кандидата	☐
2.	Бизнес план, (по образец, подписан собственоръчно от кандидата) включително на електронен носител, и таблиците от бизнес плана в електронен формат по образец.	☐
3.	Копие на регистрационна карта, издадена по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани и анкетни формуляри към нея. Прилага се и актуална справка за дейността-разпечатка от регистъра на земеделските стопани.	☐
4.	Справка - Декларация за приходи от земеделски дейности по образец съгласно Приложение № 2	☐
5.	Заверена от ТД на НАП годишна данъчна декларация за предходната финансова година, окомплектована в едно с съставните части на финансовия отчет съгласно изискванията на Закон за счетоводството (ЗСч), Закон за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) и Закон за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО)*;	☐
6.	Документи доказващи правно основание за ползване на имотите за предходната календарна година от годината на кандидатстване съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители*;	☐
7.	Удостоверение за регистрация на животновъден обект, валидно за предходната календарна година от годината на кандидатстване (в случай на приходи, формирани от продажба на земеделски продукти от животновъдство)*;	☐
8.	Приходни/разходни документи в случай, че са издадени съгласно ЗСч, ЗДДФЛ и ЗКПО, свързани със земеделската дейност, от която са формирани приходите/доходите за предходната календарна година от годината на кандидатстване по реда на тази наредба*;	☐
9.	Удостоверение за наличие или липса на изискуеми публични задължения на кандидата към държавата, издадено от съответната териториална дирекция на	☐

	Националната агенция за приходите (ТД на НАП) не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане.	
10.	Удостоверение за наличие или липса на изискуеми публични задължения на <i>собственика/собствениците на капитала на юридическото лице кандидат</i> към държавата, издадено от съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите (ТД на НАП) не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане.	☐
11.	Удостоверение за семейно положение на кандидата ФЛ, на собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на едноличния собственик на капитала на кандидата ЕООД, което представлява, издадено от съответната община не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане.	☐
12.	Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие от влязъл в сила договор за наем, вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда, с минимален срок пет години от датата на подаване на заявлението. Документите се придружават с копие от скица на имота/ имотите. (приложими за формиране на минималния икономически размер на стопанството от 2 000 евро СПО)	☐
13.	Документи, удостоверяващи право на ползване с правно основание, съгласно чл. 41, ал.2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, извън представените по т.12 (приложими за изчисляване на общия начален икономически размер на стопанството по чл.5, ал.2, т.3)	☐
14.	Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие на договор за наем, (включително ако е вписан в службата по вписванията към съответния районен съд) и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда, които са предоставени за временно ползване с договор за наем и/или аренда на трети лица преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (Документите се изискват само за земята, която кандидатът не обработва или е предоставил на трети лица за обработка).	☐
15.	Копие от документ за собственост на животновъден обект и/или копие на договор за наем на животновъдния обект, вписан в службата по вписванията към съответния районен съд. Договорът за наем следва да е влязъл в сила към датата на кандидатстване и със срок на действие не по-малко от пет години от датата на подаване на заявлението. (в случай че кандидатът отглежда животни)	☐
16.	Разпечатка от интегрираната информационна система (ИИС) по реда на Наредба № 6 от 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните и използването им (ДВ, бр. 90 от 2013г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС) или Опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират в ИИС)- (документът се изисква, в случай че кандидатът отглежда животни)	☐
17.	Валидно удостоверение издадено от БАБХ за регистрация на животновъден обект (за проекти в сектор „Животновъдство“)	☐
18.	Диплома за завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда или копие от писмения доклад за изпълнени консултантски пакет/ти по подмярка 2.1.2. „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ във формат, съгласно изискванията на наредбата за прилагане на подмярка 2.1.2.,включващ консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 (в случай, на наличие на такъв документ) или удостоверение от проведено обучение по реда на Наредба № 23 от 14.07.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г	☐
19.	Разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и	☐

	удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай че в стопанството се произвежда посевен и посадъчен материал).	
20.	Удостоверение от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ) за вписване в списъка на обектите за първично производство на гъби (в случай че в стопанството се извършва добиване, съхранение и реализация в непреработен вид на култивирани гъби).	☐
21.	Удостоверение за регистрация в лозарския регистър по чл. 27, ал. 1 от Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай че в стопанството на кандидата се отглеждат винени лозя)	☐
22.	Лицензи, разрешения и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията, изискуеми и издадени съгласно българското законодателство във връзка с чл. 18	☐
23.	Мотивираната писмена обосновка, придружена с доказателства за причините за разликата в заявената по схемите и мерките за директни плащания площ (<i>последно заявената за подпомагане по тези схеми и мерки</i>) и площта, заявена по тази наредба (<i>само в случай че кандидатът има подадено заявление по схемите за директни плащания и има разлика в заявените площи по схемите над 3 на сто</i>)	☐
24.	Декларация в оригинал - Приложение № 3 по чл. 6, ал. 3, т. 1, включително доказателства (когато е приложимо) при подаване на декларация във връзка с чл.6, ал.4	☐
25.	Декларация в оригинал по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни.	☐
26.	Декларация за нередности в оригинал.	☐
27.	Декларация в оригинал по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП (по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката)	☐
28.	Документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), удостоверяващ съответствие с режимите на защитените територии, въведени със Закона защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие, за площите/дейностите от стопанството на кандидата (Уведомление за план/програма/проект по чл. 10, ал. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони)	☐
29.	Становище от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ), че стопанството не попада в обхвата на прилагане на Стандарти на Общността по отношение на съответните ветеринарните и фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд (когато не е отбелязана съответната цел от Табл.7"Цели и специфични резултати" от бизнес плана).	☐
*За кандидати еднолични търговци, които са регистрирани през годината на кандидатстване в Търговския регистър и като земеделски производители по реда на Наредба №3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани, за съответствие с изискванията по чл.5, ал. 2, т. 2 и 3 е допустимо документите да бъдат представени за физическото лице.		
Допълнителни документи, доказващи съответствие с приоритет по критериите за оценка /в случай, че е приложимо/:		
	Валидно удостоверение издадено от БАБХ за регистрация на животновъден обект (при заявен приоритет по чл.20, ал.1, т.1)	☐
31.	Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с контролиращо лице (при заявен приоритет по чл. 20, ал. 1, т. 3)	☐
32.	Копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и (при заявен приоритет по чл. 20, ал. 1, т. 3)	☐
33.	Документ(анекс), издадено от сертифициращия орган, удостоверяващ сертифицираните имоти, животни - местоположението и номера на имотите, видове куртури, категория и брой животните (при заявен приоритет по чл. 20, ал. 1, т. 3)	☐

ВАЖНО: Моля, при подаването им документите да бъдат подредени в горепосочения ред.

VII. ДЕКЛАРАЦИИ**С подписване на заявлението за подпомагане, декларирам, че:**

1	Съм запознат/а с правилата за предоставяне на финансова помощ по „Програма за развитие на селските райони“ за периода 2014 – 2020 г.	☐
2	Съм запознат/а с правилата за предоставяне на финансова помощ по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства”	☐
3	Съм декларира/а цялата притежавана и ползвана земеделска земя, налични животни, селскостопански сгради и постройки на територията на стопанството, наличните машини, съоръжения, оборудване, транспортни средства и всички назначени служители	☐
4	Нямам изискуеми и ликвидни задължения към ДФ „Земеделие“	☐
5	Нямам изискуеми публични задължения към държавата	☐
6	Ще стартирам изпълнението на бизнес плана в срок до девет месеца, считано от датата на договора за предоставяне на финансова помощ	☐
7	Не съм бил регистриран като едноличен търговец и/или нямам участия в други дружества по Търговския закон.	☐
8	Регистриран съм като едноличен търговец и/или имам участия в други дружества по Търговския закон. • Наименование на едноличния търговец/дружествата .....; Булстат/ЕИК:.....;	☐
9	Съпругът ми не е регистриран/а като едноличен търговец и/или няма участие в капитала на търговско дружество, регистрирано по Търговския закон (в случай че кандидатът, собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или на собственика на предприятието на ЕТ е в брак).	☐
10	Съпругът/ ми е регистриран/а като едноличен търговец и/или има участие в капитала на търговско дружество, регистрирано по Търговския закон. (в случай че кандидатът, собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или на собственика на предприятието на ЕТ е в брак). • Наименование на едноличния търговец/юридическо лице.....; Булстат/ЕИК:.....;	☐
11	Предвидените дейности по проекта отговарят на изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за защитените територии.	☐

12	За периода, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на пет години от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ се задължавам да поддържам съответствие с условията, станали основание за избора ми пред други кандидати.	✓
13	Известно ми е, че нося наказателна отговорност по чл. 313 или чл. 248а от Наказателния кодекс за представяне на неверни сведения.	✓
14	Информиран съм, че ще бъдат публикувани данни в съответствие с разпоредбите на чл. 111 от Регламент (ЕО) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на Общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.), както и че те могат да бъдат обработени от одитиращи и разследващи органи на Съюза и на държавите-членки с цел защита на финансовите интереси на Съюза.	✓
15	Представените от мен данни на електронен носител са идентични с тези, представени на хартиен носител.	✓

Дата

Име, подпис и печат на кандидата

VIII. КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР

№	Приоритет	Критерии	Минимално изискване	Максимален брой точки за посочения приоритет/критерии	Точки	Обосновка на заявения брой точки
1	Проекти, които се изпълняват в сектор „Животновъдство”, „Плодове и зеленчуци” и “Етерично - маслени култури”.			<u>28</u>		
1.1	-	Проекти на кандидати, които към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат регистрирани животновъдни обекти за едри и/или дребни		-		

		преживни животни, свине или пчели и/или отглеждат култури от сектор „Плодове и зеленчуци” и/или "Етерично - маслени култури"				
	-		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва животни и/или култури от приоритетните сектори и планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло** с отглеждане на животни и/или култури от приоритетните сектори, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване животни и/или култури от приоритетните сектори, се умножава по коефициент 0,003, а планираното увеличение на СПО с животни и/или култури от приоритетните сектори се умножава по коефициент 0,002, но не – повече от 4 точки. Пример: = СПО*0,003+Бъдещо СПО*0,002; *Максималният брой точки за планираното увеличение на стопанството е не повече от 4 точки	28		

2	Проекти на кандидати, чиито стопанства са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетиранието на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91			8		
2.1	-	Проекти на кандидати, чиито стопанства са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетиранието на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91				
	-		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване култури и/или	8		

			животни по този начин се умножава по коефициент 0,001. <u>Пример:</u> = <u>СПО*0,001.</u>			
3	Проекти на земеделски стопанства в планински райони			<u>10</u>		
3.1	-	Проекти на кандидати, чийто земеделски стопанства /животновъдният обект/обекти и използваните земеделски площи/ изцяло са разположени в планински район съгласно Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват - /Приета с ПМС № 30 от 15.02.2008 г., обн., ДВ, бр. 20 от 26.02.2008 г., в сила от 26.02.2008 г./	*	10		
Общ брой на заявените точки по критериите за оценка на проекта (Максимум 46 точки)						

*Таблицата се попълва задължително от кандидата в зависимост от критериите за подбор, на които смята, че отговаря, като в колона „Точки“ посочва точките, които счита, че следва да получи по критерий. В колона „Обосновка на заявения брой точки“ се посочва мотиви и начин на изчисление на посочените от кандидата точки.

Дата

Име, подпис и печат на кандидата

X. Форма за наблюдение и оценка

Форма за наблюдение и оценка на проектите по подмярка 6.3

**„Стартова помощ за развитие на малки стопанства“
от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“**

/Попълва се служебно/

УРН _____/

УИН _____/

Информацията по-долу задължително се попълва от кандидата

(Подчертайте правилният отговор и/или попълнете празните полета в таблиците!)

1. Юридически статут на кандидата по мярката:

/Моля, отбележете с * /✓ подходящата категория:/

Физическо лице

Едноличен търговец (ЕТ)

Еднолични дружества с ограничена отговорност (ЕООД)

Дружества с ограничена отговорност (ООД)

Кооперация

2. Пол на кандидата/собственика/управителя/председателя:

/Моля, отбележете с * /✓ подходящата категория:/

Жена

Мъж

3. Възраст на кандидата/собственика/управителя/председателя:

/Моля, отбележете с * /✓ подходящата категория:/

..... навършени години

3. Образование/ Квалификация на кандидата

Индикатор	Моля, отбележете (*/✓)
Кандидатът физическо лице/собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственика на предприятието на кандидата ЕТ/ управителя на на предприятието на кандидата ООД// председателя на кооперацията отговаря на изискването за професионално образование в една от следните категории:	
<i>Средно образование по специалност 6211401 „Агроекология” от професионално направление 621 „Растениевъдство и животновъдство”</i>	☐
<i>Висше образование по образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър в професионални направления „Растениевъдство“, „Растителна защита“, „Животновъдство“, „Ветеринарна медицина“, „Биологически науки“, „Биотехнологии“, „Науки за земята“, „Администрация и управление“ или „Икономика“, по специалност включваща дисциплини свързани директно с опазване на околната среда с общ хорариум от минимум 200 учебни часа.</i>	☐
Кандидатът физическо лице/собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственика на предприятието на кандидата ЕТ/ управителя на на предприятието на кандидата ООД// председателя на кооперацията притежава:	☐
<i>Висше образование</i>	☐
<i>Средно образование</i>	☐

Индикатор	Моля, отбележете (*/✓)
Основно образование	☐
Желаещ да бъдат обучен по подмярка 1.1	☐

4. Към дата на подаване на заявлението за подпомагане кандидатът физическо лице /собственък на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ/председателя на кооперацията е участвал като обучаем по подмярка 1.1 "Професионално обучение и придобиване на умения" от ПРСР /Моля, отбележете с * /✓/

ДА
НЕ

5. Към дата на подаване на заявлението за подпомагане кандидатът физическо лице /собственък на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ/председателя на кооперацията е участвал като обучаем по Наредба № 23 от 14.07.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. /Моля, отбележете с * /✓/

ДА
НЕ

6. Към дата на подаване на заявлението за подпомагане кандидатът физическо лице /собственък на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ/председателя на кооперацията е получили консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ от Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“ от ПРСР 2014-2020г. /Моля, отбележете с * /✓/

ДА
НЕ

7. Основно земеделско производство на стопанството

Моля, отбележете културата/културите и/или видове животни, чиято продукция формира основната част от приходите от продажби на растителна и/или животинска продукция на стопанството към годината на второто (финално) плащане

Растениевъдство		Животновъдство				
		животно/птица		индикация (*/✓)		
				за месо	за мляко	за яйца
Култура	.....	Вид домашно животно/птица	.....	☐	☐	☐
Култура	.....	Вид домашно животно/птица	.....	☐	☐	☐

8. Размер на стопанството

Индикатор	размер – СПО (в лв.)	размер на използваните земеделски площи
При кандидатстване/одобрение на проекта	..... СПО	.....ха
При плащане на втория (финален) етап	..... СПО	.....ха

9. Географско разположение на имотите на стопанството

Имоти	Площ в ха	ЕКАТТЕ на населеното място	Планински район – Да/Не
ИМОТ 1	.....	.....	☐
ИМОТ 2	.....	.....	☐
...	.....	.....	☐

10. Подкрепено земеделско производство

(моля, отбележете културата/културите и/или видове животни, чиято продукция считате, че ще формира основната част от приходите от продажби на растителна и/или животинска продукция на стопанството към годината на завършване на проекта.)

Растениевъдство

Вид култура	Индикация (*/√)		Площ, ха
	Биологично - Да / не	Конвенционално - Да / не	
.....	☐	☐	
.....	☐	☐	

Животновъдство

Вид домашно животно / птица	Индикация (*/√)					
	Биологично Да/не	Конвенционално Да/не	За месо	За мляко	За яйца	
.....	☐	☐	☐	☐	☐	
.....	☐	☐	☐	☐	☐	

11. Среден списъчен брой на наетите лица по трудово правоотношение в стопанството на кандидата (Увеличеният брой се изчислява в съответствие с Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от НСИ със Заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на Председателя на НСИ, но без да се включва заетостта на кандидата физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД или прадседателя и/или членовете на кооперацията)

	Мъже		Жени	
	<40 г	>40 г	<40 г	>40 г
Средногодишен брой на наетите в годината на кандидатстване				
Според бизнес-плана: планиран средногодишен брой на наетите към датата на подаване на заявка за второ плащане				

Дата

Име, подпис и печат на кандидата.....

**IX. ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕ НА МИНИМАЛНИЯ СТАНДАРТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН**

**ОБЕМ НА СТОПАНСТВОТО КЪМ ДАТАТА НА ПОДАВАНЕ НА
ЗАЯВЛЕНИЕТО ЗА ПОДПОМАГАНЕ**

(Декларацията се попълва от всички земеделски стопани)

Долуподписаният(ата).....

(име, презиме, фамилия)

с л. к. № ....., издадена от ..... на .....

....,

ЕГН .....,

адрес: .....

в качеството си на

.....

(представляващ, управител)

на фирма ..... с ЕИК .....

(наименование на фирмата)

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

За определяне на минималния стандартен производствен обем (СПО) на стопанството за текущата спрямо подаването на заявлението за подпомагане стопанска година отглеждам:

I. Следните земеделски култури, описани в анкетната карта за регистрация като земеделски стопанин:

Земеделска култура	Площ, служеща за изчисление на СПО (дка)	Засадени/засети ДА/НЕ	С намерение за засаждане/засяване ДА/НЕ	Период, в рамките на който ще се извърши засаждането/засяването	Поземлен/и имот/и, върху които ще се извърши засаждането/засяването

IV. Следните видове животни, за които към анкетната карта съм приложил опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от 4 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане и/или съм регистрирал в ИСАК:

Вид животни	Брой

дата .....

гр. ....

Декларатор .....

(подпис, печат)

X. ДЕКЛАРАЦИЯ

ПО ЧЛ. 19 И 20 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Долуподписаният (ата)

.....
(име, презиме, фамилия)
с л. к. № ....., издадена от ..... на
.....,
ЕГН .....,
адрес:.....
в качеството си на .....
(представляващ, управител)
на фирма .....
(наименование на фирмата)
с ЕИК .....

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ СЪМ ЗАПОЗНАТ СЪС СЛЕДНОТО:

Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция (ДФЗ), е администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и е вписан в Регистъра на администраторите на лични данни под идентификационен номер 197214.

ДФЗ обработва лични данни, събрани във връзка с кандидатстване и участие по програмите, схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, във връзка със задълженията му по Закона за подпомагане на земеделските производители, наредбите, свързани с директните плащания на площ, Програмата за развитие на селските райони и наредбите, свързани с прилагането ѝ, Оперативна програма за развитие на сектор "Рибарство", европейското законодателство и предвидени в други нормативни актове дейности.

Информацията, предоставена на ДФЗ във връзка с кандидатстване и участие по схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, отнасяща се до кандидати, бенефициенти и/или упълномощени от тях лица, не се предоставя на трети лица, освен при наличие на изрично съгласие и/или в предвидени в нормативен акт случаи.

Кандидатите/бенефициентите предоставят доброволно на ДФЗ следните категории лични данни: три имена, ЕГН, адрес, данни от лична карта (паспортни данни), телефон, ел. поща, пол, както и допълнителни данни, необходими във връзка с участието по съответните схеми и мерки, прилагани от ДФЗ. В случай на упълномощаване, за упълномощените лица, ДФЗ обработва следните категории лични данни: три имена, ЕГН, данни от лична карта (паспортни данни).

При отказ от предоставяне на посочените данни ДФЗ не приема, съответно не разглежда документите. Всяко физическо лице има право на достъп до отнасящи се за него лични данни, които се обработват от ДФЗ, и право на коригиране на същите при условията и реда, предвидени в ЗЗЛД.

Дата:
Гр.....

Декларатор: _____
(подпис)

ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 19 И 20 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция (ДФЗ), е администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и е вписан в Регистъра на администраторите на лични данни под идентификационен номер 197214.

ДФЗ обработва лични данни, събрани във връзка с кандидатстване и участие по програмите, схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, във връзка със задълженията му по Закона за подпомагане на земеделските производители, наредбите, свързани с директните плащания на площ, Програмата за развитие на селските райони и наредбите, свързани с прилагането ѝ, Оперативна програма за развитие на сектор "Рибарство", европейското законодателство и предвидени в други нормативни актове дейности.

Информацията, предоставена на ДФЗ във връзка с кандидатстване и участие по схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, отнасяща се до кандидати, бенефициенти и/или упълномощени от тях лица, не се предоставя на трети лица, освен при наличие на изрично съгласие и/или в предвидени в нормативен акт случаи.

Кандидатите/бенефициентите предоставят доброволно на ДФЗ следните категории лични данни: три имена, ЕГН, адрес, данни от лична карта (паспортни данни), телефон, ел. поща, пол, както и допълнителни данни, необходими във връзка с участието по съответните схеми и мерки, прилагани от ДФЗ. В случай на упълномощаване, за упълномощените лица, ДФЗ обработва следните категории лични данни: три имена, ЕГН, данни от лична карта (паспортни данни).

При отказ от предоставяне на посочените данни ДФЗ не приема, съответно не разглежда документите.

Всяко физическо лице има право на достъп до отнасящи се за него лични данни, които се обработват от ДФЗ, и право на коригиране на същите при условията и реда, предвидени в ЗЗЛД.

XI. Декларация за нередности ¹

Долуподписаният(ата).....

(име, презиме, фамилия)

с л. к. № ....., издадена от ..... на .....,

ЕГН.....,

адрес: .....

в качеството си на

.....

(представляващ, управител)

на фирма .....

с ЕИК .....

(наименование на фирмата)

- кандидат по подмярка 6.3. " Стартова помощ за развитието на малки стопанства ",

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. Запознат/а съм с определението за нередност съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за

определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, а именно:

"Нередност" означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

Всички форми на корупция са също нередност.

2. Запознат/а съм с определението за измама съгласно чл. 1, параграф 1, буква "а" от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, а именно:

Под измама следва да се разбира всяко умишлено действие или бездействие, свързано със:

- Използването или представянето на фалшиви, грешни или непълни изявления или документи, което води до злоупотреба, нередно теглене или неправомерно намаляване на средства от общия бюджет на Европейските общности или от бюджети, управлявани от или от името на Европейските общности;

- Укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, водещо до резултатите, споменати в предходната подточка;

- Използването на такива средства за цели, различни от тези, за които са отпуснати първоначално;

- Злоупотреба на правомерно получена облага със същия ефект.

3. Запознат/а съм с възможните начини, по които мога да подам сигнал за наличие на нередности и измами или за съмнение за нередности и измами, а именно:

- до служителя по нередности в РА.

При наличие или съмнение за връзка на някое от лицата, на които следва да се подават сигналите за нередности, със случая на нередност информацията се подава директно до един или до няколко от следните органи:

- до изпълнителния директор на РА;

- до Ръководителя на Управляващия орган на "Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.";

- до ресорния заместник-министър, в чийто ресор е Управляващият орган на "Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.";

- до председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и до Ръководителя на дирекция "Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)" в Министерството на вътрешните работи;

- до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия.

Настоящата декларация е изготвена в два екземпляра - по един за деклариращия и за РА.

дата .....

гр. ....

Декларатор .....

(подпис, печат)

¹ Декларацията се подписва задължително от кандидата - ФЛ, от представляващия и управляващия кандидата ЕТ, търговско дружество или юридическо лице или кооперация. Когато управляващите кандидата са повече от едно лице, декларацията се

попълва и подава по един екземпляр за всички лица от управителните органи на кандидата, а в случай, че членове са юридически лица - от техния представител в съответния управителен орган и от прокуристите и търговските пълномощници, когато има такива.

Приложение №11 към чл. 33, ал. 1

ДОКУМЕНТИ ПРИ ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВКА ЗА ВТОРО ПЛАЩАНЕ

I. Общи документи:

1. Заявка за плащане по образец
2. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от ползвателя на помощта.
3. Свидетелство за съдимост. /във връзка проверка на чл.6, ал.1 обстоятелства по чл. 106, параграф 1и чл. 107 от Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012 на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложим за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002
4. Първични счетоводни документи (например фактури) и приемно-предавателен протокол, доказващи придобиването на дълготрайните материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана.
5. Платежно нареждане, прикрепено към всяка фактура (платежно нареждане), и банково извлечение от деня на извършване на плащането, доказващо плащане от страна на ползвателя на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана (при плащане по банков път).
6. Документ, удостоверяващ извършеното плащане от страна на ползвателя на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес план (при плащане в брой).
7. Счетоводен баланс за последната финансова година и към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството).
8. Отчет за приходите и разходите за последната финансова година и към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството) и/или книга за приходите и книга за разходите в случай на водене на едностранно счетоводство.
9. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс, изготвена към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството), или инвентарна книга и книга за материалните запаси в случай на водене на едностранно счетоводство.
10. Копие от удостоверение за завършен курс, включващ обучение по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделието чрез курс на обучение или информационни дейности, предлагани по Подмярка 1.1 „Професионално обучение и придобиване на умения“ от ПРСР 2014-2020;
и/или
Копие от удостоверение, че ползвателят е участвал в информационни дейности относно основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделието чрез курс на обучение или информационни дейности, предлагани по Подмярка 1.1 „Професионално обучение и придобиване на умения“ от ПРСР 2014-2020.
и/или
Копие от удостоверение, че ползвателят е участвал в курс на обучение или информационна дейност, включващи минимум 18 учебни часа обучение или консултации по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в

земеделието организирани от обучаващата организация отговаряща на условията и изискванията за провеждане на курсове и/или информационни дейности посочени в подмярка 1.1 „Професионално обучение и придобиване на умения“ от ПРСР 2014-2020
(Горните документи не се изискват за кандидати със завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда или са получили консултантски пакет ТП 2 по Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“, Подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ от ПРСР 2014-2020г.)

Или

Копие от Диплома за завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда

Или

Копие от удостоверение, че ползвателят е участвал в курс на обучение или информационна дейност, включващи минимум 18 учебни часа обучение или консултации по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделието организирани от обучаващата организация отговаряща на условията и изискванията за провеждане на курсове и/или информационни дейности по реда на Наредба № 23 от 14.07.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г

11. Удостоверение за семейно положение на ползвателя на помощта ФЛ, на собственика на предприятието на ползвателя ЕТ или на едноличния собственик на капитала на ползвателя ЕООД, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане.

12. Удостоверение за родствените връзки на ползвателя на помощта, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане.

13. Удостоверение за родствените връзки на ползвателя ФЛ, на собственика на предприятието на ползвателя ЕТ или на едноличния собственик на капитала на ползвателя ЕООД или на мажоритарният собственик на ООД, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане (в случай, че ползвателят на помощта е женен/омъжена).

14. Декларация по образец, че земеделското стопанство на ползвателя на помощта е отговорило на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд съгласно Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

15. Декларация по образец, че земеделското стопанство на ползвателя на помощта е отговорило на изискванията за опазване компонентите на околната среда съгласно Закона за опазване на околната среда.

16. Декларация по образец относно обстоятелства по чл. 106, параграф 1, и чл. 107 и чл. 109, параграф 2, буква „а“ от Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012 на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложим за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002

17. Документ от банката за банковата сметка на кандидата ползвателя за превеждане на безвъзмездната финансова помощ, получена по реда на тази наредба (документът се изисква само в случай на промяна на банковата сметка).

18. Данъчна декларация за последния отчетен период преди подаване на заявката за плащане.

19. Документи доказващи приходи от земеделска дейност.

20. Сертификат за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007 */в случай че проектът е получил приоритет за биологично производство/*

II. Специфични изисквания и документи, изисквани, в случай че ползвателят на помощта е собственик или ползвател на животновъден обект:

1. Копие от документ за собственост на животновъден обект и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем на животновъден обект.

2. Удостоверение, издадено от БАБХ, за регистрация на животновъден обект (изисква се, когато ползвателят извършва животновъдна дейност).

3. Копие/я от паспорт/и на наличните животни (когато кандидатът отглежда животни, за които се изисква по националното законодателство).

4. Разпечатка от ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г. за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявката за второ плащане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.), или опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявката за второ плащане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.).

5. Копие от становище на областната дирекция по безопасност на храните, че животновъдните обекти в земеделското стопанство и дейността им отговарят на изискванията в областта на хигиената и хуманното отношение към животните и ветеринарните изисквания *(само за тези животновъдни обекти, за които се прилагат разпоредбите на Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти).*

III. Специфични изисквания и документи, изисквани, в случай че ползвателят на помощта се занимава с растениевъдство включително създаване, презасаждане и възстановяване на трайни насаждения и ягодоплодни. /отнасят се и за постигане на специфичен резултат за стопанството – създаване на нови трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, включително винени./

1. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда със срок на действие покриващ периода от пет години, считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ. *(документите се придружават с копие на актуална скица и коректно отразен начин на трайно ползване в случаите, в които земята е придобита след издаване на заповедта за одобрение.)*

2. Копие от нотариално заверен и/или регистриран в съответната общинска служба по земеделие документ(и) за ползване през настоящата стопанска година на земеделската земя, придружени с копие на актуална скица и коректно отразен начин на трайно ползване. *(само за случаите, в които ползвателят на помощта ползва земя,*

различна от описаната по т. 1 – напр. едногодишни договори за наем/аренда, споразумения за комасация, включително за едногодишните договори за земя в УПИ.).

3. Копие от становище на областна дирекция по безопасност на храните, че земеделското стопанство и дейността му отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията.

4. Разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол, и удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай на създаване на разсадник).

5. При овощен посадъчен материал в зависимост от категорията – сертификат за сертифициран посадъчен материал, издаден от ИАСАС, а при стандартен (САС) материал – фирмен документ, издаден от производителя. При лозов посадъчен материал – сертификат за сертифициран посадъчен материал или документ за одобрение на стандартен лозов посадъчен материал, издаден от ИАСАС. При декоративен посадъчен материал – фирмен документ, издаден от производителя.

6. Растителен паспорт, издаден от БАБХ, съгласно изискванията на Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол.

7. Документ, удостоверяващ придобиване право на ново засаждане, право на презасаждане и право на засаждане, издаден по реда на Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай на засаждане/презасаждане на винени лозя).

8. Удостоверение за регистрация в лозарския регистър по чл. 27, ал. 1 от Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай на засаждане/презасаждане на винени лозя).

9. Дневник /регистър/ на стопанството за всички земеделски дейности извършвани в земеделските земи.

IV. Подобряване на сградния фонд чрез строителство, покупка, реконструкция и/или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството

1. Протокол за установяване на годността за ползване на строежа (образец 16) съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.) – важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

2. Констативен акт за установяване на годността за ползване на строежа (образец 15) съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството) – важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

3. Копие от документ за собственост на новозакупени.

4. Удостоверение за въвеждане в експлоатация или разрешение за ползване – в зависимост от характера на инвестицията и съгласно изискванията на ЗУТ

5. Обобщен приемно-предавателен протокол за предаване на строежа от изпълнителя на възложителя – важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

6. Документи доказващи извършените разходи.

V. Подобряване механизацията на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство

1. Договор за покупка на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване.

2. Приемно-предавателен протокол.

3. Свидетелство за регистрация на земеделска и горска техника или на моторно превозно средство (в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба).

4. Протокол образец 17 за проведена 72-часова проба на машините при експлоатационни условия (в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба).

VI. Отглеждане на застрашени сортове земеделски култури и/или изчезващи породи животни в стопанството - 1 сорт култура и/или 1 порода съгласно изискванията на Приложение № 8 към чл. 25 и Приложение № 9 към чл. 41 от НАРЕДБА № 7 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 10 „Агроекология и климат“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., сформиращи минимум 1 000 евро СПО

1. Документи доказващи придобиването на култури и/или животни нови за стопанството.

2. Копие от удостоверение за породна принадлежност издадено от Изпълнителната агенция за селекция и репродукция в животновъдството или от съответната развъдна асоциация/за земеделски стопани отглеждащи застрашени от изчезване породи животни/

3. Документ, издаден от ИАСАС, с който се потвърждава, че отглежданият сорт земеделска култура е застрашен от изчезване./за земеделски стопани отглеждащи застрашени от изчезване сортове земеделски култури.

VII. Преминаване към биологично производство

1. Копие от договор за контрол по чл. 18 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с контролиращо лице.

VIII. Създаване на допълнителна заетост в стопанството

1. Справка за средносписъчния брой на наетите в стопанството лица за предходна финансова година спрямо датата на подаване на заявка за плащане, изчислен по Методиката за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, публикувана на сайта на НСИ, заверена от ползвателя.
2. Справка от НАП за актуално състояние на всички действащи трудови договори, издадена ни по-рано от 1 месец преди датата на подаване на заявка за плащане, съдържаща код по КИД и код НКПД, съответстващи на дейностите по проекта

IX. Завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или завършено обучение от 150 часа по част от професия от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство" или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина".

1. Удостоверение за Завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или завършено обучение от 150 часа по част от професия от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство" или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина".

X. Участие в призната група и/или организация на производители

1. Устройствен акт (устав, дружествен договор) на организацията
2. Договори между членовете и организацията за реализация на продукцията.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ЗАСЕДАНИЕ

на

Работната група за изготвяне на проект на Наредба по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства” от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия” по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

11 април 2016 г.

Заседанието на работната група започна в 10,15 часа и бе открито и ръководено от г-н Антон Аспарухов – директор на дирекция „Развитие на селските райони”.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Започваме заседанието на работната група за обсъждане на Наредбата по подмярка 6.3. Получени са само два коментара от БЗДП и НССЗ.

От една страна е първото ми учудване е за малкия брой коментари. От втора страна също се учудвам, че от НССЗ, с които два пъти сме обсъждали наредбата върху текстовете, които би трябвало да са изчистени.

Какво предстои оттук нататък. След обсъждането на наредбата днес от работната група ще отразим бележките, които ще възникнат в съответствие с текстовете на наредбата, след което наредбата ще бъде качена за публично обсъждане. Предполагам, че този процес ще отнеме около един месец, след което стандартния ред е заповед за прием и обявяване на прием. Вероятно ви интересува кога ще е съответния прием. По групи сметки по процедура, ако вървим и спазваме всички етапи с публично обсъждане, обнародване в „Държавен вестник” и съответните срокове за тях, вероятно не по-рано от средата на месец май, има вероятно и в началото на месец юни да влезем. Горе долу това са ориентировъчните срокове за обявяване.

След малко ще започнем с обсъждането на текстовете. Преди това бих искал да кажа няколко думи по отношение на критериите за оценка. Критериите за оценка са включени в драфта на наредбата в момента, но те са такива, каквито са одобрени от Комитета по наблюдение. Тоест обсъждането в момента на критерии за оценка ще е безпредметно понеже за тях има санкция на Комитета по наблюдение. Тоест да си спестим излишните коментари по отношение на критериите, защото просто не можем да ги променим. Каквото е обсъдено на Комитета това ще бъде няма да можем да променяме.

Ще ви помоля да се представяте за протокола, тъй като се води стенограма.
Имате ли общи коментари и въпроси преди да започнем да преминаем по членовете на наредбата?

Заповядайте, господин Хулиян!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Здравейте господин Аспарухов, благодаря ви, Здравейте колеги.

Преди да започнем искам да помоля, ако е възможно Сдружението да получи протокола от Комитета по наблюдение, както и отговора на становището, което ви изпратих.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Разбира се.

Ако нямате други коментари предлагам да преминаем по текстовете на наредбата.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Започваме с наредбата, с член 1.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Имате ли коментари по чл. 1? Няма.

Този член така или иначе само описва общата рамка.

Имате ли коментари по чл. 2 и чл. 3, включително и по чл. 4?

Заповядайте, господин Хулиян!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Доколкото разбирам чл. 2 и чл. 4 разглеждаме.

По отношение на чл. 2 „Подпомагат се проекти, които допринасят за постигане на целите, към които е насочена подмярка 6.3 „стартова помощ за развитието на малките стопанства”. Целите са...”.

Нашият коментар тук е, че цел 2 и 3 не са цели по тематичната подпрограма. Единствената цел, която е записана в програмата и в проекта на наредба е икономическото развитие и укрепване на малките земеделски стопанства и устойчива жизнеспособни единици. Останалите две цели това са дейности за постигане на цел 1.

Предлагам във връзка с това, че евентуално при проверки от страна на комисията могат да бъдат търсене постигане на цели по точка 2 и 3, което реално няма да бъде постигнато.

По чл. 4. „Не се предоставя финансова помощ за дейности свързани с производството на тютюн”.

Доколкото си спомням още при разработването на тематичната програма бяхме установили, че голяма част от стопанствата се намират в полупланински и планински райони. В една голяма част, от които се отглежда културата тютюн. Какво е предизвикало въвеждането на такава рестрикция. Още повече, ако не се лъжа по мярка 6.4.2 имаме подкрепа за разнообразяване на дейности на тютюнопроизводители.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По отношение на тютюна ще отговоря след това. По принцип помощите свързани с тютюн са забранени по регламент. Всички помощи, които даваме по отношение на тютюн са за разнообразяване. Тоест от тютюн към друго, преминаване към друг тип земеделско производство. Това е причината. Забрана по регламента.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Здравейте, по отношение на чл. 2 искам да ви кажа, че модернизацията също е цел. Не е само дейност, така както казвате.

По отношение на подобряването и опазването на околната среда това трябва да е цел на всеки един проект. Така, че не бих го нарекъл като дейности и са включени в програмата. Не са описани точно в този вид и в този ред, но те са част от целите, които трябва да се постигнат с прилагането на подмярка 6.3. да, могат да се отъждествят и като дейности, но това според мен са цели за постигане, да се модернизират малките стопанства и да се опазва околната среда.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Някой друг да иска да изкаже становище за чл. 2?

НССЗ!

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Според мен е важно да видим по отношение на финансовия план къде е отнесен целият бюджет на подмярка 6.3, ако е отнесен само към единия приоритет, тогава е само тази цел, но ако е разделен в различни приоритети, тогава би трябвало да се запишат и трите. Нямам пред мен къде е отнесен бюджетът на подмярка 6.3, към кой приоритет.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Нямам спомен да сме го делили.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Целият бюджет е една фокус област.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест твоята презумпция е, че целите трябва да се определят от разпределението на бюджета по фокуса.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Така поне мисля, че беше за всяка една мярка в зависимост от това към кои приоритетни области подпомага постигането, би трябвало и целите да са свързани на подмярката или мярката със съответните приоритети. Ако в България така е било одобрено и сме решили, че тази мярка е основна и най-вече ще подпомага първата цел, тогава би трябвало да е само тя.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре. Ще го разгледаме това и евентуално, ще нанесем ако бюджета е в една фокус област, ще нанесем съответната корекция.

МАГТЪРДИЧ ХУЛИЯН: По отношение на недопустимата подкрепа за тютюнопроизводителите аз съм съгласен, че такава подкрепа не може да бъде предоставена, но тук отново говорим в контекста на дейностите свързани с не тютюнопроизводството. Говорим за дейности, които ще бъдат свързани. Така, че предлагам отново тютюнопроизводителите да бъдат допустими като бенефициенти.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Те са допустими. Може би само да уточним, тютюнопроизводителите доколко, както беше при „Младия фермер” те са допустими да кандидатстват с тютюн, но след приключване на стопанската година трябва да преминат и към други култури. Тоест всички малки стопанства на тютюнопроизводители от всички райони в страната са допустими да кандидатстват.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, ако сме изчистили въпросът с тютюнопроизводителите или ако някой друг иска нещо да каже, заповядайте!

Добре, явно няма повече коментари.

Достигнахме до чл. 5, по който ще има коментари, така или иначе предполагам.

Чл. 5, раздел II „Изисквания към кандидатите”.

Чл. 5. Допустими кандидати с изисквания към тях.

Това е доста важен член, структуроопределящ.

Заповядайте, за коментари!

ЮЛИЯНА ЯНКОВА: Имам едно процедурно предложение. Тези важни членове не е ли добре да ги изчитаме, защото не е пред нас в момента наредбата. Особено тези, които коментираме.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Принципно нямам нищо против вашето предложение, но чл. 5 е от три страници и половина.

ЮЛИЯНА ЯНКОВА: Това, което ще коментираме.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: В момента коментираме чл. 5, което означава, че коментираме всичко свързано с чл. 5, което като обхват и обем на материала е около три страници и половина, първо.

Второ, наредбата е изпратена преди около седмица и повече, от десетина дни на всички членове и се предполага, че те са запознати с нея. Особено с такива структуроопределящи членове. Няма как да прочета три страници в момента.

ЮЛИЯНА ЯНКОВА: Ще помоля да се увеличи малко, за да може да се прочете.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ако имате коментари, заповядайте!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Преминавам към чл. 5, ал. 4. В момента прочитам ал. 4. „Договорите за наем и/или аренда по включени при определяне на изискуемия минимален икономически размер на стопанството от 2000 евро СПО, трябва да са:

Точка 1, влезли в сила към датата на подаване на заявлението за подпомагане.

Точка 2, към която имаме предложение за промяна: С минимален срок на действие пет години от дата на подаване на заявлението за подпомагане по реда на тази наредба.

Ние има предлагаме тук да се запише само за минималния изискуем размер от 2000 евро СПО.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Мисля, че е записано. В самата алинея става въпрос, че минималният икономически размер е от 2000 евро.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Но само за минималния.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Това касае само минималния.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Говорим, че касае целият. „договорите за наем и/или аренда по включени при определяне на изискуемия минимум”. Само за тях касае не казваме, че е касае цялото СПО. Така е записано в самия член.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: В ал. 5 ще е необходимо такова доуточнение.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: В ал. 5 също така предлагаме цялата да се замени с „обработваната”, тъй като при цялата това противоречи на ал. 4, налична земеделска земя в стопанството.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По отношение на ал. 4, според колегите е записано още в началните текстове на алинеята, че става въпрос за 2000 евро СПО.

Предлагам да прочетем ал. 5 и да видим там какъв е коментарът ви.

„Ал. 5. Цялата налична в земеделското стопанство земя по ал. 2, т. 4 и 5, трябва да се стопанисва от кандидата:

1. с правно основание за ползване съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители през целия период, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на пет календарни дни от датата на подписване на договор за подпомагане;

2. в съответствие с чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители.

3. в съответствие с режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие за площите/дейностите от стопанството, които попадат в тях”.

Това е записано в ал. 5.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: По отношение на Вашето предложение да заменим цялата налична с цялата обработваема земя, може би по-скоро да конкретизираме, че става въпрос само да е наличната и тази, която дата кандидатства по проекта и за нейната обработка.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Тук по-скоро визираме случаите, в които стопанина е отдал част от земите си.

АНТОАН ЧАКЪРЧИЕВ: Те не се считат като налични.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Към момента на приключване на проекта той е възстановил собствеността върху тази земя, тоест той е възстановил и е започнал да я обработва. Преценяваме, че РА би могла да не го признае като допустимо увеличение на заложения резултат.

За това държим да се запише „обработвано”, тъй като съм ОК да запишем и това, което вие като доуточнение предлагате.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: НССЗ?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние тук имахме само една бележка, че би трябвало да се отнася за земеделската земя, която по принцип се обработва. Под обработва земята, доколкото аз съм запознат, влизат и угари и пасища и всичко влиза. Всичко е обработваема земя. Не само тази, която реално всяка година са заети с култури. Виждам, че в точка 5 „животновъдните обекти” мисля, че е прието да отпадне.

Другото, което като бележка имахме и тук беше да е ясно до изтичане на 5 години, а не пет календарни. Не знам във варианта, който го предлагате приели ли сте нашето предложение и да знаем има ли смисъл да ги казваме?

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Използваме в момента вашата версия. Искаме да коментираме всяка една ваша забележка, за да може да се запознае цялата работна група, тъй като вие си знаете вашите забележки, но тези промени, които в момента не са направени работната група не ги знае и искаме всяка една бележка да се коментира.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Мисля, че беше станал някакъв технически пропуск. Ние бяхме пропуснати да ни бъде изпратена наредбата в този вид. Ние в цялостен вид никога не сме виждали тази наредба. Това искам да уточня. Работихме много добре с колегите, но поради липса на достатъчно време няхахме възможност да обсъдим всички дейности, за това някои от бележките сега ги даваме, а не че нещо, което сме го обсъждали отново го обсъждаме. По-скоро бележките ни са по нови текстове, които няхахме възможност да бъдат обсъдени от малката работна група, в която създадохме проекта на наредбата.

За това се извиняваме, че в последния момент сме дали нашите бележки, но поради технически причини така се случи. За всяка една от бележките, които имаме ние сме готови да си дадем мотивите.

Тук специално за ал. 5 също считаме, че би трябвало да се отнася за земята, която е свързана с обработваната от момента от кандидата земя. Тоест тази, която е налична в стопанството. Ако земята е отдадена под наем тя не е налична в стопанството. Тя е извън стопанството тази земя.

МЪГЪРДЪЧ ХУЛИЯН: Да, но като кажем „цялата”. Цялата земя е 50 декара.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Цялата налична в стопанството земя.

Според мен думата „налична” означава земята да е в момента в стопанството. А тя след като е отдадена под наем тя не е в стопанството, а е в друго земеделско стопанство. Тук по-скоро идеята беше да отпадне 5 календарни години, защото може би юристите да кажат по-добре от нас. Считам, че не е много ясно как ще се броят точно пет календарни години. Дали означава, че завършва на 31 декември 2021 година, а приема е сега 2016 година. По-ясно ще бъде пет години от датата на подписване на договора, за да е ясно, че се брой. Знаем как се броят пет години по принцип.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Как ще броим петте години? Дали ако договора е сключен на 1 август ще ги броим до 1 август и когато е пет години няма да има някакво тълкуване като стопански и тогава вече да стане изместване във времето, незнайно как зависи кога е сключен договорът. Ако са календарни няма ли да е по-ясно, че става въпрос от август до август.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Понеже смесихме два коментара да изчистим първо коментара на господин Хулиян, защото той е съществен и след това ще се върнем към годината. Дайте да уточним точно какво имаме предвид под „налична в стопанството земя”? Това е тази, която се обработва към момента и за които има правни основания към момента. Тоест да не включваме земята, която е отдадена под наем другаде, това ли е разбирането на цялата работна група? Има ли други разбиране? Основно искам да чуя от Фонд „Земеделие”. Допускаме ли момент, в който има едни реално 10, 15 декара, които са дадени под наем и това ние да не го броим за земя в стопанство и не създаваме ли предпоставки по този начин тази земя да се върне след това?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Точно това искам да кажа, че когато има една собствена земя отдадена под наем и когато целта е увеличаване и увеличението стане с тази земя наистина съществуват много сериозни предпоставки за изкуствено отдаване под наем, разделяне и т.е. ако наистина човек не може да си обработва цялата земя и стопанството му е по-малко и е дал част от нея под наем или под аренда, разбира се това е право на всеки. Ако това после не е цел, а целта е животни или някаква друга цел увеличаване на животните земята не е проблем сама за себе си. Но при положение, че в повечето случаи ще се получи, че прибирането на тази земя обратно към стопанството се явява увеличение и изпълнение на цел мисля, че не е много нормално.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: По принцип да, това според мен също не е предпоставка за увеличение, защото по принцип ако вземеш от твой роднина земя също не е увеличение. Бих искал малко да конкретизираме точно това определение за 2000 евро СПО, за което се изисква земя и за останалата, която е в стопанството, ако сме изчистили този въпрос.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Още не е изчистен въпросът. Явно е крайгълен камък този въпрос, коя земя точно.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Искам да отбележа, че в чл. 37, ал. 7 се уточнява всъщност коя земя, която към момента на кандидатстване на кандидата той е отдал под наем може после с нея да расте и да доказва постигане на целите на бизнес плана, растеж със земя или със СПО. Там е записано, че всъщност земя, която е отдадена под наем повече от 18 месеца при дата на кандидатстване, той с нея може да расте и да се развива. Но ако е отдадена под наем да кажем преди три месеца преди датата на кандидатстване той с тази земя няма след това изведнъж пак да расте. Така е записано поне тук в чл. 37, ал. 7.

По-скоро въпроса, който повдигат колегите от сдружението е свързан не толкова с ал. 5, чл. 5, а също и с чл. 37, ал. 7, защото там е записано, че не се включва преизчисляване на растежа на земя, която е предоставена под наем по-малко от 18 месеца преди датата на кандидатстване.

Работната група трябва да реши първо, по принцип тази земя ще се включва ли, ако той я отдава под наем и сега изведнъж расте със същата земя, дали можем да приемем това, че да расте със същата земя и ако приемем дали все пак няма да има някакъв срок преди това да я е отдал. Защото той ако дойде да кандидатства изведнъж и точно един месец преди кандидатстването е отдал тази земя, естествено, че това

създава много предпоставки за изкуствено условие. Затова предложението за 18 месеца ние го считаме за разумно, но това е нашето мнение.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Заповядайте!

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Ако мога отново да се върна на чл. 5. Това, което аз разбирам, че когато се изчислява СПО-то той не може да включва земя, за която няма никакво правно основание за ползване. Това е смисълът на чл. 5.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: На мен предложението да има референтен период от 18 месеца преди кандидатстването ми звучи разумно за ограничаване на изкуствени условия.

Според фонда ОК ли е?

ДФЗ: Аз мисля, че е ОК.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Трябва да се избегнат предпоставки за съмнения за изкуствени условия.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Господин Матански!

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Тук е важно да уточним какъв договор за отдаване под наем ще вземем предвид, дали ще е едногодишен или аренден, който е вписан, защото това е много важно точно за тези 18 месеца. Ако мога да продължа мисълта на колегата. По това, което аз виждам в ал. 4, за 2000 евро СПО трябва минимум пет годишни договори, които да се представят, но за цялата земя в стопанството, вие ще кажете дали правилно го разбирам, може да са годишни договори, които се подновяват всяка година до изтичане на петгодишния ангажимент. Ако се пропусне да се подновят тези петгодишни договори, какво се случва?

Тоест, ако тези едногодишни договори не се подновят в рамките на пет години, какво се случва, защото е записано: „до изтичане пет календарни години от датата на подписване на договора за подпомагане”.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Въпросът е, че в цялата наредба идеята е да се поддържа размерът на СПО, с който е бил одобрен проекта. И по един или по друг начин, когато се поддържат, ако не се преподнови този договор кандидата ще е длъжен да подsigури друг договор с друга земя, с която да поддържа СПО-то. Това е идеята на наредбата и така членовете и изчетени един по един те са навързани в няколко казуса. Хубаво е да се изчита цялата наредба, за да може да се хване целият казус, защото така конкретизирано, да не е описано в този член, но има други членове, които касаят точно това.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Ако ми позволите, защото е записано „цялата налична земя в земеделското стопанство” исках това да изясним дали точно става въпрос за СПО, което на мен вече ми стана ясно, благодаря.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: С цялата налична земя се сформира СПО-то на стопанството.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Да, но ако говорим за СПО например с десет декара, да може да си докара някакво СПО, и после с един декар друга култура, също може да се докара цялото СПО.

Тук е записано: „Цялата налична в земеделското стопанство земя”. За това въпроса ми беше дали става въпрос за декари като земя или за СПО, защото са две различни неща.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: По принцип и животновъдите използват земя, дали за складови помещения, дали за съхранение на тор. За цялата земя трябва да имате правно основание. Този член, тази алинея касаят единствено основанията, с които се използва земята в стопанството. Тук не става въпрос дали с тази земя се сформира

СПО, дали не се касае СПО-то в нея. Когато един животновъден обект, където трябва да се съхранява, да има торова площадка или някакви други принадлежни земи те също трябва да имат правно основание за ползване към проекта. И тук касаем единствено и само земята. Цялата земя в стопанството трябва да има основание бенефициента да я ползва. Това е идеята на самия член.

По отношение на СПО съвсем други членове касаят вече сформираното СПО, как трябва да го поддържа и за какъв период да се поддържа.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Господин Хулиян, имаше коментар.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Исках само да подкрепя становището на колегите от службата за 18-те месеца, може би е хубаво да го включим просто в чл. 5.

Да направим референция към чл. 37 или обратно към чл. 5.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест да изясним по някакъв начин текста.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Разумно е, да можем да изясним.

Може би от дирекция „Правна“ да помогнат впоследствие с изясняването на текстовете.

Други коментари по чл. 5, има ли?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Искам да представя нашият коментар по отношение на допустимите кандидати, които вече са били одобрени по подмярка 141. Ние имаме едно уточнение, което смятаме, че е важно, че тези, които ще имат право да кандидатстват по подмярка сега 6.3 освен да са получили вече петото си плащане би трябвало да е изтекла и стопанската година, за която са получили това пето плащане, защото е включено в бизнес плана им по мярка 141. Ако същата стопанска година я включат в новата подмярка 6.3 излиза, че за една и съща стопанска година получават подпомагане по двете програми, което не е правилно.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Само с една малка забележка, ако може, вместо да кажем петото плащане предлагам да визирираме всички плащания, което е възможно по мярка 141 да не си получиш второ и трето плащане, но имаш право да си получиш четвъртото и петото, но поради една или друга причина второто и третото плащане не за изплатени поради пропуски на бенефициента или поради неизпълнение на бизнес планове.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Не е вярно, след като е допустимо по 141 какъв е проблемът?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: По второ и трето плащане може да ги пропуснат единствено само, ако той е забравил да си подаде да кажем заявката за плащане и да се пререгистрира в конкретния срок.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Това не е ли неизпълнение на отговорностите.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ако не си е изпълнил задълженията, доколкото съм запознат ще му бъде прекратено подпомагането оттук нататък.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Заповедта касае само другите.

Считам, че коректно изпълнение е когато човек си е получил и петте плащания. Поради една или по друга причина дали пропуснатата заявка, дали неизпълнение на бизнес план това не е коректно изпълнение на договор и по отношение на европейските средства. Ако има някой против ще го изслушаме.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По отношение на стопанската година доколкото виждам има единомислие. Да няма две плащания в една стопанска година. Как трябва да бъде разписан текста точно.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Дали ви разбирам правилно, точка 1 да са успешно приключили пет годишния си ангажимент по проекта на същата наредба и да са получили всичките си плащания възможно ли е, хем да са приключили пет годишния си период успешно, хем да не са си получили плащането?

ДФЗ: Може. Когато са пропуснали второто и третото, но четвъртото плащане, което доказва изпълнението на целите...

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Защо тогава да записваме това в точка 1. Ако успешно е приключил проекта си, какво значение има колко плащания е изискал. В смисъл той си е постигнал изпълнението.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Счита се при получаване на петото плащане, отново се счита като успешно завършване на проекта.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Да и е постигнал критериите, които са му заложили.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Критериите са едно, но плащанията са съвсем друго нещо. Да, той е постигнал критериите.

МАРИАНА НИКОЛОВА: С критериите се одобряват до четвъртото плащане.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Добре, ние критериите ли следим или следим плащанията. За мен е логично, ако бенефициента си е изпълнил независимо колко плащания е изтеглил проекта му да се счита за успешно приключен.

МАРИАНА НИКОЛОВА: За това трябва да се конкретизира какво се разбира под „успешно приключил“.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Други виждания и коментари?

Какво считаме за успешно приключил, този който е получил пето плащане и е изпълнил каквото е трябвало да изпълни или този, който има пет плащания?

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Имаме дин вариант да не се чудим, да е приключил пет годишния си ангажимент, просто думата „успешно“ да отпадне. Тогава няма да се чудим успешно ли е или е неуспешно. Приключил е и слагаме условия да е получил петте плащания. Това пак е въпрос на дискусия, дали искаме всички плащания както каза господин Чакърчиев или три плащания също означават приключил успешно или неуспешно приключил проекта ангажимента. Тук са ни вариантите.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Едва ли говорим за повече от десет стопанства. Едва ли са много тези, които са пропуснали някакво плащане.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Въпросът е да го изчистим.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Тук наистина е важен въпросът дали изобщо ще подпомагаме стопанство, което веднъж е подпомогнато и за мен практически няма значение той ако е изпуснал едно или две плащания при положение, че си е изпълнил заложените цели в проекта. При положение, че успешно е завършен проекта, фактически каква е разликата дали е пропуснал 1000 или 3000 лева. Фундаменталното е дали ги подпомагаме втори път, а практически това, че е пропуснал две плащания за мен лично няма значение и няма смисъл да ги отрежем тези хора, че са пропуснали 3000 лева.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Така поставен въпроса, аз също ще споделя нашата гледна точка. Лично аз имам притеснение, че това може да се счита в един момент за двойно подпомагане, за двойно финансиране. Със службите за съвети в земеделието се разминаваме малко с визията си ще дам възможност и те да изкажат тяхната, аз лично имам някакви притеснения, че може да се окаже, че това е двойна помощ. И заради това ние сме се опитали да бягаме, по принцип да избягаме от двойното подпомагане на едно стопанство, което е подпомогнато по мярка 141 уж за да

стане пазарно стопанство и сега идва и пак заема стартова помощ, какво стартира точно не е ясно. Така, че аз такива притеснения имам като цяло и бих подкрепил по рестриктивното разписване тук, тоест петте плащания, но все пак ако има други мнения на работната група, заповядайте.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ: Според мен, няма смисъл въобще тези, които са кандидатствали по мярка 141 да се подпомагат, защото тяхната идея, тяхната постигната цел е да са пазарни. Един път стават пазарни, след това пак се връщаме в началото и пак искаме да ставаме пазарни. Общо взето един вид все едно не са си изпълнили заложените цели. Така, че по-добре да отпаднат въобще като подпомагане.

В крайна сметка има друга тематична подпрограма, ако стопанството им не е 8000 евро, там вече могат да се включват, така че въобще трябва да отпаднат като бенефициенти.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Коя е тази програма?

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Ако мога да си позволя да взема още един път думата. Важно е в чл. 2, ал. 1, т. 1 какво е записано. Там целите на подмярката са икономическо развитие и укрепване на малки земеделски стопанства в устойчива и жизнеспособна единица. Лично аз тук не виждам да е записано подпомагане на стартова помощ. Името на мярката е стартова помощ за развитие на малки предприятия, но в ал. 1, т. 1 е записано точно какво подпомагаме. Ако противоречи на тази точка.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Първо, искам само да отбележа, че в програмата, която вече е одобрена от Европейската комисия е дадена възможност, не са получавани доколкото съм запознат коментари, и е дадена възможност за тези, които са изтекли 5 годишния период да получат стартова помощ. Това е уточнено в самата мярка, в подмярка 6.3 в текста на Програмата за развитие на селските райони.

Второ, трябва да правим разграничаване. Мярка 141 беше за полупазарни стопанства да станат пазарни. Тук говорим за малки стопанства. Това, че едно стопанство е станало пазарно не означава, че е голямо. Може да е малко, да си продава продукцията и пак да е пазарно. По тази причина стартовата помощ е за развитие на това стопанство. Ние сме предложили точно този вариант, за да се намали тази опасност от двойно финансиране за една и съща дейност. Да е изтекъл вече предишния му бизнес план. Стопанските години, за които той получава това подпомагане всяка една година да се изтекли, за да може подпомагането да се отнася за новите стопански години и за нови дейности, които той е включил вътре. Отделно анализа и всичко, което показва и по тази причина предполагам, че ЕК е променила мярката е тази помощ, която те получаваха от 1500 евро, не беше достатъчна за да успеят да се развият достатъчно и да укрепнат напълно.

Не знам ние доколко можем в наредбата да влизаме в противоречие с текста на програмата, където е записано, че те са допустими кандидати. По-скоро тук трябва да уточним така и да намалим до минимум тези притеснения, която реално винаги съществуват и по-скоро въпроса е точно така, да няма тази опция те за една и съща стопанска година да получават едно и също подпомагане, защото по 141 те не получават подпомагане за конкретна инвестиция, а за дейността си през съответните пет години. Петте години са приключили и сега получават ново подпомагане за следващите пет години. Няма припокриване. Друг е въпросът, че те получават подпомагане два пъти, но това е въпрос, който е трябвало да го разискваме и да го обсъждаме когато сме одобрявали програмата.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест да разбирам, че вашето тълкуване е, че няма двойно финансиране. Тоест, че целите на мярка 141 са били от полупазарно да стане пазарно и това не се препокрива по никакъв начин с целите на мярка 6.3, която е малко стопанство да се развие, това ли да разбираме, като тълкуване?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, ако смятате, че е така.

В такъв случай, аз ще държа да остане по рестриктивния разпис да са получили петте плащания, защото най-малкото не е необходимо една и съща помощ да я въртим между едни и същи стопанства. Поне това да остане, нека да остане каквото е в програмата, както казваш пет години назад, но поне тук да е по рестриктивния текст с петте плащания.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Добре, съгласни сме.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: ОК.

Имате ли други коментари по чл. 5, който така или иначе е възлов и поставя важни основи за насочване на помощта?

Господин Хулиян!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Чл. 5, ал. 8 предлагаме да се допълни „Икономическият размер на стопанството, измерен в СПО се изчислява по таблица съгласно Приложение № 1“, предлагаме да се добави „публикувана таблицата за изчисляване в СПО в електронната страница на програмата“, тоест на сайта на програмата. Само като допълнение към въпросния член.

В чл. 5, ал. 9.

(9) Когато икономическият размер на стопанството по ал. 2, т. 3 се доказва с намерения за засаждане/засяване на земеделски култури през текущата спрямо кандидатстването стопанска година в заявлението задължително се посочват сроковете, в които ще се извърши засаждането/засяването на земеделските култури.

При изчисляване на икономическия размер на стопанството по ал. 2, т. 3 несе допуска включване на животни с намерения за придобиване през текущата стопанска година“.

Смятаме, че последното изречение трябва да отпадне, тъй като няма как да бъдат включени животни с намерения при изчисляване. Няма как някой да регистрира животни с намерения, безсмислено е.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Обещаваме, на 28 февруари обещава, че ще има едно стопанство с много крави, с много овце, кандидатства човека, но до края на септември може и да си ги купи.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Според мен текста е ненужен, но ОК.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Тук идеята е за развитие на стопанствата, а не за създаване. Когато е животновъден обект и с обещания да го купи той може да не бъде съществуващ животновъден обект за това се премахва, не се допуска включване на животни с намерение да си ги купиш след време.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Точно така.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Точно така, просто не се включва. За мен е логично да е така.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Бихте ли допуснали от гледна точка на яснота да остане този текст, дори и да не е съвсем коректен като изказ и наличие поне от гледна точка на яснота.

МАРИАНА НИКОЛОВА: За да няма бенефициенти, които биха се заблудили с това, да има сега три крави, после да си купи още малко.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Само да уточня нещо, това сме го съгласували с господин Хулиян, като изискване да отпадне. Идеята на това отпадане е следната. Цялата проекто наредба като цяло е много тежка. Това са едни 104 страници, от които като тежина, като физическа възможност един обикновен фермер, говорим за един средно статистически фермер, много трудно може да разбере за какво става въпрос в тази наредба.

Заради това имаме освен това имаме още няколко предложения за отпадане на някои неща. Просто искаме да намалим с ненужни според нас словоизлияния и малко тежки правни формирания тази наредба да стане малко по-ясна за всички. Не само за правистите, не само за юристите и служителите, но и за малко по-необразованата част от ползвателите. Заради това ще ви помоля имайте предвид, когато казваме нещо да отпадне, нека вземете го предвид, обсъдете го, но ако е възможно, нека да отпадне. От 104 страници, ако стане 100 страници, ще е добре. Ако стане 50 страници ще е още по-добре, по-разбираема ще е. Защото колкото по-неразбираемо е едно нещо, колкото по-утежнено е, то е толкова по-добре и със сигурност ще бъде предразполагащо за корупционни практики. Защото когато аз не разбира нещо ще отида при тях, и ще бъде в тяхна власт и те ще ми кажат какво да правя аз. Това е като уточнение, защо искаме да отпаднат някои неща.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, разбирам гледната точка. Бих я подкрепил с всякакви средства и способности, с които разполагаме като цяло. Само, че все пак нека да имаме предвид, че става въпрос за създаване на нормотворчество и законодателство, в случая тук. Още на този етап не сме измислили варианта, в който да изясним така, че да стане толкова лесно и разбираемо. Дори и аз самия не ме е срам да си призная, все още имам клаузи, за които прочитам препратки от една във втора, трета и пета, и се обърквам, защото това е начинът на разписване на юридически документи. Но принципно сте прав, материята има нужда от изясняване, и каквото можем ще направим. В конкретния случай ми се струва, че точно този текст изяснява и е ясно и точно казано. Дори да не е юридически коректен, той точно в случая изяснява.

По принцип бихме се съобразили с всяко ваше предложение, което неясни текстове ги прави по-кратки, ясни и разбираеми за крайния бенефициент. Наредбата изобилства от такива. Съгласен съм и с това. С хиляди препратки бенефициенти по даден член да отговарят на условия на членове, алинеи и т.н. и с още петнадесет препратки и тридесет и пет думи в изречения. Това е нещото, което има нужда от изясняване и от вкарване на повече яснота за бенефициента.

Така, че думите ви, в смисъл ако имате конкретни предложения за изясняване на някои текстове с удоволствие ще ги изслушаме.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Бих искала да кажа, че част от тези текстове, например и като този, който предлагате, са написани на база научени уроци. Тоест да бъде ясно на бенефициентите кое не е добре да правят, защото практиката досега показва, че има много опити за не добри практики. Така на всички е ясно, кое е недопустимо. Дали ще бъде в този член, дали някъде отзад ще бъде изнесено е въпрос за формулировка, но това е причината да бъдат някои текстове сложени. Наистина може би не са най-добре формулирани, но това е причината. Този и други такива.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Дори съм съгласен там където не е ясно нещо да кажете: „Тук не е ясно“. Тази насока на диалога само ще помогне за изясняване. Забелязал съм, че повечето от хората може би се притесняват да казват:

„Тук не ми е ясно“. Не се притеснявайте, казвайте където не е ясно. Това също е цел, която трябва да си поставим в разписването на законодателството.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Искам нещо да допълня по отношение на яснотата и по-лесното четене на такъв документ.

По отношение на чл. 5, ал 9 без да изглежда, че се фокусираме излишно върху този текст. Той може би не е ключов в цялата наредба. Само да кажа, че от гледна точка на юридическата практика при съставяне на нормативни документи при условие, че въвеждане определението „не се допуска включване при този случай“ би следвало да предположим, че има случаи, в които това би се допуснало.

В този смисъл дори чисто като юридическа практика това не е кой знае колко добре.

От гледна точка на научените уроци напълно ви подкрепям, че е трябва да намират място, но съм сигурна, че е добре това да бъде изведено в добри практики, в наръчници по прилагане на мярката и такива документи, които са извън наредбата, защото това безспорно е важен опит.

Отново казвам без да имаме излишно фокусиране върху този текст, но практиката по представяне на такива документи насочва към това да не включваме такъв род недопуска в този случай, тъй като презумпцията е, че вероятно ще има случаи, в които това би се допуснало, а вашата идея е да не се допуска никак, нали така?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Идеята е да не се налага да решаваме такъв казус, тоест отначало да бъде казано, да не се налага да решаваме такъв казус, защото ако това е изнесено в някаква отделна казвате вие наръчници и добри практики и не е в наредбата, тогава няма да има никакво правно основание за отказ.

ИВАНА МУРДЖЕВА: Смятате, че няма...

МАРИАНА НИКОЛОВА: Тогава ако бъде отказано ще бъде взето „Така са решили ДФ „Земеделие““, тълкуват си нещата.

МИГЛЕНА ХАДЖИЙСКА: Целта на една наредба и на всеки нормативен акт е да не се налага да издаваме допълнителни документи, които да го поясняват. Наредбата ще бъде прецизирана още юридически, но максимално ясно са разписани текстовете. Целта е да бъде всичко записано тук, защото е толкова голяма, а не да се налага да издаваме методики, указания по приложението. Практиката показва, че това води до абсолютно никакъв резултат.

Наредбата е по-скоро нормативен акт. Освен това ние абсолютно сме отворени за редакция. След като не ви е ясно, дайте текст. Няма проблем да го прегледаме.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Кратък коментар. Колеги, много добре знаете, че за съжаление ние не сме от примерите с добрите научени практики. Въпреки обемното нормотворчество, което произвеждаме. Обикновено ние пазим обора сега за да не влезне някой да открадне нещо, дайте нищо да не даваме. Обикновено ние действаме на този принцип. Всички указания на комисията, всички одити, които са минали през България, казват: „Утежнена административна процедура. Непрозрачни правила и принципи на прилагане на работните групи“.

Всичко е казано ясно. Тази тематична програма я създадохме, за да има облекчен достъп и облекчени административни процедури към малките стопанства. Тук не говорим за инвестиции от порядъка на един милион, за да правим някакво сложно нормотворчество.

За съжаление във въпросната наредба, с това исках да започна още в самото начало, но пропуснах, за което се извинявам. Тази въпросна наредба копира и е изцяло идентична с мярка 4.2, като размер и като изискване към тези бенефициенти. В края накраищата им даваме 25 хиляди евро, не им даваме два милиона и половина евро. За това говорим. ОК ние ще съдействаме и ще направим, но не очаквайте от нас да изработим и да ви кажем: „Ето така искаме да я видим тази наредба“.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Отново казвам, принципно подкрепям всякакви опити за изясняване на текстове и ще чакам каквото можем да обсъдим тук. С едно малко уточнение за структура и скелет на наредбата е ползван мярка 6.1 „Млад фермер“, а не мярка 4.2.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Вижда се, че е мярка 6.1. Имам предвид, че тя също е мярка насочена към сравнително по-малки стопанства.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ползвана е мярка 6.1, защото казахте мярка 4.2, а там разликата е огромна. Ползвана е поради сходството в типа подпомагане. Мисля, че има логика в това като цяло.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Мисля, че логиката при 6.1, дори съм го дал в становището, което ще ви оставя. Логиката на мярка 6.1 и специално тази мярка са коренно различни, така че независимо, че става въпрос за стартова помощ въпреки това е стартова помощ за вече съществуващите стопанства, докато при младите фермери това не е така. Там се изисква едно задължително постигане на условията на дейностите, които са заложили в бизнес плана. Докато тук не виждаме такава необходимост. Трябва да се даде максимална гъвкавост на тези стопанства по отношение на дейностите. Промяната им, която по-нататък също ще коментираме, надявам се в тези дейности, защото така рестриктивно зададено няма да постигнем желанния резултат, който искаме за устойчивост на тези стопанства. Не можем да ги задължаваме в рамките на пет годишен период да не правят никаква промяна, защото само след две години вместо да търсим домати, може да се окаже, че на пазара иска краставици.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: В конкретния пример, само да кажа господин Хулиян, допускаме такава промяна, конкретно със зеленчуците.

В коментара си визирахте подпомагане. Има няколко типа: инвестиционно, на площ и тип грантова схема. Това имах предвид. Има сходства и то не малки, защото тук се дават едни пари на два транша и се гонят едни конкретни цели. Точно като логика и тип подпомагане имам предвид това, а че са различни целите, това също е ясно и принципа.

Добре, доста коментирахме чл. 5, предлагам да отскочим от него и да продължим нататък.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Имам последен коментар по чл. 5, ал. 12, точка 2, 3 и 4. Ако е възможно част от тези документи да се прецизират за изискване, имам предвид заверката на данъчната декларация от НАП. Това, което е възможно да се предостави или да се направи служебна проверка да се направи.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: По отношение на данъчните декларации малките ферми не са задължени да си публикуват отчетите на страниците. Не са задължени да са вписани физическите лица в Търговския регистър. Така, че няма как да направим служебна проверка на това.

По отношение на данъчната заверка, всеки един може да си вземе един екземпляр и да го разпише.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Съответно трябва да си носи отговорността.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Което означава, че ние всеки един екземпляр трябва да го изпращаме до НАП да го проверява или да разчитаме на честната дума на някои, които ще се опитат да прескочат условията по изкуствен начин.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Заверена от ТД на НАП годишна данъчна декларация. Годишната данъчна декларация в НАП се заверява по три начина.

Единият начин е човек да отиде в НАП, да си я представи и да му издадат номер, това искате вие.

Вторият начин, който е законно установен е, през пощата. Това означава ли, че представяйки пощенската разписка пред бъдещите служители, които ще работят върху проекта на фермера. Това означава, че той представя незаверена от ТД на НАП годишна данъчна декларация.

Третият начин е по електронен път, знаете го много добре, което означава отново, че не е заверена по така създадени казус. Сиреч два пъти трябва да отида до НАП, единия път до пощата да си я пусна. Вторият път с преписа от моята данъчна декларация трябва да отида до НАП и да я завера. Ето ви отново административна тежест.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Предложения за корекции от ваша страна.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Заверена от ТД на НАП и по всички законоустановени начини, кратко и ясно.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Колеги, мисля че тук се има предвид заверено копие на данъчна декларация. В момента, в който сте си подали данъчна декларация след три календарни дни можете да отидете в данъчната служба и да си поискате заверено копие, което го предавате на банки и на други места се изисква. Изважда се без проблем. Срокът е едноседмичен, но понякога го дават веднага, ако декларацията е подадена по електронен път. Така както отиваш и си изваждаш удостоверение по чл. 87 за липса на задължения със същото удостоверение си изваждаш и копие от данъчната декларация. Там ще се вижда кой какви доходи е декларирал в предходната година.

Имам следния въпрос, ако доходите от предходната година за субсидии, какъв документ ще приложим съгласно точка 3? Предполагам, че някакво банково извлечение от което се вижда, че тези 1500 лева са по банково извлечение, на което е записано „Приход от ДФЗ“.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Субсидиите са проверими от ДФ „Земеделие“ и няма необходимост от документи за тях.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: В данъчната декларация излиза код 311, не се знае откъде идват тези пари.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Просто колегите от ДФ „Земеделие“ много лесно могат да си проверят.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: В точка 5, казваме, че все пак тези приходи трябва да бъдат в предходната календарна година, която в случая ще бъде 2015 година. Какво се получава, ако са дошли субсидии за 2014 година? Идват обикновено в следващата година субсидиите. Аз имам дейност 2014 година, получил съм субсидии 2015 година, а 2015 година нямам никаква дейност.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Говорим за приходи получени в календарната година.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Добре, съгласен съм.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, необходимо е да изчистим един по един въпросите.

Първо, по отношение на точка 2 и данъчната декларация. Има ли начин да изясним и да уточним текста за да стане по-ясен и прецизен и да няма объркване?

ПЕТЯ КУМАНОВА: Заверено копие трябва да пише.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Заверено копие.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, тогава да напишем „заверено копие“.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: От ДФ „Земеделие“ съгласни ли сте?

ДФЗ: Да, съгласни сме.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По отношение на субсидията и за коя година се отнася тя, какво сме имали предвид. Този случай, който се спомена тук през 2015 година се получава субсидия за 2014 година, а 2015 година няма дейност уважаваме ли го или него уважаваме? Допустим ли е кандидатът в този случай или не е допустим?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Ако 2015 година няма дейност, означава, че 2016 година тепърва ще сформира дейност, така ли? Значи ще идват с намерение. Така ли излиза?

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Има случаи, в които земеделски производители сега за първи път се регистрират като такива. В предходната не са го направили заради изискването да бъдат земеделски производители и да могат да получават субсидии. В предходната година не са получавали субсидии, не са декларирали никакви площи, но по-предходната година, когато нямаше задължения за регистрация на земеделски производители 2014 година имам предвид, са декларирали площи и за тях са получили субсидии през 2015 година.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Приходи от продадена продукция има ли в единия и в другия случай? Би следвало да има.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Ако има дейност през 2015 година би следвало да има.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Така, но не е регистриран и не е кандидатствал по директни плащания.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Да.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Но има приходи от домати.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Да, но ако няма, а има само субсидия от 2014 година получена през 2015 година?

МАРИАНА НИКОЛОВА: И от 2015 година не е работил, няма приходи, няма разходи?

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Възможно е.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Възможно е, каквито документи има такива.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Възможно е, тъй като предната година може да е имал едногодишна култура, а следващата година да е решил да създава трайни насаждения.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Възможно е.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Така, че съвсем възможно е предходната година да няма приходи от продажби, но за сметка на това има приходи от подпомагане по схемите. За това казваме „приходи от дейности“, а не от продажби.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние мислим, че ако започнем и самите ... да гледат сега дали е получена субсидията през 2015 за дейност през 2014 година, може да е дейност от 2013-та друга или да кажем някакво решение, с което фонда е уважил жалба още

повече, че усложним наредбата, защото не само ще му гледаме доходите получени през годината, а дали тези доходи му се признават или не му се признават и в какъв случай ще му се признаят. Както е направено в момента получен е доходът през 2015 година от субсидия, тоест за земеделска дейност, ние го приемаме, че е доход от земеделие. Защото той през 2015 година е извършвал дейност, но все още не е получил субсидията, която ще получи сега през 2016 година. Защо ние да не я включим, при положение, че тя е за дейност през 2015 година. Ако приемем принципа да гледаме какви приходи е получил за дейност извършени през годината просто няма да стане възможно да го смятаме това нещо. Защото и сега много от фермерите са получили доходите за февруари 2016 година. Някои от тях ще ги получат сигурно в самото време на кандидатстване, знаете че срокът е до 30 юни. Ако вземем по този начин да го смятаме, ние считаме, че ще стане много сложно. За нас най-изчистения вариант и е лесен за всички за прилагане от тези, които ще изготвяме проекти и от тези, фермери, които ще кандидатстват и от фонд „Земеделие“ няма да има двойно тълкуване. Получил ли е доход от земеделие през 2015 година, той му се счита за доход от земеделие. Независимо за каква субсидия става въпрос, за коя година и т.н.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Фонд „Земеделие“ какво е становището ви по този текст или за това тълкуване?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Стига да е ясно на всички и на кандидатите и на Фонд „Земеделие“ няма проблем както се реши. Трябва да е ясно за всички, за да бъде работено по един и същ начин.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, можем ли да изясним текста по някакъв начин, за да е ясно на всички. Моето разбиране е, че току що допуснахме кандидати, които са получили доход през 2015 година, а не „за“ защото тук е записано „за“.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: В Допълнителните разпоредби, допълнително имаме тълкуване какво е доход от земеделска дейност за предходната година. Ние пак четем члена, но не конкретизираме за какво става въпрос и въобще не обръщаме внимание, че това е цялостна наредба, а не един член.

„Доход от земеделска дейност за предходната календарна година е доход придобит от календарната година през предходната календарна година спрямо датата на кандидатстване. От дейността му за производство за непреработени земеделски продукти и на преработени продукти в резултат на преработка на собствени земеделски продукти. В това число получена финансова помощ по мерките от Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г., ПРСР 2014 – 2020, Схеми за директни плащания. Националната програма за пчеларство. Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор и други национални схеми за подпомагане директно свързани със земеделските дейности“.

Тук директно казваме, „получени през годината“, независимо дали касаят предходните схеми. Независимо дали касаят проект, който е кандидатствал 2011 година или 2015 година, зависи той кога си е получил приходите от програмите. Ако ги е получил през предходната година не виждам причина, да не ги считаме за предходната година. Те са свързани с дейността и си ги е получил, тогава дефакто се е облагодетелствал от това, което получава като приходи и като доходи. Той не се е облагодетелствал от 2014 година когато се е кандидатствало по схемите. Приходите ги е получил 2015 година, следователно 2015 година са му приходите. Това е моето мнение.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Искам да попитам да едно уточнение. Във връзка с това за сумата, която е получил пряко му е приведена по банковата сметка за субсидия или сумата, на която е имал право, но поради някакви санкции е намалена. Санкциите могат да бъдат всякакви. Например по директни плащания могат да бъдат включително и дължими суми към ДФ „Земеделие“ на някакво друго основание.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Какво е вашето предложение?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Занимавайки се в момента по въпроса за активността на фермера регламент № 693 казва, „Приходите, на които имал право“ независимо дали те са му постъпили по банковата сметка след някакви санкции. Тоест приходите, на които има право преди налагането на санкции. Защото когато някой дължи едни пари, ако дължа 1000 лева на ДФ „Земеделие“ и Фонд „Земеделие“ ми оторизира 5000 лева ще ми плати само 4000 лева, но всъщност аз съм си взела 5000 лева и с част от тях съм изчистила дълга. Това е виждането на регламента и на две три места се среща. Трябва да го уточним, за да е ясно на всички.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Бих искал да прочетем какво е записано горе: „Доходът от земеделска дейност. Този доход се обявява в годишната данъчна декларация“ и оттам нататък се смятат и процентното съотношение, ако има и друга дейност. Доходът си и е доход. Ако нещо е пожелателно и е щял да получи, а не го е получил, не ми се струва като доход и реално нито е платил данъци на тези пари. Реално той е можел да има да взема 20 хиляди лева, но защото е направил някакво провинение и са му отрязани част от парите, той не ги е получил. Според мен това са пожелания. Вие си усложнявате работата, защото в един момент вие ще започнете да проверявате, ако влезнат 5000 проекта за всеки дали няма някакво намаление, дали някаква корекция е направена. За мен лично това не е доход.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Аз изказах мнение каквото има. Цитирах регламент. Трябва да се уточни, за да е ясно и на кандидатите и на проверяващите.

ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ДИРЕКЦИЯ „НАБЛЮДЕНИЕ КООРДИНАЦИЯ И КОНРОЛ – РА“: Подкрепям изцяло Разплащателна агенция, защото от предходен период, ако има санкция един човек и те са удовлетворени в предходната година, това е все едно да се изплати една сума, с която да отидеш да си покриеш задължението от преди три години. Това е доход и по силата на регламента така се счита.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По-скоро въпроса тук е можем ли да изясним текста. На първо четене виждам в точка 3, ал. 12 е записано: „за предходната година“, а в Допълнителните разпоредби е записано: „получени през предходната година“.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Данъчната декларация е за предходната година. Две различни понятия са. Едно е данъчна декларация, а друго е доход.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Тук след обяснението, което получих, съм склонен наистина да се съглася, защото реално тези пари имаш да ги вземаш и те ти удържат някакви други задължения, които не касаят дохода, който ти трябва да получих. Обясниха ми, че получаваш и някакво писмо, в което ти се съобщава защо си получил по-малко пари. Ако това писмо се приложи към заявлението за кандидатстване по мярка 6.3 за да обясниш за какво става въпрос може би да.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Да, от една страна бенефициентите получават писмо на какво са имали право, какво им е удържано и защо им е удържано.

От друга страна, същата тази справка може да направи и ДФ „Земеделие“ вътре за да провери тези данни дали са верни във всеки един момент.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Тук ще има малък проблем НССЗ не могат да правя нито един външен.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, не е ли най-простият вариант всъщност да считаме сумата в данъчната декларация за доход от земеделска дейност.

МАРИАНА НИКОЛОВА: В данъчната декларация има различни суми за доход. Доходът от продадена продукция е лична отговорност на фермера. Той казва за колко пари каква продукция е продал. Доходите от субсидии са друго нещо и съответно санкциите, които са получени от там. Хубавото нещо на доходите от субсидии е, че винаги са по банков път.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Коя сума се посочва в данъчната, тази която му е начислена или тази, която му е изплатена?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Тази, която е изплатена.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Изплатената сума, която се посочва и в данъчната декларация. Нямаме двуюко тълкуване. И на двете места се засича едно и също.

МАРИАНА НИКОЛОВА: На две отделни позиции се посочват сумите.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Имам наложени санкции за бъдещ период в размер на 25 хиляди годишно. През 2015 година съм си изработил 20 000 във вид на субсидии, но не съм получил нищо, защото съм имал от предходната санкция, но аз съм развил не малка земеделска дейност, приходи от 20 хиляди лева. Ако оставим това, което е нула, дефакто все едно не съм се занимавал.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Не е така. Вече минават в друго СПО.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: В данъчната декларация аз ще декларирам за 2015 година – нула. Но съм развивал земеделска дейност.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Продавал си продукцията.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Може да не съм продавал продукцията. Имал съм пасища.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Няма да кандидатстваш.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Искам да направя предложение, защото съм съгласен с колегата, има много животновъди специално овцевъди, които със сигурност ще кандидатстват по тази мярка, които имат санкции поради това, че определени пасища са били извън допустимия слой и то преди доста години, които се изплащат. Лично за мен, след обяснението, което получих, е добре, ако има такъв случай да го разпишем. Кандидатът да приложи това писмо със санкциите към документите, с които той кандидатства, защото той все пак ще попълни и таблицата, за да обяви какви приходи има за да докаже тези 33 % от земеделие. Прилагайки това писмо, съответно защото тази сума като намалена корекция няма да влезне в данъчната декларация и при самото кандидатстване няма как това нещо да бъде обявено. Не вярвам, че са стотици, които имат такива проблеми. Човекът е наказан и той не взема директни плащания, да го отрежем и от 6.3 за мен лично не е коректно. Нека да си приложи това писмо и ДФ „Земеделие“ да направи съответната проверка.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Така, го каза, все едно човекът не е наказан.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: В община Раковски имаме пример от педи няколко години когато започнаха изчертаването на пасищата и имаме стотици фермери, които бяха наказани не заради това, че искат да правят злоупотреби, а заради незнание. Незнанието не е оправдание, но все пак един път наказан човек да продължаваме да го наказваме за мен лично не е справедливо.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Има логика в това, което казваш, въпреки че ние можем да извадим доста от другите случаи, но приемам хипотезата. Не може да е еднократно – ОК. Така или иначе съществува това като хипотеза.

Мисля, че няма да има проблем специално с тези, които визираш. Просто, защото те вероятно са земеделци и си имат доход от реализирана продукция.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Не му стигат 10 % на човека, защото не е работил.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Това трябва да се уточни.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Заповядайте!

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: В интерес на истината може би специалистите трябва да се изкажат, защото мисля за нещо друго. Държавен фонд „Земеделие“ им изплаща субсидията, която те с изработили за 2015 година. Те имат наказание за 2014 година. ДФ „Земеделие“ им изплаща и веднага след това си прихваща. Фактически тези земеделски стопани колегите са получили доход, който би трябвало да го отразят в данъчната си декларация и този доход се облага с данък, което е второ наказание. Така, че малко тук трябва да погледнем.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Не се изплащат, а директно се намаляват. Не, че първо плащат 10 хиляди и се удържат две, а директно ви плащат осем хиляди.

Първият въпрос е, има ли много лесен начин, по който ние да можем да установим колко е точната санкция?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Фермерите получават писма, в които им е казано защо са санкционирани и така в годините назад са получавали писма. Толкова имате право да получите, но поради едни коя си санкция сте взели по-малко или нищо няма да вземете сега и сте санкционирани за бъдещ период.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Да, но дали е ясно да кажем вътре, че една от сумата, която им удържат е за това да кажем, че са очертали минали са 5 %, тоест имат санкция, която е за текущото им заявление. Имат санкция за предходно.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Искате да кажете, че трябва всеки път да се съди доколко е виновен фермера за тази санкция ли?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Искам да ви кажа, че става сложно, защото тази санкция може да е за някакъв предходен период, но може вътре в самото писмо да пише: „Да вие по принцип сте заявили 20 хиляди, но ние ще ви изплатим 10 защото сте очертали например с 5 % повече“, пет умножено по пет става десет. Въпросът е дали ще бъде ясно на всеки един фермер каква точно сума той би трябвало да получи и какво точно му е удържано заради санкция от предходни периоди.

МАРИАНА НИКОЛОВА: За това нещо има писмо. Какво трябва да включи трябва сега да напишем, за да е ясно на всички. Що се отнася до санкции и наказания това, че той е декларирал по-малката сума и е платил данък на по-малката сума, която реално е получил е известна част, иначе трябваше да плати данък върху цялата сума. Ние ще му броим цялата сума оторизирана и ще е в негова полза да докаже приходи от земеделска дейност. Така, че в случая бенефициента, ако мога грубо да се изразя е на далавера.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Митко, вашето предложение какво е?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние нямаме конкретно предложение в случая. Обръщаме внимание, че става сложно и наредбата от 104 страници ще я направим с още две страници повече. Сега ще започнем да мислим дали всички санкции, които са му удържани, ние би трябвало да ги смятаме за доход или както казах преди малко санкция заради това, че е очертал 10 % повече земя или ще го приемем, че той би трябвало да получи този доход и тази санкция я включваме, а другата санкция не я

включваме. Виждате, че отгук става още по-сложно. Най-лесният начин е каквото си декларирал в годишната данъчна декларация това са му приходи от земеделие, за фермера е ясно, за консултанта, ако има такъв, ако желае да го ползва и за него е ясно и за колегите по места в ДФ „Земеделие“ е ясно. За всички е ясно.

В другия случай изпадаме в още няколко казуса, които трябва да ги уточним в наредбата, защото иначе като дойдат при нас фермерите ние няма да знаем какво да им кажем. Аз имам санкция 1000 лева за това, 2000 лева или всичките ли санкции се признават за доход или само тези.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Тогава изпадаме в хипотезата, която господина каза, че голямо земеделие, удържали му санкции нула лева, а той взел, че работил на четири часа пазач някъде.

МЗХ: Колеги тук е добре да погледнем как е разписан текста на подмярка 6.3 в Програмата за развитие на селските райони и да видите каква е дефиницията за доход по принцип.

Дефиницията за доход казва: „Средства получени“. Мисля, че тук половин час отделихме безсмислено време за различни хипотези.

Погледнете текста на Програмата за развитие на селските райони. Господин Ванев, може да ви го цитира предполагам по-добре от мен как е разписан и какво е изискването защитено пред Европейската комисия. Погледнете в националното законодателство дефиницията за доход.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, решаваме, че каквото е декларирано в данъчната декларация, това ще се счита и ще се взема.

Продължаваме нататък.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: В точка 5 е записано: „Приходни и разходни документи в случай, че са издадени съгласно Закона за счетоводството“ и т.н. Не е ли добре да конкретизираме тези документи.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Съгласно закона има два вида разходи. Има приходи и разходно оправдателни документи. Малките фермери и малките земеделски производители съгласно Закона за счетоводството не са длъжни да издават такива документи. За това казваме: „съгласно закона“, когато са длъжни. Говорим за юридическите лица, говорим за ЕТ и ЕООД.

Докато земеделските производители никой по никакъв закон не може да ги задължи да издадат някакъв документ.

Само на добра воля може да издаде някакъв документ. Или ако не подава извън.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Длъжни ли са да водят едностранно счетоводство – книга за приходи и книга за разходи?

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Не, нямат никакви задължения за водене на счетоводство. Оттам идва и основният проблем с декларирането на 33 %.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Не са длъжни да водят счетоводство, но са длъжни да подават данъчна декларация, ако имат приходи.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Имате ли други коментари по чл. 6 и чл. 7?

Заповядайте, господин Хулиян!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: В чл. 6, ал. 6, считаме, че тук трябва да се направи корекция по отношение на доколкото си спомням, поправете ме ако греша, мярката ще се прилага децентрализирано.

Коректно е тогава да запишем: „Изпълнителният директор на РА“ да се замени с „областния директор на РА“.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тук може би е добре от ДФЗ да кажат.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Имам далечен спомен, може и да бъркам, че в мярка 6.3 има „в случаите на делегиране областните директори“. Така или иначе изпълнителният директор е главният директор, който дава правомощия или не дава.

МИГЛЕНА ХАДЖИЙСКА: Изпълнителният директор на ДФ „Земеделие“ е органът, който може да издава административни актове, които подлежат на обжалване. Може да се напише „Изпълнителният директор на ДФ „Земеделие“ или упълномощено от него длъжностно лице“.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, нека да допълним текста тогава.

МИГЛЕНА ХАДЖИЙСКА: Ако запишем изпълнителният директор на РА или упълномощено от него длъжностно лице, изпълнителният директор на РА с оглед това, как ще е най-удобно може да упълномощи всяко длъжностно лице“.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Счита ли се делегиран на права като упълномощава?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Има едни заповеди за делегиране.

МИГЛЕНА ХАДЖИЙСКА: С думата „делегиране“ много тежък става текста.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, в такъв случай предлагам да затворим раздел II и да преминем към раздел III – Финансови условия.

Имате ли коментари по раздел III – Финансови условия, чл. 8, чл. 9, чл. 10 и чл. 11?

Заповядайте, господин Хулиян!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: По чл. 11. Срокът за изпълнение на бизнес плана се определя в договора за предоставяне на финансовата помощ в съответствие със заложената в бизнес плана крайна дата на периода за проверка.

Тук предлагаме този срок да бъде фиксиран за всички, например след края на третата година. Считаме, че е прекалено ранен срока от 18 месеца.

В чл. 33, ал. 2 да уточним чл. 11.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Това е във връзка с подаването на втората заявка, кога имате най-рано право.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Точно така.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Идеята е, има кандидати, които ще бъдат с едногодишни култури, които веднага могат да изпълнят всяко едно условие. Защо трябва да ги отложим за третата година при условие, че можем да им дадем възможност да го направят възможно най-бързо изпълнението на бизнес плана и после в по-дълъг период да поддържат по-голямо стопанство. Това е идеята, колкото по-рано се постигне едно увеличение, едно постигане на целите, той толкова в по-дълъг период ще поддържат цялото това стопанство.

МАРИАНА НИКОЛОВА: За тези, които могат. За тези, които не могат, могат да го отложат.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Ние казваме най-рано година и шест месеца, а той сам ще прецени дали ще е на година и шест месеца или ще е на три години, дали че е на четвъртата година, но крайния срок е четири години и шест месеца преди изтичането. Просто даваме по-голяма възможност. Не искаме да ограничим в един кратък период всички да постигнат едно и също.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Може ли една граматическа препратка, на чл. 10, т. 2. Говорим точно за изпълнение на бизнес плана. Отзад в Допълнителните

разпоредби е написано коректно. За мен едното е българско, едното е чуждица, просто да станат еднакви или тук или отзад, но да бъдат еднакви.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: В Програмата и в регламентите се казва „коректно изпълнение“.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Ние го дискутирахме, „коректно“ на английски означава правилно изпълнение, а точно е точка по точка. В това е разликата.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: И в самия регламент е цитирано „коректно изпълнение“. Никъде в регламента не конкретизират точно изпълнение.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Малко детайлизираме.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Идеята да настояваме за тези три години, вършим работата малко на колегите отсреща. Идеята е, че да за година и осем месеца някои развива стопанството си, след което получава си втория транш пълната сума, след което отива в Англия. Отидете и го търсете за парите. Примери има не малко. Идеята е поне някакво устойчиво развитие да има поне в рамките на тези три години. За това искаме да се наложат тези три години.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще дам възможност на колегите да отговорят, но нека първо аз да отговоря от наша гледна точка как изглеждат нещата. Няма никаква гаранция, че на този човек, ако му дадете след третата година да си направи целите и бизнес плана той две години от тези три нищо няма да направи и накрая за няколко месеца ще си изпълни просто целите. Обратната хипотеза, на която ние акцентираме е, че той след като си изпълни целите заложи в бизнес плана, и да отиде в Англия той попада в период на мониторинг. И в период на мониторинг той се задължава да поддържа условията, които е постигнал. Това е нашата гледна точка. Просто ние удължаваме периода на мониторинг като по този начин го задължаваме той да поддържа условията, които е постигнал по-дълго време, но нека и от Фонд „Земеделие“ да си кажат.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Неприятното в случая е, че първо да знаят кандидатите ДФ „Земеделие“ ще ги проверява и преди да си изпълнят бизнес плана на текущ контрол и след като вземат второто плащане пак на мониторингов период. През целия период ще бъдат проверявани по един или друг начин.

Неприятното е наистина това, което казахте, че в единия случай ще дължи едно плащане, а във втория случай ще дължи две плащания. И като отиде в Англия те са меко казано трудно събираеми. И тогава националният бюджет ще бъде ощетен в по-голяма степен, защото тези пари няма да бъдат възстановени от Европейската комисия или ако бъдат възстановени временно после ще си ги прихванат от друго. Така, че ако има някакъв начин да се гарантира все пак 5 години да има качествено изпълнение ще е най-добре за всички.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: В тази връзка още едно предложение по отношение на проверките извършвани преди и по време. Дадена е възможността в наредбата бенефициента да подаде чрез упълномощено лице и също така да бъде представено от упълномощено лице по време на първата проверка. За първото сме склонни да го приемем, но за второто ви предлагаме да отпадне. Бенефициентът да бъде лично по време на първата проверка.

МАРИАНА НИКОЛОВА: ДФ „Земеделие“ е съгласен с вашето предложение.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: И министерството също.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Колеги, съгласете се, че веднъж е в болницата, а след един месец ще му направите ако трябва отново проверка или покана да се яви лично. Масово знаете каква е практиката.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това го дискутирахме предварително с колегите. Мисля, че тук имаме единомислие. Трябва да се покаже бенефициента с лицето си в един момент.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние така или иначе предоставяме консултантски услуги лично. Тоест ние нямаме опция в нашите правила да предоставяме съвети и консултации на упълномощено лице. Винаги ги предоставяме лично. По-скоро тук е въпросът, кой трябва да присъства на проверката когато говорим за юридически лица? Защото там нямаме всъщност собственика или управителя трябва да присъства на ООД-то? Това трябва да го уточним.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Ако мога да направя допълнения, има човек, който поема гаранция когато е от ЕООД или е от друга форма. Той подписва запис. Този, който подписва ангажимент. Ако не бъде изпълнен ангажимента.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Собствениците поемат и подписват както и обезпеченията договорите за обезпечаване на парите по същия начин е, но на проверките има управител на фирмата, на всяко едно дружество, на всяко едно еднолично дружество и на едноличните търговци, собственика е ясен. Дали е с договор или по някакви взаимоотношения винаги се знае кой трябва да присъства.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Ако мога да допълня, физическите лица ги искаме задължително когато е проверката, а ЕООД-тата могат управителя да присъства на проверката, губи се логиката

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Кой извършва дейността в ООД-то? Собствениците или управителя?

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Въпросът е принципен. ЕООД-то вземам човек, който ми движи нещата и пет години ме няма. Когато съм физическо лице трябва задължително да съм тук. Въпросът тук е принципен.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: При малките между две и осем хиляди какъв управител има. Най-вероятно това е самото лице.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: ОК, но въпроса е принципен, дали е физическо лице, което е поело ангажимент или може и някой друг.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, за ООД какво ще решаваме тук сега? Малките стопанства на какво мнение са?

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Изключително са малко тези случаи. Доколкото си спомням като подготвихме тематичната подпрограма бяха от порядъка на около 1 – 2 %.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Това ООД трябва да е създадено миналата година.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Не е задължително може и сега да бъде създадено.

ДЕЛЯН ГЕОРГИВ: В наредбата е изрично е написано, че когато е създадено в същата година важат като за физическо лице.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Това е за ЕТ, а не за ООД.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: В такъв случай приемаме тезата на господин Хулиян, че нямаме кой знае кой знае колко много и нямаме опасност да се случи нещо.

Други коментари по финансовите условия има ли? Не виждам.

Преминаваме към раздел IV –Изисквания към проектите.

Моля за Вашите коментари по раздел IV, чл. 12, чл. 13 и чл. 14.

Заповядайте!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: В чл. 13, ал. 2, според нас има противоречие между него и точка 29 от Допълнителните разпоредби. Моля за коментар и евентуално изясняване.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Противоречие между ал. 2 и точка 29 от Допълнителни разпоредби.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Точка 2. Изпълнението на бизнес плана по ал. 1 трябва да започне в срок до девет месеца, считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

Може ли да покажем точка 29 от Допълнителните разпоредби.

Точка 29. Стартиране на изпълнението на бизнес плана е започване на дейност и/или инвестиция след подписване на договора за предоставяне на финансова помощ.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Тук идеята е след подписване на договора. Не виждам противоречие. Всичко се случва след подписването на договора. Тогава се счита за старт.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Нашето предложение по-скоро е уточнение.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Ако го оставим така 9-те месеца остават излишни, разбирате ли?

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Тук казваме, че трябва да за да започне до девет месеца. Стартирането може да започне веднага след подписване на договора, а тук е записано „изпълнението трябва да започне в срок до девет месеца“.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: каква е разликата между стартирането и изпълнението?

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Ако не стартира след девет месеца явно.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Ясно е какво следва след деветия месец. Въпросът е изпълнението кога започва със стартирането.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Да, но трябва да е до 9 месеца.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Мисля, че тук се уточняват две различни неща. Едното е срокът, в който трябва да започне дейността тоест до девет месеца след одобрение на бизнес плана трябва да започне да го изпълнява, а второто е определение, какво означава да го е започнал. Какво ще се приеме, че действително е започнал, защото той може да каже: „Аз наех още един декар земя и смята, че съм стартирал бизнес плана“. Колегите от Фонд „Земеделие“ могат да кажат: „Не за нас, за да е стартирал бизнес плана трябва да си извършил някаква друга дейност“ за това ние искаме да се уточни в точка 29, че стартиране на бизнес плана означава, да е започната една от дейностите или инвестициите посочени в таблица № 8, за да е ясно, какво означава, че той е започнал дейността. Вече в другия член казва, че той трябва да е започнал една от тези дейности в срок до 9 месеца от одобрение на проекта. Така, че едното не е в противоречие с другото.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ: Ако ползваме 4.1, стартиране на изпълнение на бизнес плана, означава да са направени някакви разходи, които да са доказани. Да кажем, ако в бизнес плана е заложена покупката на тази земя, трябва да са направени някакви разходи по съответните договори и това доказва, че наистина е започнало изпълнението.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Принципът е различен и по двете мерки. Едната е инвестиционна мярка, а тази е за дейностите, които трябва да се изпълняват, така че принципът е различен.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Ако изкара един безплатен курс, който е свързан като цел, вече е започнал да изпълнява бизнес плана. Мярката не е инвестиционна.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ: Има разходи оправдателни документи.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Ако изкара курс за квалификация, който е безплатен и се плаща по новата мярка 2.1 той няма да има разходи.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ: Само с курса няма да си увеличи стопанството.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Няма, но му е част от бизнес плана да изкара курс.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест един вид започването на курса ще му се зачете за стартиране на дейността.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: ОК ли сме с този разпис, всички ОК ли са?

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Не е ли по-разумно да се направи редакция, в която да е ясно, че изпълнението на бизнес плана започва от сключване на договора, но не по-късно от деветте месеца. Нали девет месеца ви е периода, от който след девет месеца се счита, че вече има нарушение.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Бизнес плана може да започне да се изпълнява реално и при един сключен договор. В бизнес плана е записал какви култури ще отглежда. Както сега стана с младия фермер, първата стопанска година в бизнес плана те започнаха да я изпълняват преди да бъде одобрен проекта.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Това вече е втори случай. Тогава можеш да имаше изпълнение преди сключване на договора. След подписване на договора е записано тук. Кога започва да изпълнява бизнес плана, който е приложил?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Да изясним, по принцип регламента позволява да започне и след подаване на заявление за кандидатстването.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Тогава тези редакции не са коректни.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Този случай е на собствен риск за сметка на кандидата. Не всеки избира този случай.

От втора гледна точка ние искаме да ограничим вече последния срок, най-късно, в който той може да започне.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Това е не по-късно от тези девет месеца, че изпълнението трябва да започне не по-късно от девет месеца след сключване на договора.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ако сменим думите „в срок до“ с „не по-късно от...“ това сменя ли практически значението?

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Да, сменя го.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, да го сменим тогава няма проблем.

МЗХ (Дирекция „Правна“): В регламента имаше един текст, че може да започне след подаване на заявлението само на страната избрала тази опция.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тук приемаме ли тази хипотеза?

МЗХ (Дирекция „Правна“): Трябва да погледнем още веднъж. Защо ни е необходимо?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: За да задължим хората да им поставим горна граница, в която най-късно трябва да започнат.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Деветте месеца са по регламент.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ако е от регламент, тогава да вземем текста от регламента.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Колеги, мисля че идеята за тези девет месеца беше, ако договора се сключи през зимата и съответно не може да се започне засаждане на култури да има време, през което той да стартира тази дейност и това да е до девет месеца. Това беше идеята, защото ако е след подписване на договора може да е зимата, а в таблица № 8 се записва какви дейности ще извършват засаждане и т.н. Ако това е през зимата и няма никакъв период, съответно ние го обричаме на неизпълнение.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Колега това подсказва колко леко сте встрани от земеделието. Няма такъв филм зимата, няма работа. Зимата закупувам семената, които ще си посадя това ми е дейност и то разходна дейност. Ето ви я дейността. На 1 януари сключвам договора, а на 2 януари купувам семената, ето ви дейност.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Но вие не можете да планирате кога ще сключите договора.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Мога да планирам кога ще сключа договора, когато отворите мярката.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Обикновено договорите се сключва не в срока, който е посочен.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Това е по регламент.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, ако клаузата е по регламент наистина този спор е излишен.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Да излишен е.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Имаме го записано и в програмата.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Нямаме против девет месечния срок, а изчистване, защото в точка 29 казва: „стартирането на изпълнение започване на дейност или инвестиция след подписване на договора“. Това, за което говорите, че не можем да го планираме.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Вие какво предлагате да пише в точка 29.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: В такъв случай трябва да е пак след девет месеца. Стартирането на дейността и започване на дейност или инвестиция след девет месеца подписване на договора.

Стартирането е определено като нещо. Стартирането е започване на дейност от таблицата, а самото стартиране трябва да започне до девет месеца след подписване.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, ще изясним текстовете, защото е важно да има разбиране от всички.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Колеги, Допълнителните разпоредби дават уточняване не на срокове и не на периоди. В Допълнителните разпоредби казваме какво е стартиране на дейността, а в самия член казваме минималния срок, в който трябва да се стартира тази дейност и какво да се разбира под стартиране е точка 29.

В точка 29 никъде не упоменаваме срокове, защото може да започне първия ден или втория ден след подписване на договора. Друг е въпросът дали искаме да разрешим след заявлението или след договора. Това вече са два различни казуса. Ако това искате да уточним е съвсем друго.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Ние започнахме от нещо по-просто.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Да, съгласих се.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Но излезе и този казус, дали със заявлението или с подписването на договора е началният период. Нашата идея е първо да е ясен кой е

началният период. Второ да е ясно, ако след едни колко време не започне, че това е вече санкциониран период. Това са двата важни момента и да бъдат коректно формулирани.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: В такъв случай, ако трябва да направим две отделни хипотези.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Въпросът е работната група, кое ще подкрепи.

ЯНА (МЗХ): По принцип в регламента е записано, че изпълнението на бизнес плана трябва да започне в срок от девет месеца от датата на издаване на заповедта.

Това е разписано в самия текст на мярка 6.

ИВАНА МУРДЖИВА: Преди това не можеш да имаш изпълнение за дата за подаване на заявлението.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Този текст на мярката какво третира според вас – само крайния срок или също и началният срок на започване на дейност?

Защото според мен третира крайния срок.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ: Изпълнението започва след одобрението на договора, а не до девет месеца след подписване на договора.

ЮЛИЯНА ЯРКОВА: Човекът разполага със стопанство и той подава заявление за кандидатстване по тази мярка, но сезона тече и той не може да си остави земята празна и засява земята. Заявление за кандидатстване например през месец май или юни. И чак декември месец например го одобряват. За какво се счита тази негова дейност, която той е извършил върху стопанството си до този момент, в който е одобрен и ще сключи договор? Това стартиране на бизнес план ли е, защото не може да не извършва дейност върху земята, която той вече е наел.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: За това всички дейности, които считаме за стартиране са описани в таблица № 8 и за това реферираме към таблица № 8 от бизнес плана. Всеки един бенефициент сам да прецени какво ще направи през това време и с кое ще започне като дейност. Дали ще бъде обучение, дали ще бъде увеличение на стопанството, дали ще бъде постигане на някаква друга цел. Сам може да определи своите цели, които да се считат за стартиране на дейността.

ЮЛИЯНА ЯРКОВА: С една дума това, което той е правил преди сключване на договора, си е за негова сметка.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Това, което е правил преди одобрението. Какво е правил преди одобрението, което ние да му поперчим или нещо да не му признаем преди заповедта.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Може да е извършвал различни дейности.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Например, да е увеличил стопанството?

ЮЛИЯНА ЯРКОВА: Обработка.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Постигането на целите по мярката са изброени точно и конкретно и самите дейности, които са за тяхното постигане също са изброени.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Колегите ми донесоха регламента, така или иначе има текст, от който не можем да избягаме, защото той е в регламента.

„Изпълнението на този бизнес план трябва да започне в срок от девет месеца от датата на решение за отпускане на помощта“.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: С подаването на заявлението да започне.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тук се третира само крайният срок, това е не по-късно от един вид.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Да, така е.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Реално това СПО, с което стартира той може да продължи да си го поддържа. Тоест ако е заявил пет декара домати, той може да си ги насее догодина. Изпълнението на проекта ще е когато засее и следващите за увеличението или закупи машини или премине през курса, който трябва, аз така го разбирам. Защото никой не може да го спре да си насее домати, с които си поддържа СПО.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Може и ние да сме подвели. За този тип мерки за разлика от инвестиционните не допускаме кандидатстване след подаване на заявление, а само след одобрение.

Допускаме само след одобрението.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Дава му се време наистина да се подготви по регламент.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: За разлика от инвестиционните мерки където допускаме кандидатстване след подаване на заявлението, но преди одобрението тук не допускаме такава.

ЯНА (МЗХ): Това е логиката на стартиране на помощта. Точно това е идеята да се даде възможност на хората да имат достатъчно време, за да си подготвят проектите и да започнат изпълнението на самия бизнес план.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Мисля, че тук третираме крайният срок, в който трябва да започне да изпълнява дейността, а не началния срок.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Точно това е логиката.

МЗХ: Логиката е, както казват, че може да му се подпише договора в неподходящо време да започне някои от дейностите и всяка една. За това му се дават до девет месеца. Това е в благоприятна от земеделска гледна точка да започне в подходящия, но не по-късно от девет месеца. Това е логиката на регламента.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Изяснихме, дейността може да започне само след одобрение, а не преди това и това е началната дата одобрението. И не по-късно от девет месеца е финалната дата.

МЗХ: Точно така.

МИГЛЕНА ХАДЖИЙСКА: На точка 29 от Допълнителните разпоредби, не и е мястото тук, където обяснява нещо, за което няма смисъл да се дава дефиниция. В допълнителните разпоредби по принцип даване на дефиниции, които са неясни и трябва да бъдат обяснени. Тук точката 29 нищо не пояснява, а дава дефиниция на нещо, което обяснява. Ал. 2 обясняваше изпълнението на бизнес плана е в срок. Тук същото го казваме, но използваме друга дума и оттук идва объркването. Тази точка ще отпадне.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Имаме следният казус сега. В бизнес плана имаме настояща година, имаме настояща стопанска година и имаме първа стопанска година. Проектите се подават месец юни. През месец юни той е написал, че ще стартира дейността да кажем през октомври и ще засади три декара сливи и проекта му още не е одобрен и ще засади пшеница и какво прави човека? Стои и чака някой да му одобри проекта и тогава ли започва да ги засажда тези култури?

Може ли например да започне да ги засади, ако проекта му се забави, защото ние говорим само за този казус, но може следващи път проекта му да бъде одобрен да кажем чак през месец май, а вече културите трябва да ги е направил. Отделно може да има животни и той развива тази дейност. Има телета, а те стават крави, увеличава броят на кравите. Така, че ние няма как да му кажем в бизнес плана, ти не можеше да започнеш изпълнението на бизнес плана преди да подпишеш договор. В целия бизнес план има много неща. Има много дейности, които така или иначе той

вече ги е започнал или след като дава заявлението веднага ги започва. Защото това е чиста стопанска логика.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Има нещо друго. Тези средства се дават за изпълнение на бизнес плана, а не се дават за това, което той си е бил изпълнил преди. Ние няма да му платим нещо, което вече е направил. Тези пари ги даваме за да изпълнява определен бизнес план. Оттам тръгнете. Не тръгвайте какво е направил по време на заявлението до времето, в което му е одобрен бизнес плана. Одобряваме бизнес плана и му даваме тези средства за да изпълнява бизнес плана.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Той през първата си година бизнес плана, ако още не му е одобрен проекта, нищо ли не трябва да прави? Какво трябва да прави този човек в този случай?

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: За това кандидатства при нас, за да го одобри

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Знаем, че срокът от юни месец за плащане на приема и тези проекти няма да бъдат одобрени през тази стопанска година, а през следващата стопанска година. Какво прави той, чака да бъде одобрен, за да започне да работи през следващата стопанска година ли? Може ли да спре производството си?

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Не, говорим за изпълнение на бизнес плана. От кога започваш изпълнение на бизнес плана? Откогато имаш одобрен бизнес план. Всичко друго е заявление за бизнес план.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: В бизнес плана има производствена програма година по година.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Да, може и да имам, може да е всичко, но изпълнението на бизнес плана е след като бъде одобрено, а не след като си го подал.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Първата стопанска година мога ли да започна да си засаждам културите в сроковете, които съм записал в бизнес плана.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Така както са разписани и в регламента и в програмата. Срокът започва да тече девет месеца след одобряването, след заповедта за одобрение и в програмата е разписано и в регламента е разписано по мярката.

ЮЛИЯНА ЯРКОВА: В тази връзка въпрос, той има заложили разходи за закупуване на фиданки. Това означава, че ако иска тези разходи да бъдат признати в рамките на бизнес плана той не може през октомври да ги засади и трябва да остави мястото празно, за да може да му се признаят на пролет когато вече е одобрен. Тоест мястото трябва да остане празно, това място, което той е предвидил за засаждане на градината. Това е въпросът, това ли е начинът, по който той трябва да работи? Да го остави празно, за да му се признаят разходите за тези фиданки, защото те са много високи, достигат четири – пет хиляди лева например за фиданки, да могат да му се признаят за засаждане на тази овощна градина.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Те не остават с предварителен договор.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Първо, това не е инвестиционна мярка. По инвестиционните мерки се допускат предварителни изпълнения.

РЕПЛИКА: Според вас, след като не е инвестиционна мярка тези пари за какво ще ги използват тези хора?

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: За изпълнение на одобрения бизнес план, как да ви го кажа по-ясно.

РЕПЛИКА: Явно на вас не ви е ясно какво има в един бизнес план едно малко стопанство.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, нали това беше в първоначалната хипотеза, която аз повдигнах. Допускаме ли старт на дейността след подаване на заявление за кандидатстване?

Някой ще отговори ли на този въпрос.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ако е възможно да.

Бизнес плана тук е по-различен от бизнес плановете, които са по инвестиционните мерки и самия бизнес план няма как да бъде прекъснат да се изчаква прекъсване на договора, защото бизнес плана описва настоящото състояние на кандидата и дейности, които той ще извършва от датата на кандидатстване нататък. Не е тук да кажем да закупи машина, която може да изчака да подпише договора. В бизнес плана имаме дейности. Дейности, които не могат да чакат подписването на договора, защото са свързани с агротехнически мероприятия.

Предлагам да прилагаме същият принцип, както е при младия фермер. Ако ние предложим този принцип едва ли не трябва да стартира дейността след подписване на бизнес плана, но те сега половината договори, които подписаха колегите от ДФ „Земеделие“ трябва да ги анулират. Защото повечето фермери вече са започнали първата стопанска година и си изпълняват дейностите. Как няма да са започнали като вече сме месец април и те още нямат подписани договори. Тази година не работят ли, какво да правят тази година?

Регламентът казва, че този договор трябва до девет месеца да е стартирал изпълнението на бизнес плана, но не че трябва да го е стартирал след, защото никъде не е записано след подписване на договора. Затова той може да е започнал тези дейности по изпълнението на бизнес плана. Ако не е от подписване на договора е длъжен до девет месеца да ги започне.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест кандидата може да започне дейности от бизнес плана след подаване на заявлението и преди одобрението на заявлението.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Но ако не е започнало, до девет месеца трябва да започне след подписване на договора.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: В бизнес плана включва производствена програма, която е за всички години. Няма как тази производствена програма да бъде спряна. Просто няма как да стане това нещо.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това, ако е допустимо по регламент предлагам да го приемем и да затворим спора. Ще го напишем изрично, ако не е ясно. За това първоначалната ни идея беше да имаме две алинеи, едната която третира началната дата и втората, която третира крайната.

ДИЛЯН ГЕОРГИЕВ: Ако в чл. 13, ал. 2 добавим думите „стартирането на изпълнението“ ще отговорим точно на точка 29, да ги уеднаквим. В точка 29 се говори за стартиране на изпълнението. Тук в ал. 2 можем да напишем: „Стартиране на изпълнението на бизнес плана трябва да започне в срок до девет месеца“, тогава няма да имаме това неразбиране.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Не съм съгласен. Това е ситуацията, в която говорим за да вкарваме неяснота. Тук се уточнихме как ще го третираме.

Давайте предложения, за да видим как да го направим по-ясно за всички четящи отвън.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Най-късно след подписване на договора трябва да се запише.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ: Според мен по-ясно и по-коректно би било да бъде „след подписване на договора“ от гледна точка на това, че ако приемем 18 месеца

минимум когато да бъде завършен бизнес плана излиза, че ако разглеждането продължи десет месеца, означава, че след шестия месец ще можеш да си заявиш второто плащане. Ще го изпълниш доста по-рано отколкото предвидения срок от 18 месеца.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Колегите, което обясниха беше ясно. Изпълнението на бизнес плана може да започне след издаване на заявлението за подпомагане, но не по-късно от девет месеца след подписване на договора за предоставяне на финансова помощ.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Чудесно, ако това е текста и сме ОК така да го напишем.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: За да не се губи година нали така. Не трябва, а може да започне.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: В такъв случай става: „Може да започне след подаване на заявление за кандидатстване“.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: „Но не по-късно от девет месеца считано от датата на сключване на договора за подпомагане“.

„Не по-късно от девет месеца след датата ...“, да е считано след датата.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Няма след датата, считано от датата.

ИВАНА МУРДЖИЕВА: Да, считано от датата. „Но не по-късно от девет месеца считано от датата на сключване на договора...“

Така всички хипотези се обхващат.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, изглежда, че имаме консенсус по тази клауза, да продължим напред.

Имате ли коментари по чл. 14, чл. 15 и чл. 16?

СТОЯН СИМЕОНОВ: По чл. 14, ал. 1, т. 5 за допълнителните специфични цели, които трябва да бъдат постигнати, точка 5 е да премине към биологично производство.

Въпросът ми е какво се получава, ако в момента на кандидатстване на подаване на заявлението вече има сключен договор с контролиращото лице и е преминал към производство, ще се признава ли тази цел като изпълнена?

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Въпросът е, че това е избираема цел и когато кандидатствате, ако не сте преминали, не сте подписали договор тогава ще ви се признае. И вече след подаване на заявлението, ако подпишете договор както вече се уточнихме не виждам причина да не го признаят след подаването на заявлението. Не може да имате договор преди подаването на заявлението и да ви го признаем след това.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Господин Хулиян!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: В чл. 14, ал. 4 считаме, че в Приложение № 6 не е изцяло изчерпателно като упоменати култури. Предлагаме тук да се ползва списъка от таблицата за изчисление на СПО. Мисля, че там са доста по-подробно изчислени.

По отношение на ал. 5 от същия член има едно изискване, което е свързано с кандидата „Разплащателна агенция има право в случаите по ал. 4 да изисква от кандидата допълнително да представи становище от дипломиран агроном, удостоверяващо съответствието на посочената в бизнес плана информация с обичайните агротехнически практики, съобразени с вида на културите, спецификите на съответната климатична или почвена област, както и с избраната схема за засаждане/засяване. Кандидатът трябва да представи и копие на диплома за завършено висше образование на агронома“.

Считам, че това нещо трябва да отпадне. От една страна, всички колеги в службата, които най-вероятно ще подготвят голяма част от предложенията вътре са с агрономи.

Второ, ако има проект, който да е подаден, изготвен и не е от кандидат на службата, само дипломата за агроном според мен не е достатъчна, защото аз съм агроном, но от 20 години не практикувам. Това, че съм се подписал под някакъв документ каква гаранция носи на Фонда или на самия кандидат.

Третата хипотеза е какво правим с кандидатите, които са с животновъдни стопанства. Там съответно трябва да изискваме зооинженер или ветеринар да подписва.

Смятам, че изискването за агроном трябва да отпадне или ако все пак остане трябва да изискваме достатъчно референции за това, че този специалист агроном е...

МАРИАНА НИКОЛОВА: Идеята на това изискване е, че има общоприети срокове за засаждане на трайни насаждения и те са от ноември до април.

На едно минало събиране на тематичната работна група по мярка 6.1 агрономи казаха, че има определени видове трайни насаждения, които се засаждат извън тези срокове и това е нови сортове, агрономическа практика, като същото важи и за гъстотата, защото не може с две дървета на декара да смятаме, че това е един декар от съответната култура.

Ако се окаже, че даден сорт се засажда различно от обичайната схема, ако се окаже, че даден сорт се засажда различно от обичайните ноември и април, това по някакъв начин трябва да бъде подкрепено. Ако имате идея как може да бъде удостоверено това наистина, смятам че ние можем да приемем това нещо. Бенефициентът казва, аз ги засадах, много хубави бяха но те не се хванаха изсъхнаха и за това сега няма нищо.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Да, съгласен съм с аргументите, които излагате. Според мен тук може да се ползва първо не знам дали колегите ще се съгласят, но ако има проекти, които са изготвени не от службата за съвети, да бъде търсено съдействие и консултиране с колеги специалисти от службата или през Националния център по аграрни науки.

Подобен текст беше опитано да бъде вкаран и в Закона за растителна защита, където трябваше да сключват договори с агрономи. Повярвайте ми има много агрономи, които са много далеч от това нещо и няма да се гарантира по този начин адекватна оценка на проекта. Включително може да помислите за привличане на външни консултанти, които да преминават през някаква селекция през вас, агрономи или зооинженери, според проекта, за да може да има обективна оценка.

Защото факт е, в последните години навлязоха много сортове, много подложки, имаме изключително много култури. Аз за това се притеснявам и от трите приложения 6, 7 и 8 и за това съм предложил или да отпаднат или да бъдат допълнени с културите и породите, които са включени в СПО. Да бъдат добавени и други, защото попадаме в едни хипотези, в които дадени сортове или породи, например зайците ги нямаше в едно от приложенията. Няма посочени и други.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Добре, да разбираме ли, че предложението ви за доказване това, че даден сорт трайно насаждение излиза извън обичайните рамки като гъстота и като време за засаждане вашето предложение е това да бъде с одобрени външни експерти минали през някаква селекция.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Ако има ресурс от страна на Министерството на земеделието и храните да предложи вътрешен ресурс, тоест за да не излизат.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Това е много сериозен ресурс. Трябва да се гледат насажденията.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Друг е въпросът, доколко това няма да доведе до свръх натовареност, защото всички знаят при какви условия оперират като ресурс човешки и като финансов. Така, че това за нея ще е допълнително утежняване, ако прехвърлим проекти, които не са подготвени от тях. Тоест да минават през една вторична проверка от тях.

За това казвам, че просто трябва да подложено на някакво вътрешно, но така дадено само с диплома за завършено образование, като знаем напоследък как се вземат дипломите.

ЛОРА ЖАБРИЛ: Мога ли само да допълня нещо във връзка с трайните насаждения. При трайните насаждения има такъв проблем, стопаните трябва да знаят или хората, които им изготвят проектите трябва да са наясно дали това дърво по-нататък ще се поддържа формата му при изрязване, дали ще бъде чашковидна и вретеновидна. Защото при чашковидната форма фактически пространствата се увеличават и при вретеновидната форма на подрязване на дръвчетата могат да се засадят два пъти повече дръвчета отколкото при другите. За това трябва да се уеднакви това нещо, за да се знае как ще се броят дръвчетата евентуално на декар. Трябва хора, които се занимават с овощарство.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Колеги таблица има, но за съжаление тя според мен не обхваща и аз мога да ви посоча и при ябълките и при крушите, още три четири подложки, които не са включени в тази таблица. И в този случай фонда ще изпадне в хипотезата, тази гъстота достатъчна ли е или не е достатъчна. Говорейки си преди малко тук за нормативна уредба и за приложения към нея смятам, че е крайно време и може би и министерството да помогне в това отношение да седнем и да развием някакви добри практики производствени, за да можем всички да се опираме върху тях.

Мисля, че в националния имаше преди време някаква подобна инициатива. Имаше изготвени технологични карти, трябва да се опитаме горе долу да стандартизираме нещата, защото иначе изпадаме в страшни абсурди и наистина някои с по две дръвета правят градини.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, доколкото сега си спомням, когато създавахме за първи път минималния брой растения на декар или на хектар, тогава ползвахме експертиза и заради това е определен такъв минимален

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Да, не визирам това. Правилно е определен този. Въпросът е, че не са обхванати всички подложки, всички сортове всички животни вътре за това става въпрос по-скоро.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест според вас има нужда от доразвиване на таблицата.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ: Според мен, няма толкова нужда от доразвиване въпросът да не се пише, че две дръвчета в декара е ново насаждение. След като имаме някакви минимални изисквания специално за овощки или за каквото и да е там. Това, че създадеш повече дръвчета в декар е добре. Всеки си избира технологията, подложката, сортовете и т.н. Въпросът беше за две дръвчета да не се пише, че е създаване на декар или на два декара и т.н. Общо взето това са неща, които допълнително ще утежнят нещата. По същата логика дайте да вземем специално професор по овощарство, който е във ВСИ или в някоя академия, а в академията не е ясно колко години е практикувал този овощар. Общо взето административна тежест.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Съгласен съм колега, обаче кажете какво правим когато а се явя със създаване на градина, с подложка, която не е посочена в посоченото приложение. Какво правим тогава?

ПЕТЯ КУМАНОВА: Искам да попитам кой ще разбере подложката?

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Това е друга тема. Въпросът е може ли да се стигне до изключване и неодобрение на проект на кандидат, който кандидатства например със сорт или подложка, която не е включена във въпросното приложение.

ПЕТЯ КУМАНОВА: И във фактурата му пише, че е на еди коя си подложка, нали това искаш да кажеш.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще си позволя и аз да направя един коментар по този въпрос. Моят коментар по-скоро е процедурен. Страшно много се учудих, когато ние получихме само два коментара. Този път за разлика от много други пъти където сме бил подложени под страшно голяма критика, че закъсняваме със сроковете, мисля че се постаряхме и изпратихме в сравнително нормален период наредбата, така че да могат да дойдат коментари. Тези коментари ги искаме именно с тази цел. Защото това са само разумни коментари, смислени са. Ние не можем да правим сериозно законодателство на прима виста сега вмятайки някакви коментари във въздуха и да вземем такива решения за норми, които ще регулират обществени отношения касаещи толкова голям период от време и толкова голям брой бенефициенти. За това молбата ми е друг път когато имате такива сериозни коментари смислени давай ги като становища. Правете предложения.

Мисля, че сме достатъчно отворени към тях. Какво можем да направим ние сега. Според мен, нищо. Така, че продължаваме напред.

Имате ли други коментари по чл. 14, 15 и 16?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние имаме коментар по чл. 14, ал. 1, т. 2, мисля, че се вижда и на екран.

Става въпрос, когато има изискване, знаете една от трите възможни цели, която може да си избере фермера е да увеличи с 20 % обработваемата площ. Нашето предложение е, в съответствие с това, което беше написано и от УО, което сме обсъждали. Да не вземе той да увеличи тези 20 % с угар само и да каже, аз съм си изпълнил целите и всичко е точно.

Според нас трябва техническа редакция за да се направят нещата.

Първо, да се пише да най-малко 20 на сто да увеличи обработваемата площ, като цяло площ, но и с най-малко 20 на сто да увеличи и културите, които вече заемат тази площ. Защото в момента, така както беше написано, за тези култури, които в момента има той само с тях може да си избере да увеличи с 20 % площта, но само за тези култури. Не като цяла площ, поне така е записано в момента, а само да кажем има два декара домати има и още два декара друга площ и само тези два декара трябва да увеличи с 20 % и е изпълнил целта.

Нашето мнение е, че той ако има общо 4 декара площ, трябва минимум да увеличи площта с още 20 %, тоест да кажем да стане 5 декара, и отделно всички култури, които ги отглежда като площ са заети култури, не със същите, а също да увеличи с 20 %, защото има сеитбооборот. Културите, които в момента отглежда може в годината на проверка на бизнес плана да отглежда друга култура. Знаете, че културите се редуват и той може точно тази година да отглежда друга култура и реално няма как да кажем точно същата култура да увеличим с 20 %. Важно е да е увеличил площта на засетите култури с 20 % и обща площ, която стопанството има с 20 %, защото ако това ни беше идеята да ограничим да увеличават фиктивно само със земя

без изобщо да има нищо върху тази земя, която увеличават. Това е, което сме предложили, ако трябва след това ще го доуточним леко текста.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тук по принцип по отношение на тези 20 % коментарите, които сме имали в контекста на тези 20 % бяха, че понякога те са много малко като изискване. Тези 20 % едва ли ще осигурят кой знае каква устойчивост на това стопанство. Въпросът е, че хубаво е да гоним по-изискващото по отношение на тези 20 %. Не знам дали това се опита да кажеш или по-лесното предлагаш.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Точно това исках да кажа. Нашето предложение е в подкрепа на тази идея. Тоест той трябва да е изпълнил две условия. Да е увеличил с 20 % земята като обща обработваема площ, но да е увеличил и с 20 % засетите и засадените култури, но да няма изискване да е увеличил точно с тези култури, които отглежда към момента. Това е всъщност, което нас ни притеснява, защото както е записан в момента текста той ако избере тази цел трябва да увеличи точно с тези култури. Тоест ако има сливи трябва да увеличи точно сливи, не може да увеличи с череши.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: От Асоциацията на малките семейни ферми, ОК ли сте с това?

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, приемаме текста на НССЗ.

Имате ли други коментари по чл. 14, чл. 15, чл. 16 и чл. 17?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Тук има един текст кога не трябва да е изкарал курс от 18 часа, искаме също да се уточни в чл. 14, ал. 2.

Тук е записано: „Трябва да е получил консултантски пакет ТП 5.1 заедно с консултантски пакет ТП 2 или само ТП 2”.

Малко да изясним. Това е консултантският пакет, който е свързан с опазване на околната среда, който службата ще предоставя по подмярка 2.1.2, че той няма да изкара такъв курс, ако е получил консултантски пакет ТП 2 независимо дали е бил в комбинация с някой друг или не е бил в комбинация с някой друг пакет. Защото при следващи приеми на проекти тогава той вече може да си е получил консултантски пакет за околна среда и вече да получи само консултантски пакет ТП 5.1 с някакъв друг и вече да е получил от нас консултантския пакет за околна среда.

МЗХ: Какво сте изтрили, не се вижда?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Трябва да бъде или в комбинация с пакет ТП 5.1 или само пакет ТП 2. Може да бъде в комбинация и с още няколко пакета.

МЗХ: Изтрили сте стария вариант, така ли?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Искаме да е ясно, че няма да кара курс от 18 часа, ако е получил консултантски пакет ТП 2, независимо в каква комбинация го е получил, защото в момента имаше ограничения в какви комбинации трябва да го е получил. Не мисля, че е някакъв сериозен проблем.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Не беше ограничение просто бяха казали „или само може да получи”.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Той може да е получил не само ТП 2, може да е получил и пакет 1 и 3 и 4.

АНТОАН ЧАКЪРДЖИЕВ: Нас ни касае в техния случай да имат ТП 5.2.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Просто мислим, че така ще бъде по-ясно изразен.

АНТОАН ЧАКЪРДЖИЕВ: ОК.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Не променяме смисъла на текста.

МЗХ: Смисълът не, а практически как би изглеждало. Някой може да дойде и да получи от службата по мярка 2.1.2 пакета за околна среда и някой друг да му направи бизнес плана, например. Той ще си подаде.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Теоретично е така, защото тази наредба не я правим само и единствено за този прием. Ние я правим с идеята да се прилага в следващите пет години.

МЗХ: Тази логика я приемам.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: За това той сега може да дойде да си получи например пакет ТП 2 и сега да не иска да кандидатства по подмярта 6.3 защото няма доход все още да кажем 33 %, но след две години да иска и да дойде да кандидатства и вече е получил този пакет.

МЗХ: Но в случаите когато ще им правите сега пакетите за 6.3 трябва да им предоставите и пакет 2, за да го признае фонда и на не търси в бизнес плана уточнението.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние в бизнес плана точно там ще имаме и едно предложение. Целта, която трябва да заложим в бизнес плана трябва да бъде не само да изкара курс или да мине обучение през службата и да получи консултантски пакет ТП 2, защото той към датата на подаване на заявлението по мярка 6.3 все още няма да си е получил доклада.

Няма да има нито един кандидат, който към момента на подаване на заявлението при първия прием да е получил този консултантски пакет, това имам предвид. Той ще го получи след подаване на заявлението и за това трябва да го заложим в бизнес плана като цел едно от двете.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това ще се изчисти впоследствие между нас.

Имате ли други коментари?

Господин Хулиян!

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Чл. 16, ал. 2. Тук искам по-скоро подкрепа от колегите от Фонда, защото доколкото си спомням това изискване беше отменено.

Ал. 2 „Не се предоставя финансова помощ, когато при сравнението по ал.1 се установи разлика между размера на площите в размер, надвишаващ 3 на сто и кандидатът не е представил в указания срок мотивирана писмена обосновка”.

Мисля, че беше повдигнат и на изслушване в Комисията на комисаря Хогън и мисля, че това нещо беше премахнато като изискване, ако може да го проверите.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: От Фонда някакъв коментар.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Моля за коментар на колегите от министерството от директни плащания.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Какъв е първоизточникът на това? Тези 3 % не са ли някъде по регламент.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Би трябвало да е в регламент.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, оставям го за проверка.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Аз също ще се постарая да осигуря допълнителна информация.

По отношение на чл. 17, ал. 1 и ал. 2. Тук е тази рестрикция, която колегите са се опитали да вкарат и смятаме, че трябва да отпадне. Става въпрос за „свързана със замяна на заложените за отглеждане животни (с изключение на подмяна/замяна на един вид дребен рогат добитък с друг вид такъв) и основни земеделски култури, с

изключение на преминаване от един вид едногодишни култури в друг вид едногодишни култури”.

Считам, че тук каквато и да е тип промяна свързана с по-добрата и по-голяма устойчивост на стопанството трябва да бъде разрешена. Тоест включително преминаване от едногодишни към многогодишни.

При малките стопанства е изключително важно те да бъдат гъвкави и да могат да прилагат и максимално бързо да реагират на промените, които пазара налага. Така, че с една такава рестрикция според мен така обезсмисляме голяма част.

По същия начин се отнася и в чл. 17, ал. 2. „Промяната на вида а отглежданите земеделски култури по ал. 1 е допустима само в случаите, когато заложените в бизнес плана инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи могат да се използват за отглеждането и на новите земеделски култури освен ако не се извърши съответна промяна и във вида на инвестициите”.

Мисля, че тук е дадено коректно, но тази възможност да се даде и горе.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Въпросът е доколко ще позволим всяка година да си променя бизнес плана. Колкото повече го освободим това означава, че този бизнес план, който ние одобрим. Направим ли това той всяка година може да си променя инвестиционните намерения и всяка година ще започнат да ваят около 2000 – 3000 анекса.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Съгласен съм, но това се случва също и по другите мерки.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Не е толкова рестриktivно. Ние просто уточняваме някои казуси, при които е допустимо. Например, ако по бизнес план сме заявили домати. От ДФ „Земеделие” отиват на проверка и в един момент откриват краставици и без да е предупредил никой, без абсолютно нищо просто хей така.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Не говоря за непредупреждаване. Говоря за случай на хипотеза на предупреждаване, но да бъде позволено.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Считаме, че това което сме допуснали е в резон на нормалното.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, дайте да видим как би изглеждал максимално гъвкавият текст. Текст, който би давал максимална гъвкавост.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Според мен, да се добави както за едногодишни така и за многогодишни култури, да важи промяната.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Ние сме го предложили вече в текста.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Предложено е, въведено е в текста и въпроса касае трайните.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще помоля да погледнем предложението на НССЗ. Погледнете това предложение дали е ОК за вас.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Ако може да се добави и за животните. Какво налага ограничението само за един вид дребен рогат добитък в друг, а за едрия какво?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Видът на животновъдния обект го налага.

ЯНА (МЗХ): В масовия случай, както беше с млад фермер мога само да коментирам, но знаеш много добре, че имаше случаи, в които когато все още калифорнийските червеи бяха също в приоритетния сектор, голяма част от животновъдните стопанства преминаваха от отглеждане на крави и овче в отглеждане на калифорнийски червей и това беше от животно в животно.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: От едър в друг едър или от едър в дребен при положение, че за овцете няма такива изисквания както при кравите. Тежките

изисквания, които се знаят от всички, в едно стопанство, в което се отглеждат крави никакъв не е проблемът да се премине към отглеждане на овце и инвестицията е същата. За червеите е друго положението.

ЯНА (МЗХ): По принцип имаме и официално становище, което ни беше предоставено във връзка точно с този казус от дирекция „Животновъдство”, с което становище ни бяха казали с кои видове животновъдни обекти е редно да преминават при отглеждането си съответно всеки един земеделски стопанин без да се променя цялото законодателства включително и Наредба № 44.

Дирекция „Животновъдство” официално ни беше предоставило становище, в кой случай би могло да се преминава от отглеждане на животни в един вид отглеждане на животни в друг вид животновъдни обекти. Така, че това становище ние сме го взели изцяло от тяхната гледна точка.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Там е казано, че от крави в биволици не може.

ЯНА (МЗХ): Това, което е записано в нормативната уредба, това е заложено и в становището на дирекцията.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, тук адаптираме ли текста, предложението на НССЗ?

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Аз съм съгласен с това, което са предложили колегите, но те визират отново двата варианта едногодишни в едногодишни и трайни в трайни.

Предлагам да има вариант от едногодишни в многогодишни, ако реши в даден период да го направи.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Как приемаме преминаването от трайни в трайни, днес засаждам череша, а догодина решавам махам черешите и слагам сливи.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Обосноваваме ги, защото има случаи, в които в процеса на подготовка на площите в зависимост от сезона може да има наводняване на терени. Имаме вече такива случаи на наши клиенти, които например са засадили череша и черешите не обичат високи подпочвени води и в процеса в някои от месеците на сезоните се оказва, че има такова оводняване на терените и се налага смяна на културата. Ние този човек го обричаме едва л и не на гибел, защо да не смени например със сливи, които са по-устойчиви например на такова преовлажняване на почвите от черешите или направи почвени проби, които ги е направил малко по-късно, не към момента на кандидатстване, а малко по-късно ги е направил и установява например, че е много кисела реакцията на почвата и тези череша не виреят или вишни и т.н. Защо да не смени с култура, която е по-пригодна към кисели почви.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Тук опираме до доброто планиране и може би за съжаление трябва да се върнем първоначално площите за какъв срок трябва да бъдат минималните, защото местейки се всяка година и наемайки нови площи рискуваме да попаднем в неблагоприятни.

Считам, че когато се прави бизнес план и засаждане на трайни насаждения трябва да има много добра обосновка какъв вид трайни насаждения, на каква площ, при какви климатични условия. Да знам случаи с наводнени череша и пред мен са попадали, но когато становището, което беше получено от областна дирекция „Земеделие” и беше казано: „Да известно е, този терен редовно се наводнява, защото е в падина и въобще не е бил подходящ за череша” един бизнес план разработен с череша в наводнени територии. Може би трябва да има изискване да се направи компромис, ако още не са били засадени, но от засадени да махаме и да сменяме.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Да, той е планирал, че ще ги създава.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Добре, той ако сменя даже засадени култури ясно е, че това не го прави защото на него така му е изгодно при положение, че вече е засадил дадени култури. Някой път се оказва след време, че по определени причини се налага да бъдат изкоренени. Ние говорим най-вече за случаите, в които да има някаква по-голяма гъвкавост малкото стопанство. В момента сме планирали да кажем да отглежда още череши, на втората година той получава пазар на вишни. Защо да не смени череши с вишни. Ние говорим за заложен в бизнес плана култури. Защото той за пет години няма право ако е заложил на третата година да засади ябълки да ги смени с круши. Не да смени насаждението, а да смени бизнес плана, тъй като още не ги е засадил. Той няма да има такова право – защо?

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Подкрепям становището. Тук няколко пъти вече подчертах, това не е инвестиционна мярка. Това, че той първата година е насадил череши, третата година ги сменя с вишни това е изцяло за негова сметка. Той допълнителни пари няма.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Нали гоним едно стопанство, което да работи и да носи доходи, а не днес едно, а утре друго и не знам какво прави.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Днес едно, утре друго, трудно ще се получи. Получава се едната година нещо, проба – грешка поради незнание разбира се и на третата година тръгваш по правилния път. Това си е за негова сметка, реално погледнато. Така, че според мен е възможна тази промяна. Повтарям, че това е изцяло за негова сметка. Той ще си прецени дали да се прехвърли на вишните или да не се прехвърля на вишните.

МАРИАНА НИКОЛОВА: След което ще се окаже, че на вишните пазара или климата не му харесва.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, той така или иначе ще трябва да изпълни всички изисквания. Няма проблем да го допуснем.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Бенефициентите, които не могат да се справят в наредбата ще знаят всички агрономически изисквания за култури.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Колеги, прекалено много време отделяме на тази точка. Има ли някаква пречка да направим това нещо, защото аз в момента не чух никакви доводи практически. За животните имам становище, което ние не сме го виждали и трябва да се съгласим на база на това, че е съобщено – ОК приемам го, но за трайните насаждения има ли никакви доводи, с които да не се съгласим, защото земеделския производител, за да отреже едни дървета и да насади други дървета това са един куп пари. Ако той е решил да го направи, явно има нужда от това нещо. Ако нямаме доводи нека да го приемем и да продължим нататък. Ако имаме доводи срещу това, нека да го отхвърлим.

ДФЗ: Само да кажа в бизнес плана има таблица за приходите. Финансов план на земеделското стопанство и ако се сменят трайните насаждения с друг вид трайни насаждения, които ще подават след N на брой години, какво се случва с тази таблица, където той трябва да попълни никакви приходи за всяка една година.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Попитах дали има доводи за това да не го приемем. Ако имаме доводи да не го приемем и да продължаваме нататък. Просто много време отделяме на тези точки.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тежко е нормотворчеството, за две минути не става работата. Добре, приехме го. Вижте само текста на НССЗ с предложението дали е ОК и го приемем и допълваме там и с многогодишните смени, нали така с трайните насаждения.

Да допълваме ли още нещо с трайни насаждения или не?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Да кажат.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Това е нашето предложение.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ние сме ОК да се допълни с трайни насаждения.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние по принцип подкрепяме по-голяма гъвкавост, така че подкрепяме и зависи другите колеги какво ще кажат.

Подкрепяме да може от едногодишни да премине в многогодишни култури.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Подкрепяте ли смяна на един вид трайни с друг вид трайни, ОК ли сте за това?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние го предлагаме.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Хубаво, подкрепяме и го вписваме в текста на наредбата и позволяваме смяна на един тип многогодишни с друг тип многогодишни трайни насаждения.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Ако може едно допълнение, нали всяка поискана промяна се разглежда от ДФ „Земеделие” и тя се одобрява или не се одобрява. Ако вие прецените на база на това, че бизнес планът няма да бъде изпълнен, и че няма да има доходи и т.н., вие няма да одобрите промяната.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре. Предлагам да затворим главата за изисквания към проектите така, че моля за вашите коментари включително и чл. 19 за да затворим глава „Изисквания към проектите”, след което ще направим почивка.

Заповядайте, БДЗП!

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Извинявам се, че ще ви върна в началото на изискванията, но искам да попитам на какво основание кооперацията като юридическо лице не е включена като допустим бенефициент, след като ООД-та са разрешени?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: На основание, че никой не е поискал да бъде включено, за това правим тематична работна група.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Да считам ли, че тогава приемате предложението?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Сега ще го дискутираме.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Единственото съображение да не бъдат приети кооперациите това е размерът на кооперацията. Ако вътре има 50 членове, които са равнопоставени и нямат утежняващо право на глас, защото там всичко се взема на база общо събрание, кой ще проследяваме ние?

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Това, че всички кооперации преобладаващи в България са зърнопроизводители и имат стотици хиляди декари не означава, че няма такива, които са със стопанство от 2000 до 8000, искат да се развиват и т.н. Въпросът е чисто принципен, защо ние апriori изключваме. Аз не виждам никаква разлика между едно ООД и една кооперация като юридическа форма. Ако кооперацията отговаря на всички останали изисквания за размер на стопанството и т.н., тук просто не бива да се изключват хора да кандидатстват за това, че са избрали да регистрират кооперация, а не ООД.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Някой има ли някакви притеснения относно включването на кооперациите като допустими бенефициенти от гледна точка, включително и на обследване на евентуалност за свързаност?

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: От гледна точка на това, че обикновено винаги съм против когато по дефолт изключваме някой, но малко ми звучи несериозно кооперация с колко члена – първо седем, тук говорим, че от две до осем хиляди. Това са четири крави, колко ще са. За да имаме кооперация минимум колко са членовете?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Седем.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Защо мислиш, че всеки член кооператор влиза с крава. Всеки член кооператор може да влезе с хиляда лева или с каквото си определят. Кооперацията притежава да кажем десет кози и тридесет декара пасища, например.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Седем човека притежават десет кози и тридесет декара пасища.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Естествено това не е основен приход за всички тези хора. Изнася се в една плоскост абсолютно неадекватна н момента. Защо броим, че тези хора, участват единствено и само с тази кооперация. Това е една юридическа форма.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Принципно съм съгласен.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Говорим за общностно земеделие, говорим за хора от града връщащи се на село и т.н. Нека да си разширим малко съзнанието и да приемем, че може да има юридическо лице кооперация, което да има стопанство отговарящо на тези изисквания.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Имате ли нещо конкретно предвид?

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Трябва да изясним точно наистина кой ще поеме отговорност в тази кооперация и по какъв начин се уреждат нещата.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Председателя на кооперацията. След като ЕООД се представлява от управителя една кооперация също се представлява от управителя. Има и управителен съвет, това е материално отговорното лице на кооперацията.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Само да ви припомня, че в ООД-то собствениците подписват договори за обезпечаване на парите. Колко от кооператорите ще подпишат такъв договор? Всички ли?

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Ако няма желаещи кооперации просто няма да имате такъв казус, но защо апуреори да го ограничавате това нещо. Още повече, че кооперацията отговаря с цялата си собственост, а ООД-то отговаря с капитала си, който може да бъде и пет лева в момента. Ако говорим и за изкуствено създаване на условия е много по-лесно да се създадат със ООД или с физическо лице, т.е. чисто въпросът е защо един вид юридическа форма трябва да бъде изключен без никакви основания дефакто?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Сега като се заслушах в коментарите на господин Хулиян на мен ми звучат разумни като доводи. Не съм казал, че това решение ще вземем, но просто всяка юридическа форма, ако искате и по Търговския закон тя цели определена цел и определен размер на самата компания. По тази логика и АД-тата сме изключили.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: И събирателните дружества също.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Самото АД като форма на организация предполага по-големи мащаби на дейността. Това е логиката и това е логиката кооперирането да не се вписва никак си в тези мини размери, които ние сме дефинирали за малките стопанства от 2000 до 8000 СПО.

Това не означава разбира се, че ще ги изключим. По-скоро за мен е интересен въпросът кого ще обследваме за свързаност, всеки кооператор поотделно ли ще обследваме за свързаност? Да не се окаже сега, че земеделски стопани кандидатстват самите те за стартовата помощ, обаче се сдружават и с други под формата на кооперация, за да вземат други 15 хиляди евро. За това въпросът ми е кого ще обследваме за свързаност тук?

МИРОСЛАВА ДИКОВА: При всички положения когато има такива намерения, аз със сигурност вече има създадени поставени лица, които да вземат тази стартова помощ от името на други земеделски производители. Не виждам разлика между ООД и кооперация аз лично по отношение на обследването. Едно ООД няма ограничение с колко души да бъде, знаем, че ООД-та разполагат с милиони.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Съгласи се, че в България особено при по-малките стопанства много често ООД-тата това са семействата. В смисъл аз и жена ми имаме общо ООД. Аз мислех по въпроса за изключването на ООД-тата, даже съм си го отбелязал, но не го включих точно поради тази причина.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Юридическото лице ако отговаря на изискванията, стопанството е малко и иска да се развива и да стане по-голямо.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Аз разбирам прекрасно аргумента ти, да не изключваме по дефолт кооперациите, но ми звучи изключително несериозно седем човека да имат осем хиляди СПО, това е абсурдно.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Мога да дам конкретен пример с тринадесет човека, които имат три хиляди СПО в момента, защото е създадена миналата година кооперацията. Избрали са тази юридическа форма кооперация, като член кооператорите не са земеделски производители и не се занимават със земеделие.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: С какво се занимават?

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Всеки си има някаква друга работа. В самата кооперация всеки си е регистриран земеделски производител и т.н. и се занимава със земеделие.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Тук говорим за подкрепа на земеделски производители или за неземеделски производители, които искат да станат земеделски и го правят чрез кооперация тринадесет човека?

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Говорим за стопанство. Ние искаме собствениците да подпомагаме, така ли или развитието на земеделието и на стопанствата?

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Не звучи сериозно с тринадесет човека ще развиваме земеделие чрез кооперация.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Не е ли доста неустойчива тази форма в този вариант?

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Просто робуваме на един стереотип в момента, аз го предлагам или го приемаме или не го приемаме. По-ясни аргументи от това не мога да дам.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Големият проблем според мен е, че 15 хиляди не се дели на 13 и ще трябва да се развали кооперацията.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тук нямаме единомислие.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: В такъв случай да оставим всички, които са направили такива поставени лица земеделски производители и всичко им е наред да си усвоят парите и да не се тормозим повече.

РЕПЛИКА: Ако няма пречка, аз също подкрепям предложението.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Искам да чуя и от ДФ „Земеделие” за обследването за свързаност, имаме ли там някакви проблеми в случая на кооперация?

ДФЗ: Според мен ще е по същия начин, както с ООД-то специално от тази гледна точка. Друг е въпросът, че тогава какво се случва и с АД-то и от гледна точка на свързаност е същото като с ООД-то.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест ще обследваме всеки един член кооператор ли?

ДФЗ: Няма как, да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: И ако е един член кооператор, който участва с минимално...

ПЕТЯ КУМАНОВА: И жена му.

ДФЗ: Освен членовете и жените и всичко както е по реда.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Хубаво, ОК тогава няма проблем да го включим. Обследваме го за свързаност по същите стереотипи и ние го включваме, какъв е проблемът. Практиката ще покаже.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Кооператорът винаги има един глас в кооперацията. В случая не е както при ООД-та където е написано в наредба, че ако има над 50 5 от дела в ООД, ако има друго стопанство двете се събират в случая. Не знам точно каква свързаност ще се изследва при положение, че даже член кооператора жена му да има голямо стопанство някъде другаде, той все пак в тази кооперация има един глас. Ако са минимум седем човека това означава да кажем 10 – 15 % от приходите на тази кооперация са негови. Не се смята по този начин, но в случая не знам точно колегите каква свързаност ще изследват.

ДФЗ: Казаха за такъв вариант, в който физическото лице кандидатства и кооперацията пак. Как да се допуснат и двете.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това за кооперациите аз специално имах много голямо желание да го включим и да отговорим на искането, но ми се струва първо неудачна самата форма. Второ, ще се вкараме в голямо приключение с обследване на тази свързаност. Опитваме се каквото можем да направим.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Наистина сме смехотворни в случая, защото наистина ако говорим за тези малки стопанства и всеки един член кооператори има 10 % от тази кооперация да твърдим, че някой ще влиза умишлено в кооперацията за да усвои 15 хиляди евро и да получи една петнадесета от тях, ми се струва че се пазим и от сянката си в момента.

АНТОАН АЧАРЪКЧИЕВ: В кооперацията, ако членуваме аз, ти, той, тя, вуйчо, леля и чичо?

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Има едно стопанство, което иска да се развива и да произвежда, какво толкова като са чичо и леля?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Вие го гледате от едната гледна точка, но ние сме длъжни да гледаме всички гледни точки.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: В ООД-то не могат ли чичовци и лели да влизат.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: В момента говоря специално за обследване на свързаността, това ме притеснява.

МИРОСЛАВА ДИКОВА: Според мен, проблема за свързаност при физическите лица и едноличните търговци е много по-голяма с нескритите свързаности, отколкото да обвиним някого, че ще влезе в кооперация с цел усвояване на една част от 15 хиляди евро. Ако говорим чисто за тези мотиви, които се опитваме да избегнем със сто страници текст на наредба, кооперацията даже като юридическа форма е много по-неатрактивна за създаване на изкуствени предпоставки и условия, отколкото другите форми.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Колеги, предлагам, ако няма проблеми от ДФ „Земеделие” обследване свързаност и т.н. да гласуваме дали да го включим или не, за да продължим нататък.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Не, напротив, ако няма проблем с обследване на свързаността, после ще го приемем и готово. ОК приехме го.

Имате ли други коментари по чл. 17, чл. 18 и чл. 19?

Заповядайте!

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Нашите коментари по отношение на самите критерии са дадени. Тук става въпрос за други доуточнения, които ги няма приети в самите решения от Комитета по наблюдение. Правилно ли сме разбрали, че точки ще получават само стопанства, на които всичките им култури и животни са в приоритетни сектори? Защото както е написано, такова нещо на Комитет по наблюдение не е приемано. За това ние предлагаме точки да се получават от всички стопанства, които имат СПО в приоритетния сектор съгласно формулата за изчисляване. Защото това условие не е условие прието от членовете на Комитета за наблюдение. Това е допълнително вече заложено тук.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Други коментари!

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Това беше и нашата забележка предлагаме „само” и „изцяло” да отпаднат от точка 1 и точка 2.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Само и изцяло да отпаднат, това са вашите коментари?

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Да.

Господин Хулиян!

МЪГЪРДЪЧ ХУЛИЯН: Чл. 19, ал. 1, точка 3.

„3. притежава стопанства, преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни относно биологичното производство”.

Според мен тук са изпуснати бенефициентите кандидатствали по агроекология, а това го имаме записано и в програмата.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Комитетът по наблюдение гласува друго.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Това не е записано в програмата колеги.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХО: Записано е в програмата, но в Комитета по наблюдение е гласувано друго. Ние тук разчитаме на по-широката форма на публичност – комитета.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Добре, ОК аз го отбелязвам само.

В чл. 19, по отношение на приложение № 7 и № 8, което преди малко коментирах или да бъдат допълнени със списъка култури, които са включени в таблицата по СПО или да отпаднат. Аз не съм като цяло за отпадането им, но поне да бъдат допълнени с „и други култури”.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Приложения № 7 и № 8 са приоритетните сектори. Ако включим и други това означава, че отваряме вратата към всички.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: ОК, разбрах.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: От приложението за животните трябва да отпаднат приоритетните и птиците, защото не са гласувани от Комитета по наблюдение, а ги има в приложението.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Какво не е гласувано точно от комитета?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Гласувано е точки да се дават само за едри и дребни преживни животни. Така беше предложено от страна на Управляващия орган и така беше одобрено.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това ли беше гласуването, или гласуването беше да изключим зайците и падпадъците.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Не сме гласували да изключваме зайците и падпадъците. Записано е едри, дребни животни, пчели и свине, така беше предложено в табличката.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: В такъв случай ще го изравним, ако това е гласувано от комитета. Добре, това ще го уеднаквим с Комитета по наблюдение.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Аз мисля, че нарочно е предложено.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Няма умисъл. Първоначалната идея беше там да се изключат злоупотребите, които така или иначе станаха с падпадъците и зайците.

В такъв случай изключваме птиците и приключваме – ОК.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Дали е възможно при изчисляване на СПО, когато е правена таблицата, например гъбите, може да не са приоритетни, но все пак съществуват, както и бройлерите може да не са приоритетни, но все пак съществуват, да има за колко цикъла годишно. Все пак това е една продукция, която не е на едногодишен цикъл. Тоест трябва ли да има залагане четири пъти бройлери например за да направи това СПО, което е дадено или четири пъти по 1000 бройлера правят СПО на 4000 бройлера. Същото важи и за гъбите. Гъбарникът е 300 квадрата, зареждат го четири пъти и 1200 квадрата ли имат за годината или само 300?

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Първо за сформирание на СПО-то ли говорим?

МАРИАНА НИКОЛОВА: За сформирането на СПО, защото в следващия момент следва изпълнение. В момента имаме една жалба 300 квадрата е гъбарника, а той твърди, купил съм си мицел 1200 квадрата трябва да ми броите гъбите и за тогава съм си изпълнил бизнес плана, а гъбарника е 300 квадрата.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще трябва да помислим допълнително това.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Имаме становище за стандартната разлика за предишния програмен период, в което за гъбите не ни беше отговорено, но беше казан с под сурдинка твърдението, че данните са се загубили, но за бройлерите беше казано, че е 5,67 или 5,6 оборота или нещо от този сорт годишно трябва да има, за да може да се брои това СПО. Тоест при 1000 бройлера, трябва 5006 бройлера за годината да произведат за да се брои 1000.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По този въпрос да вземем от някой становище?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Това е от тези, които са правили СПО-то, скоро са направени. Не са напуснали кадрите. Предполагам, че архивите стоят. Начинът, по който е изчислено СПО-то на база икономически показатели е направено трябва да е налична методиката на изчисление. До нас и до всички достига крайният резултат.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест твоето предположение е, че в методиката за изчисляване на СПО има някаква презумпция заложена, така ли?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Във всички случаи трябва да има, защото тя е на база икономически показатели. Какво са сметнали и как са го сметнали не знам, но да бъде ясно, защото възникват такива казуси.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, в такъв случай ще попитаме Агростатистика и те ще кажат колко оборота са взели предвид там, дано да са ги взели.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Господин Аспарухов, в момента в самата таблица е описан начинът на изчисляване на икономическия размер. Записано е за гъбите да кажем, ако има 300 квадратни метра се умножава по СПО за един квадратен метър гъби. Никъде не е уточнено, че се умножава по броя на оборотите. Тоест в момента така е направено. Ако се реши и Агростатистика ни дадат някакво друго становище, че за гъбите трябва да се умножава по броя на оборотите трябва да се промени таблицата. Но в момента ние нямаме дискусия в самата наредба, защото в наредбата и в таблицата

е упоменато, че броят на животните, броя на птиците, се умножава по СПО на единица и се получава стандартния производствен обем. Ако се реши трябва да се сложи броят на оборотите, но това пак излиза с намерение. Защото изрично е написано, че с намерение не се признава.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Говорим не само за кандидатстване, а говорим и за изпълнението в един момент проследяване на изпълнението. Еднакъв икономически показател ли е получил този бенефициент, който е имал четири оборота гъби за 100 квадрата гъбарник и другия, който веднъж е направил едни гъби 100 квадрата.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Добре, в указанията за изчисляване на СПО, какво е записано? СПО-то се изчислява по един и същ начин независимо дали е в началото, в края или към момента на изпълнение. Има указания в самата таблица, защо трябва да се променя в момента на изпълнение изчисляването? Каква е презумпцията за промяната на изчисляването?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Аз не говоря за промяна. Говоря да се каже как е и какво трябва да се търси, защото ако приемем, че 300 квадрата и каже: „Съжалявам господин бенефициент, трябва 1200 да направите, а вие имате само 300”, а той казва: „Аз тези 300 няколко пъти съм ги правил по 300 и съм направил за годината 1200”.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Да, но те са 300 квадрата. Ние изчисляваме СПО на база на квадратен метър, а не на брой посадени.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Доколкото сме говорили с Агростатистика, по принцип, когато са давали стандартната разлика и сега е СПО те го дават на база включват да кажем, че за гъбите средно оборотите са може би три или четири, не знам точно, или за бройлерите колко са, но това нещо е включено вътре при изчисляването на стандартния производствен обем. Както да кажем, ако за крава са дадени 700 лева, но един човек ще има 200 лева, а друг ще има 1000, това идва от осредняването. По същия начин един ще направи три оборота, а друг ще направи пет оборота. Ако вече искаме ние да заложим някакви задължителни изисквания и да кажем, когато участваш с гъби минимум трябва да направиш три оборота годишно, а когато участваш с бройлери трябва да направиш не знам колко обороти, това може да се каже от експертите зооинженери, това е друг въпрос, но СПО, почти съм сигурен 99 %, че включва това, че има няколко оборота стопанството, а това че той може да направи само един или два оборота.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Считаме ли го за изпълнение?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: След като нямаме ограничение в наредбата как да го считаме.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това е много тънък момент.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Това можем да го заложим. За бройлерите трябва да кажат от дирекция „Животновъдство”.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Знаете ли колко пъти ходим в един гъбарник и няма гъби и са ги продали и всеки път го обеззаразяват и т.н.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Според мен, колегите разумна бележка дават и то от опит, така че не е за пренебрегване тази ситуация.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: На този принцип да дадем на хората да гледат два, три пъти домати на една площ. Защото патиците за угояване, които са за гъши дроб те се сменят през тридесет или четиридесет дни. Реално може да си прави СПО-то с един декар да гледа пет неща едно след друго.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: За домати по принцип за вторите култури изрично е написано, че се включват. Тоест на една и съща площ, ако отглеждаш да кажем основна култура и междинни култури изрично е написано и по младия фермер по същия начин,

влизаха междинните култури, защото агростатистиката беше дала становище, че при изчисляването на стандартния производствен обем на домати не е включвала междинните култури. За това тук има такава логика от колегите, но продължаваме да увеличаваме изискванията към малките стопанства, защото в такъв случай ние трябва да им наложим някакви минимални обороти да правят. За гъби, за бройлери, за птиците трябва да наложим някакви минимални обороти, които те да правят, но това вече не е свързано с изчисляването на СПО, а е свързано с допълнителни изисквания към тях при изпълнение на проекта.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще го обмислим допълнително. Това е сериозен казус, като цяло.

Имате ли други коментари по този раздел?

Заповядайте!

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ: Въпросът ми е, тъй като СПО се смята съгласно анкетната карта, така както са показани данните в анкетната карта, там са дадени обороти – два, три и четири. Така, че по анкетната карта като се пресмята тук ще отпадне това дали са два оборота, дали са три и т.н.

Съгласно агростатистиката казаха, че са ги осреднили за смятане на квадратните метри, тоест дали ще направиш един или пет оборота е осредненото?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Не би следвало да е така, защото ако го обърнем в междинни култури, което е допустимо съгласно новата таблица по СПО тогава наистина с 100 квадрата гъбарник може да се постигне СПО с 500 квадрата. Защото тук е записано, че се включват втори култури.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Становището на ДФ „Земеделие” горе долу към къде клони?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Фондът не може да има становище, защото има икономически показатели, както е пресметнато СПО-то, тоест има икономика и финанси, както са пресметнати, така ще го прилага фонда.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Разбрах ви.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Нямаме претенции какво да бъде, просто трябва да се знае.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ясно, но горе долу по-скоро клоним към вариант каквото е в сметката за СПО, това да е като изискване в наредбата.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Да.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре.

Имате ли други коментари по този раздел? Няма.

Благодаря ви.

Колеги, предлагам почивка от 45 минути.

(Следва почивка 13.30 до 14.45 часа).

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Да продължим по-нататък.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Нека да се огледаме хората, които сме тук. Реално погледнато не повече от четири от организациите тук присъстващи, не повече от четири, са пряко заети със земеделие. Всички останали са или администрации или най-различни кандидати.

Защо го казвам? Благодарение на едно такова спиране, току-що се промъкна идеята с кооперациите, което, първо, ще натежи на нормативния акт.

Второ, добре че не присъстваха и сдруженията на индустриалците.

Нека малко да обърнем внимание кой присъства, защо е тук и каква е целта все пак на това нещо. Доколкото си спомням целта е малките семейни ферми и тази програма. Благодаря.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Може ли малко по-конкретно какво имате предвид точно?

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Виждам администрацията, тежка артилерия, добре. Но организации, които са за защита на птиците и т.н., които реално погледнато ако някой ми каже, това е риторичен въпрос, някой ми каже какво точно е пряката им връзка със земеделието, прекрасно. Но присъствието им на такива важни срещи, които решават въпросите за реалното земеделие, някак си изкривяват тези срещи. Това е.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Дебатът е отворен за абсолютно всички членове и браншови организации, на всяка асоциация. Мотивите, с които дават „за“ и „против“ на определен текст се преценяват абсолютно безпристрастно. Няма значение кой е източника, важно е дали е заинтересована страна. Съответната организация е член на Комитета по наблюдение. Както искате вашите мотиви да бъдат безпристрастно преценявани и да се оценят мотивите и становището „за“ и „против“ тях, така и всички останали искат същото и точно това се опитвам да направим с вас. А т това че толкова организации са дошли, ние какво можем да направим. Ние сме тук, защото искаме да си свършим работата. Поканили сме абсолютно всички неправителствени организации да присъстват и да си дадат коментарите. Това, че толкова са дошли, ние нищо не можем да направим. За нас повече е по-добре. Толкова са дошли, добре са дошли. Всеки един коментар се преценява безпристрастно съобразно логиката му. Имате право да коментирате, казвате си мнението. Само едно нещо искам да ви уверя, както подхождаме към вашите коментари, така подхождаме и към коментарите на всички останали.

Моля да продължим.

Глава трета. Ред за кандидатстване.

По член 21 и член 22.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Ако може да задам един въпрос, той не е свързан с този раздел, но пак е свързан, кога се очаква да има прием по мярката, има ли някаква представа вече?

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ако беше дошъл навреме щеше да знаеш отговора.

По член 21 и член 22?

Раздел II. Процедура за разглеждане на заявления за подпомагане. Член 23 и чл. 24.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Ние дадохме предложение, мисля че то се прие, така че не смятам да го предлагам за изрично упълномощен представител, това е чл. 24, алинея 1.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ние го допълнихме, доколкото си спомням.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Да, така беше.

Тяхното предложение беше да присъства кандидата и приехме, че на първото посещение на място да бъде присъстващ кандидата, да изключим упълномощеното лице.

РЕПЛИКА: Само трябва да уточним за юридическото лице.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ако имаме единомислие да го разписваме, да се види как.

АНТОАН ЧАКЪРОВ: Присъствието на кандидата или негов представител, тоест вие искате да премахнем изрично упълномощен представител, като изрично означава да е нотариално заверено пълномощното когато присъства. Ако мислите, че в този си разпис това условие да има изрично пълномощно е против, ще го премахнем, но ще трябва да прецизираме и по отношение на дружествата. Защото всяко едно дружество си има утвърден така да се каже управителят е упълномощен от всичките собственици да представлява дружеството пред всички институции. Дефакто той извършва и дейността. Но ако задължим кандидата, може би ще означава самите собственици.

Не знам, държите ли да го махнем това?

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Ние държим по време на първата проверка ако е юридическо лице да бъде законния избран представител на юридическото лице.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Мисля, че с изричното пълномощно, което си е нотариално заверено пълномощно няма как да присъства някой. Той изразява волята на кандидата.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Не. Едно е упълномощен с пълномощно, друго е законен представител. И трето е когато говорим за ООД. Друго е самия човека, който е собственик. Идеята беше да се яви с лицето си кандидата. В случая с ООД-то тогава да го направим законния представител.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Не знам дали текста ще е точно коректен.

ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ДИРЕКЦИЯ „НАБЛЮДЕНИЕ КООРДИНАЦИЯ И КОНРОЛ – РА“: Ако се обяви проверка на място и човека не е в състояние в рамките на 24 часа да бъде на проверката на място, то с представителя на фирмата или самото юридическо лице какво става? Какво, ще се глоби за осуетяване на проверка на място и отказване на проекта ли?

РЕПЛИКА: Всякакви обстоятелства може да има. Може да е в чужбина.

ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ДИРЕКЦИЯ „НАБЛЮДЕНИЕ КООРДИНАЦИЯ И КОНРОЛ – РА“: Може да е в чужбина, не може да дойде. Може да е по съвсем други причини.

Хубаво е да се слагат ограничения, но трябва да се мислят и възможности, защото така автоматически обявявайки техническия инспекторат проверката на място в рамките на 24 часа те трябва да осъществят. В момента, в който не се яви лицето, което е визирано в наредбата, това означава че не може да се осъществи проверката на място.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Фонда какво мислят по въпроса?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Ние нали оставихме в договора да е лично. Трябва да има някаква опция. Иначе трябва да питаме дирекция „Правна“, и те след становище да ни каже примерно, че в този конкретния случай ако човекът е в болнични или не знам си какво. Трябва да има някаква опция според мен.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Освен да оставим така текста.

Ако имате коментари, моля направете ги на микрофон, за да чуват всички.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Когато става въпрос за лични стопанства и пълномощното е все пак на член от семейството от морална гледна точка има все пак някаква логика. От това, което опитваме да избягаме, а именно да няма изкуствено подставени лица тогава пълномощника надали е майката и бащата, не би следвало да има и такива ограничения от гледна точка на общите права на гражданите. И в случая влизаме в едни за мен да не кажа нерешим, а трудно решим казус как хем да избягаме от това да няма подставени лица и хората да си гледат стопанството, хем да не им се нарушават гражданските права.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, продължаваме в такъв случай. Остава така текстът.

По чл. 24, чл. 25, чл. 26 и чл. 27 относно процедурата за разглеждане на заявленията коментари? Ако няма, продължаваме по Глава четвърта. Изплащане на финансовата помощ и контрол върху изпълнението на проектите.

Заповядайте.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Документите, които се подават при кандидатстване можели. Интересува ме какъв документ ще искате от РИОСВ, защото и те не знаят какъв да издадат за стопанства в „Натура 2000“?

ПЕТЯ КУМАНОВА: Ние сме предложили там една редакция. Може би като стигнем до там.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: По отношение на РИОСВ винаги сме изисквали становище, че инвестицията или дейностите, които се изпълняват в стопанството, не противоречат на опазването на околната среда. Тези становища са по инвестицията и сред дейностите и съгласно Закона за опазване на околната среда подлежат на различен статус на определяне. Някои са по тежката процедура ОВОС, някои са по леката процедура само по преценка. И остава да го преценят единствено РИОСВ. Ние не сме органа, който прилага Закона за опазване на околната среда. Ние изискваме тяхното становище, че проектът и извършваните дейности не противоречат на защитата на околната среда. Това е, което е записано.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Тук НССЗ имаха коментар.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Тъй като ние се ползваме от опита и нашите клиенти, с които изготвихме бизнес план установихме, че различните РИОСВ подхождат по малко различен начин и може би и на експертите попадат и не би трябвало да вървят по тежката процедура, особено малките стопанства, които няма да правят такива големи инвестиции. Но така или иначе ние тук предлагаме в документ 28 просто в скоби да се сложи уведомление за план-програма проект по чл. 10, алинея. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка по съвместимост на планове и програми и проекти и инвестиционни предложение с предмета и целите за опазване на защитените територии.

Освен това си спомням и Ани Петрова е тук, че ние правихме една среща с представители на селските райони, всъщност направи се едно писмо до тях и те направиха едни указания по своите структури какво точно да изискват от бенефициентите, в смисъл какво заявление да подадат, какви документи към това заявление, така че по принцип нашите колеги от офиса вече имат този опит какво точно заявление да попълват към съответното РИОСВ. Защото има пак едно такова уведомление, но то вече си е по тежката процедура, където се върви към ОВОС и струва много пари, там са около 300-400 лева.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Това уведомление не е документ който да доказва нито е становище на РИОСВ. Уведомлението е просто, че кандидата уведомява РИОСВ, че има някаква идея нещо да направи. Искане за становище, а какво уведомление да се подаде, това си го решава РИОСВ, а не ние.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Това нещо смятам, че го изчистихме по б.1. Имаше в началото някакво колебание какво точно да издават и по коя процедура, колебанието беше в РИОСВ. Сега като са канализирани нещата, те са компетентния орган по принцип това което каза и Антоан, какъв документ да издадат на бенефициента в конкретния случай. Но при положение, че вече сме го дискутирали веднъж за б.1 смятам, че няма да има проблем, тъй като подходът е същия за същия тип

проекти. Тук няма разлика между проектите. Така че, но те да си останат компетентния орган, който да каже какво е естеството на стопанството и какво становище да издадат в случая. То това е неговата идея.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Да, то зависи дали не е в „Натура“, дали е в „Натура“.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Ако ние оставим само план, това означава че ние директно фиксираме, че за всички важи това нещо, но пък може да се каже че законът третира определени стопанства с определени дейности, които извършват. Така че нека да остане така, те са компетентния орган. Това е моето мнение. Вече е канализирано по б.1. мисля, че колегите от фонда няма проблем при обработката-

МАРИАНА НИКОЛОВА: Аз съм на излизане, така да се каже.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Каква е информацията от областите, нямат проблем?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Не сме чули за някаква драма.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Имаше драма първите няколко дни, след това бързо се ...

ДИМИТЪР ВАНЕВ : Драмата беше, че ние всички, които минаваха през службата, ние искахме да им издават такъв документ, ходиха да си взимат този документ, но едновременно с това част от областните разплащателни агенции не го изискваха документа, имаше малко, докато се установи, че всеки трябва да представи този документ. Това беше в началото най-основното, защото имаше случаи, в които се считаше, че този документ не трябва да бъде представян. Ние бяхме уточнили, че трябва да представят всички млади фермери и тези, които минаваха през службата всички го искахме и те малко се сърдеха в началото, защо им казваме, че трябва да изкарат, при положение, че отишли в Разплащателна агенция и не са им го искали, но после се уточни, че всички трябва да го имат този документ.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Когато се кандидатства е допустимо по наредбата, когато е от други органи да се кандидатства само с входящите и после вече ... си го решават въпроса на уведомителни писма. Така че само с уведомление. И ние да сме органа, да изземваме функциите на РИОСВ не мисля че е редно. И на база на едно уведомление да кажем кой проект е допустим...

ПЕТЯ КУМАНОВА: Може би не сме го формулирали правилно. Становище на база уведомление, може би това беше по-коректния текст. Съгласни сме. Да продължим.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре.

По Глава четвърта. Изплащане на финансовата помощ. Членове от 28 до 32 и нататък.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Едно уточнение, за да не го забравим. В чл. 27, алинея 6 там договарят е по алинея 5, по горната алинея, това е техническо и да го оправим.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Ще го прегледаме след това.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Така или иначе сме го открили вече.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По цялата глава Изплащане на финансова помощ – това включва член 34, 35, 36, 37. Явно няма бележки.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: В чл. 37, алинея. 1, т. 3 нещата трябва да бъдат по същия начин, както е при изискванията предвидени в ... Същото е за нашия пакет.

МАРИАНА НИКОЛОВА: В член 37, алинея 1, т. 17 мисля че има някаква техническа грешка, която препраща по член 19.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Грешка е.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По Раздел II. Условия за изпълнението на дейностите по проекта и контрол. Това са членове 38, 39, 40, 41.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Може ли по предните членове. Заявката за плащане, връщам се на член 33 – там трябва да се спазва точно срока ли?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Един месец преди това до датата, която е посочена.

По млад фермер, новия млад фермер 6.1 е по същия начин, един месец преди онази дата, която е. По 112 е обратното, по 112 изтича срока и след това.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Добре.

По раздел II. Условия за изпълнението на дейностите по проекта и контрол, членове 38 до 44. Очевидно няма бележки.

Глава пета. Публичност.

Допълнителни разпоредби там някакви коментари по дефиниции?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: По допълнителните разпоредби мисля че едното вече го обсъдихме по уточняване кои точно публични финансови помощи се включват при изчисляване на дохода.

Имаме предложение по точка 14, няма промяна в текста, просто е хубаво да уточним за кои точно таблици е по-ясно ако трябва да бъдат изпълнени, за да се счита за коректно изпълнението на бизнес плана, за да няма тълкуване дали ако го е направил на първата или на втората година, кое от двете е, дали е точно изпълнено, защото имаше едни такива тълкувания. Щом си писал първата, трябва да пише отгоре индикативна, трябва първата, не може да го направиш втората или ако си го направил пишеш втората година да е изпълнена дадена инвестиция не може да направиш още първата, да кажем да си купиш трактор. И затова сме искали да уточним за кои точно се отнася, за да няма различно тълкуване по бизнес плана. В някаква степен преповтаря това, което е млад фермер, не е нещо по –различно. В скоби уточняваме, без да променяме това, което е предложено като коректно изпълнение на бизнес плана.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това не изменя смисъла, така ли?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Да.

И третото, което имаме, предлагаме да се уточни какво означава завършено средно или висше образование в областта на опазване на околната среда.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: По-конкретно предложение да направите? Както виждате, отворени сме за всякакви предложения. Не искам да оставате с впечатление, че ние сами си пишем наредбата.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Може да ви го представим допълнително конкретно. В момента нямаме готовност. В петък приготвихме бележките и няхаме възможност да уточним, но може би и заедно с госпожа Мая Нинова, тук и с колегите от дирекцията, ще може да уточним точно кои направления от професиите ще се водят за завършено средно и висше в областта на околната среда, за да е ясно. Да кажем еко икономика, агро екология.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: По отношение на средното и висшето за екология, тук не съм сигурен, така както е признато 18 часа обучение във всяка една от различните специалности имат обучения както за опазване на околната среда. Въпросът е дали ще ги ограничим тях или ще признаем някои специалности, които са изцяло насочени към опазване на околната среда като екология, нещо такова. Защото тук цялото изискване се върти около опазването на околната среда.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Този въпрос, който зададе господин Чаръкчиев точно показва, че е необходимо такова уточнение, за да няма двузначно тълкуване. Защото

утре ще дойде един при нас, ще дойде и при вас въпроса, аз съм карал 150 часа или 30 хорариум екология, признава ли ми се това за обучение? Трябва да е ясно.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Аз също съм на мнение, че трябва да се уточни, най-малкото да не се чуди фонда какво да го правят после. Ще дойде с някакво образование, а ние не знаем кое е. А то специалности има хиляди, и за съжаление в се още няма еднозначен класификатор на тълкуването на всичките тези неща. Но така или иначе е по-добре да го уточним, отколкото да няма и да си задаваме после въпроси.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Хареса ми много тази идея, че наредбата се пише от всички нас заедно с всички браншови организации.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще помоля службите или който и да е да изпратят едно предложение за кои специалности биха могли да се зачетат.

Други коментари по дефинициите, допълнителните разпоредби?

МАРИАНА НИКОЛОВА: За създаването работно място няма дефиниция.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Става въпрос дефиницията работно място ли да го включим или да конкретизираме в самото приложение, където е за създаване на работни места, като се считат като минимално изпълнение.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Точно някъде трябва да го има. При положение, че го има като цяло, трябва да се знае какво е създаване на работно място, дали един работник за един ден или все пак нещо по-сериозно, какво правим. Като вече имаме въпрос дали създаването на работно място може да се счита за изпълнена цел когато работниците са наети по програма развитие на човешките ресурси.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Това предложение е за минималните условия по отношение на целта.

МАРИАНА НИКОЛОВА: НФЗ няма претенции какво да се разбира, въпросът е да е ясно на всички.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: И дали е възможно самонаемане.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Много правилна забележка.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Тук тази опция не е допускана. Самонаемането не се счита като ново работно място. Ти така или иначе си ангажиран със стопанството. Същото не се признава и за управителя на дружеството.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това има ли го изяснено някъде самонаемането. Ако го няма, да го изясняваме.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: В най-последната част на изречението.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Ще го включим.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това е вашия коментар?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Това е наше допълнение. Ние бяхме обсъдили да има заетост, сега просто уточнявам, защото не беше уточнено както фонд земеделие каза.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Най-добре е да изчетете какво се получава и да го приемем него..

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Документите от кандидата или собственика на средносписъчния брой на персонала нает в стопанството на кандидата за отчетен период от една година от месеца, предхождащ подаването на заявката за второ плащане. Увеличеният брой се изчислява в съответствие с методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърден от НСИ със заповед номер РД на председателя на НСИ, но без да се включва заетостта на кандидата физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственик на предприятието на кандидата ЕТ или на собственика на 50 на сто и повече от капитала на кандидата ООД. Тук трябва да допълним и управителите на ООД-тата.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ако ще има и кооперация .... Ще търпи промяна със сигурност.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Във връзка с това възниква въпросът дали това работно място трябва да е увеличено с един брой към момента на проверката и дали след това той трябва да го запази в продължение на пет години от изпълнението на бизнес плана, както и за другите цели, не само за това. Написано е за икономическия размер на стопанството, че трябва да се поддържа, че трябва да поддържа критериите за подбор, но дали в тези критерии за подбор тези специфични цели трябва да бъдат поддържани до пет години или не. Нямам претенции как трябва да бъде, но трябва да е известно.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Мнения по така поставения въпрос, трябва ли да поддържа, не трябва ли да поддържа изпълнението на специфичните цели впоследствие?

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Искам да направя отклонение. Беше споменато, че ако наеме човек през някоя от програмите, това ще важи ли или няма да важи, защото не го виждам записано?

МАРИАНА НИКОЛОВА: Аз имам лично мнение по въпроса, но смятам, че управляващия орган трябва да се изкаже по казуса. При нас постъпи такова запитване по мярка 6.1.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Трябва да се запише дали може или не може. Управляващият орган не е дал становище.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Трябва да е създадено реално ново работно място.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: За мен няма проблем.

МАРИАНА НИКОЛОВА: По оперативни програми се изплаща осигуровките на база на минималния доход когато по икономическата дейност. Тоест нашият ползвател реално не плаща заплатата той. Моето мнение е, че работното място е създадено, независимо кой плаща заплатата. Не знам дали няма и друго мнение. Не съм имала време да го коментирам.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Дайте да го коментираме сега. Всеки да си каже мнението.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Земеделските производители са изключени от тези програми. Само ООД-тата ще могат да участват.

МАРИАНА НИКОЛОВА: И не могат да бъдат работодатели ли?

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Не.

ЛОЗАН МИЛАНОВ: Не могат да участват по тези програми категорично, защото се получава така нареченото двойно финансиране.

МАРИАНА НИКОЛОВА: За себе си да, но въпросът е земеделският производител не може ли да си наеме хора?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Понеже тук имаше въпрос защо точно една година назад, всъщност той може да си е наел работника и преди, веднага след подаване на заявлението за кандидатстване, ако го е наел тогава и този човек е един работник му стои до датата на подаване на заявка за второ плащане, то пак ще му е увеличено с едно място. Въпросът е, че той може да наеме и трима и четирима човека за по два месеца, три месеца. Всъщност ако наемеше четири човека в рамките на една година по три месеца, това се равнява на едно работно място. Въпросът е да гледаме, че ги е наел тези хора за една година назад, а не за повече време, защото според мен става твърде ограничаващо, затова сме приели да бъде средногодишно да има увеличение от една бройка и затова сме сложили една година. Но ако смятате, че може да има някакъв по-

дълъг период, той няма как да е повече от 18 месеца, защото той до 18 месеца от подаване на проекта може да си подаде заявка за второ плащане, което означава 17 месеца, затова сме сложили една година. Не по-рано от 18 месеца да подаде заявка от подаването на проекта, а не от подписване на договора. Нали на това сте обърнали внимание.

РЕПЛИКА: Да, но той има четири години и половина?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Но той може да иска на 18-тия месец да си подаде заявката за плащане, за да има увеличение на работното място трябва това работно място, което той след подаване на заявката увеличава спрямо датата на кандидатстване, а не спрямо датата на кандидатстване как ще приеме, ако той преди два месеца преди датата на кандидатстване е наел един работник, което примерно се приема за два месеца, получава се ...

МАРИАНА НИКОЛОВА: Трябва да наеме шест за по два месеца.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: За мен една година изглежда удачно. Ако някой има други идеи.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Смяташ ли, че малките стопанства след като получат този старт ъп, инвестират в икономическа заетост, с което да си подобрят изпълнението на дейностите в стопанството, да постигат до-добре целите на програмата, целите в частност на подмярка 6.3 или просто ще чакат последния момент при така направената дефиниция. Какъв ще бъде стимулт да наемат хора още от първия момент, в който те получат първо плащане при така направената дефиниция?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ако наемат само един човек. Те могат да решат да наемат двама човека за шест месеца.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Какъв е стимулт при такава дефиниция, човек получил подпомагане по 6.3 да наема веднага нов работник в своето стопанство?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Би трябвало стимулт да наеме нов работник да има нуждата от този работник. Би трябвало това да му е стимулт да наеме работник, защото произтича от необходимостта стопанството да наеме работник, а не защото ако погледнем всички специфични резултати, които трябва да постигне, това е една от най-тежките задачи, защото да наемеш един човек дали един или шест човека за по два месеца няма значение, но плащаш все едно на един работник за една година назад заплатата. Това си е доста сериозен разход. Даже да е минималната заплата, това е доста по-сериозен разход, като сложим, че минималната заплата е 420 лева, 12 месеца прави 4200 лева. Ако той действително няма нужда от този работник, той ще си избере да кажем да направи разход да си подобри сградния фонд с 2000 евро, което горе-долу му е същото, или да мине един курс завършен, който му е не повече от 300 лева. Така че тази опция биха избирали само хора, които наистина имат нужда от работник.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Как хората, които нужда от работник, те ще го наемат още в началото.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Ще го наемат, обаче неофициално.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Какво е вашето предложение, да е за по-малък или за по-дълъг период?

В момента аз не мога да формулирам някакво предложение, а искам да разбера каква е била вашата идея и стимула за земеделските стопани, които получават подкрепа и създават нови работни места.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Идеята за тази заетост, която я предложихме, произтича не толкова от самата мярка, колкото от цялата програма, че трябва да стимулира създаването на нови работни места и това е заложено в самия текст на програмата.

Считаме, че е хубаво по някакъв начин тази мярка да има принос към създаването на нови работни места. Това ни беше идеята.

Иначе действително този специфичен резултат е доста задължаващ и в крайна сметка той е избираем, самият фермер ще реши дали ще го ползва. Не е задължителен. Но при положение, че цялата програма трябва да стимулира създаването на работни места, всички помним, че това беше основната дискусия с Европейската комисия, затова сме го предложили като един от общите за специфичен резултат.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Мога ли да направя предложение, тъй като за мен това нещо, ако някой се подлъже да го включи, може после да му създаде проблеми. Бих предложил изобщо да го махнем като вариант.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Напълно съм склонен да подкрепя Матански. Нека да отпадне или ако не отпадне, трябва да изпълним чисто формално някакви европейски изисквания там да си остане като един кух формален текст. Защо? Взимаме не финансирането, а помощта, както се разбра това не финансиране, взимаме помощта, сади се 10 дка орехова гора, обикновено това най-много се сади и те започват да дават резултат след 7 години, чист търговски резултат след 7 години. На нас ще ни трябва работник след петата година. 10 дка орехова гора се обработва перфектно стига човек да има машина. Какво работно място ще създаде?

ПЕТЯ КУМАНОВА: То е по желание.

ЛОЗАН МИЛАДИНОВ: Точно така. Ще има подхлъзване по този въпрос и ще започнат да се наемат, веднага в момента, в който изговарям това, веднага му намерих изхода, ще си наема жената и ще започна да я осигурявам. Ето това ще се случи. Това стабилно ли е. Ние говорим за стабилитет. Самият пазар ще си покаже дали трябва това. Не забравяйте сезонните, аз съм сезонен зеленчукар, какво правят цяла зима този човек. Все пак не гледам три дка оранжерии или 30 дка домати, малко стопанство съм. Особено приоритетни са планинските и полупланинските, първо, там имаме проблеми с работната ръка, там какъв проблем ще стане. Там няма хора, какво ще наемеш.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Това, че това е незадължителна цел не беше ли отговора в случая. Никой не задължава да наемаш. Това е една от не малкото избираеми цели.

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Аз лично казвам че може да остане. В края на краищата всеки правейки избора си на това когато пише проекта, да прояви малко разум.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Правото на избор е конституционно право, няма как да го забравим.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Бизнес планът може да се променя, значи избираемите цели могат да се променят във времето.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Няма възможност да се променят избираемите цели.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Не се ли гледа средносписъчния състав на приключила година? Това е една отчетна година, той може да подаде заявката по средата на годината.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Затова гледаме една година назад.

Нашето предложение е, ако той си даде заявката през август 2018 г., гледаме колко души е наел за периода от август 2017 г. до юли 2018 г., тоест гледа се една година назад от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката. Той може да е наел хората последните два-три месеца, може да е наел един човек за цялата година. А

за да бъде една година е точно заради такива сезонни работници. Защото когато са сезонни работници, той да кажем се занимава със зеленчукопроизводство или с плодове и зеленчуци, тогава има периоди в които наема работниците за тази дейност. И точно ако е една година назад винаги ще бъдат включени тези, които са били сезонните работници, защото ако подаде заявката през март, естествено ако наеме работна ръка сезонно, ще се отразява на предходната година и пролетта най-вече. Ако е животновъд, там е по-различно. Прав е Миладинов, че това е опция, която рядко ще се избира от фермерите и говоря за малки стопанства, които ползват семеен труд, ясно е че малка част от тях ще наемат нови работници. Но от друга страна смятаме, че все пак ние трябва да кажем, че тази мярка допринася за една от най-важните цели на програмата.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: За мен въпроса е по-точно се формулира така: достатъчно ясно ли сме казали в наредбата, че това е свободно избираема цел, а не задължителна. Ако това е ясно казано.

ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ: Ясно е казано.

РАНГЕЛ МАТАНСКИ: Като имаме една година незавършена какъв документ се представя за този средно списъчен състав, тоест ти какъв документ ще представиш, някакъв счетоводен документ? Той доколко ще е официален, с подпис и печат?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Този подход се прилага сега за млади фермери, там даже е доста по-сериозно, защото знаете, че доста от тях заложиха да създават работни места, заради получаване на допълнителни точки. Доколкото съм запознат, те си представят трудов договор за наемане. В смисъл методиката е такава, дава всички трудови договори на лицата, които си наел за една година назад, като се съберат всичките работни дни за периода през който са назначени, трябва да прави тези там колкото се падат работни дни. Не мога точно да обяснявам цялата методика, нямаме и това време. Но в самата методика е описано как се смятат. Не е задължително да е приключила финансова или някаква такава година. Даже младия фермер там периода беше избран 18 месеца назад.

ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ: Методиката е на НСИ.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Коментари по бизнес плана, заявлението?

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: По-скоро обръщаме внимание на Приложение 10 към чл. 22, алинея 1 от заявлението за наблюдение и контрол.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Моля за извинение, грешката е моя, забравил съм да я добавя. Създадена е формата, просто пропуска е мой.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще я добавим във варианта, който ще се качи.

Други коментари по бизнес плана, заявленията?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: По-скоро по бизнес плана те са свързани с промените, които направихме в основния текст, той трябва да се отрази и в бизнес плана по отношение да кажем за 20-те процента за обработваемата площ.

Другите са технически, които сме ви ги дали, не смятам че трябва да се обсъждат, те са технически, да кажем, че има таблица 8 два пъти номерацията, но не мисля че трябва да занимаваме всички с това.

Просто единственото което бих искал да обсъдим е в таблица 7 цели и специфични резултати. Това не сме го предлагали всъщност. Преди специфичните резултати всъщност, петия ред, където пише „преминали обучение, включващо минимум 18 часа при основно направление опазване на околната среда“. Ние предлагаме да се добави „и/или получаване на консултантски пакет по подмярка 2.1.2“.

Защото той към датата на подаване на самото заявление за кандидатстване може все още да не е получил консултантския пакет и е в процес на получаване и трябва да го отбележим. Консултантския пакет включва опазване на околна среда, изменение на климата.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Какво включва този пакет?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Всъщност това е пакета, който е със съвети и консултации по опазване на околната среда. Ако искате мога да ви кажа по-подробно какво пише.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Предложението какво е, този пакет да се счита също за постигане на тази цел ли, какво е?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Да, така пише в програмата, и горе в основния текст е записано, че тези, които са получили консултантски услуги от службата по опазване на околната среда, не по принцип, а специално за опазване на околната среда, те тогава не е нужно да преминават това обучение от 18 учебни часа.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Колко часа е пакета?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Този пакет вие ще го одобрите, ние ще ви дадем съдържанието на консултантския пакет, управляващият орган ще го одобри. Не е два часа в никакъв случай този пакет. Той включва много неща.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще помоля да не е по-малко от 18 часа, ако може.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Добре, ние ще го включим, а вие ще го одобрявате.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Други коментари по бизнес плана, заявления или други предложения?

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Когато в бизнес плана е заложена като задължителна инвестиция съгласно дейността която се развива, се препокрива с една от специфичните цели, която е казано 2 хиляди евро инвестиция с трета подцел и както при млад фермер, машини могат да се купят и от частно лице.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Припокриване се получава, защото то е в изискванията на чл. 14, алинея 7. Бизнес планът задължително включва поне една инициатива в дълготрайни материални и/или нематериални активи. Така по този начин може да се препокрият и алинея 7 и специфичните цели. А вече отдолу в допълнителни разпоредби имаме допълнително уточнение кое се признава като дълготрайни материални активи, кое не се признава като дълготрайни материални активи. Няма противоречие с текста.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Аз тук ще си позволя да отворя една скоба, тъй като говорим за дълготрайни материални активи, направи впечатление в допълнителните разпоредби определението, може би има нужда от малко прецизиране, точка 3. Дълготрайни материални активи са сумите, които отговарят на изискванията ... дълготрайни материални активи със сумите някак си не звучи добре, просто обръщам внимание, преценете да помислите за прецизиране на самото определение. Не знам каква е била идеята.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Това е предложение на ДФЗ.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Може би думата стойност, активи на стойност е по-добре. Идеята наистина е такава. Доколкото разбирам господин Цветанов ...

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Отдолу пак пише стойност, повтарят се.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: За мен думата „сума“ не е на мястото си.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Там активи трябва да бъде. Дълготрайни материални активи са активи, които отговарят на изискванията ...

МЪГЪРДИЧ ХУЛИЯН: Стойност да го махнем.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Да приемем, че така е изяснено.

РЕПЛИКА: Чисто счетоводно трябва да е по-ясно, документи счетоводни да са над 700 лева.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Точно това беше идеята, да не падаме под този праг.

Други коментари по бизнес плана, заявлението или други предложения?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Ние имаме коментар по отношение на тази декларация за доходите от продажби да бъде по-олекотена и да не бъде чак толкова трудна за попълване, както е в момента. Това е Приложение 2. Смятаме, че може да бъде направена в две таблици, без да променя по същество това, което е предложено в самата декларация от страна на управляващия орган, да бъде малко по-прегледна, пак да се опише какъв продукт има, мярката, количеството произведена продукция, средна цена, приходи от продажба и какви мероприятия е извършил, за да получи тази продукция. По същия начин за преработената продукция. И в отделна табличка да си бъдат приходите от различните субсидии. Смятаме, че ще бъде по-прегледно и по-лесно за попълване.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Фонда да каже, защото те ще проверяват.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: За нас няма проблем, фонда да си каже думата.

ИВА ИВАНОВА: За нас е ОК.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Други коментари?

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Приложение 9 е отделен въпрос там е ясно, че всичко ще бъде както е в протокола. Изпуснат е един ред според мен, където той показва увеличаване на обработваемата площ, това е Таблица 16 увеличаване на обработваемите площи на земеделските стопанства. Тук ни се предложи една таблица обща обработваема площ със засети, засадени култури да се увеличават, във връзка с това, което и днес дискутирахме трябва да има още един ред първо общо обработваема площ, колко има към датата на кандидатстване, колко ще има към датата на подаване на заявка за второ плащане плюс тази, която да показва и колко му се увеличава площта със засадени и засети култури. Тоест още един ред да има отгоре с общо обработваемата площ на стопанството, включително угари и такива, които се са засети. Защото нали приехме по-ограничаващи условия, да увеличи с 20 % обработваемата площ и с 20 % да увеличи и засети, засадените площи. И двете неща, което е по-стриктно. Затова трябва да има още един ред. Защото може да има угар, която я няма тук записана, може да има и други, може да има празни площи, които все още не са засети с никакви култури.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Това касае само увеличаване площта.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Да.

АНТОАН ЧАРЪКЧИЕВ: Дори да е култура или угар, когато е към общата обработваема площ.

ДИМИТЪР ВАНЕВ: Нали приехме, че освен че той трябва да увеличи цялостната обработваем площ с 20 %, но задължително да избере тази цели с площта със засети култури също да увеличи с 20 %. Аз така разбрах, да не бъдем толкова либерални.

А така както е написано в момента, ако има угар, тя не се включва в таблицата и може да се окаже, че расте с 20 % с тази угар, която ...затова трябва да има още един ред в табличката, който да формира цялата площ.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Ще го добавим.

Други коментари? Няма.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Държавен фонд „Земеделие“ изпрати забележки, които разбирам, че не сте получили.

АНТОН ЧАРЪКЧИЕВ: Поне до днес сутринта нямаше нищо получено.

МАРИАНА НИКОЛОВА: Поправките и допълненията, които сме направили, са в някаква степен козметични и във връзка с това, че има членове от регламента, които вече не са актуални, и също така са добавени няколко документа, които са направени предвид въведените специфични цели и резултати. Допускам сега, при предложение ако бъдат приети кооперациите, когато бъдат приети някакви промени в целите специфичните и резултатите, биха могли да отпаднат или да се добавят такива, но ще ви изпратим това, което сме имали предвид. Не е кой знае колко съществено като документи.

ПРЕДС. АНТОН АСПАРУХОВ: Няма проблем, ще ги вземем предвид.

Ако няма повече коментари, предлагам да закриям заседанието на Работната група. Благодаря на всички за активното участие. Мисля, че каквото можахме направихме.

(Заседанието на работната група завърши в 15.55 часа.)

Протоколчик: